

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

*Empowered lives.
Resilient nations.*

ДОРНОД АЙМАГ

СТАТИСТИКИЙН ТОВЧООН

УЛААНБААТАР 2014

НЭГДСЭН ҮНДЭСТНИЙ БАЙГУУЛЛАГЫН ХӨГЖЛИЙН
ХӨТӨЛБӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТЭЭР ХЭВЛЭВ.

Боловсруулж, эмхтгэсэн:
Хянан тохиолдуулсан:

Ш. Сэржхүү, Л. Нямбат
Б. Эрдэнэсүрэн, С. Алтанцэцэг

Холбоо барих:

Үндэсний Статистикийн Хороо
Монгол улс, Улаанбаатар 14200
Засгийн газрын III байр

Мэдээллийн үйлчилгээ

Утас: 1900-1212
Факс: (976-11)-329271
И-мэйл: information@nso.mn
Вэб сайт: www.1212.mn

ГАРЧИГ

ӨМНӨХ ҮГ	6
АЙМГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	8
ХҮН АМ, НИЙГЭМ	11
1. ХҮН АМ	12
2. НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	19
3. БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ	24
4. ЭРҮҮЛ МЭНД	29
5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	32
6. ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ	33
<hr/>	
ЭДИЙН ЗАСАГ	36
7. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН	37
8. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	39
9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	40
10. БАНК, САНХҮҮ, ДААТГАЛ	43
11. ТӨРИЙН САНХҮҮ	46
12. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	48
МАЛ АЖ АХУЙ	48
ГАЗАР ТАРИАЛАН	63
13. АВТО ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО	66
14. БАРИЛГА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	68
15. БАЙГАЛЬ ОРЧИН	70
16. ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН	72

ХАВСРАЛТ-1 (сумаар)

ХАВСРАЛТ-2 (багаар)

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

ХҮСНЭГТ 1.1 АЙМГИЙН ХҮН АМ, хот, хөдөөгөөр, мянган хүн	13
ХҮСНЭГТ 1.2 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО	13
ХҮСНЭГТ 1.3 ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭНИЙ СУМ, БАГ	14
ХҮСНЭГТ 1.4 ХАМГИЙН ОЛОН ХҮН АМ, ТОМ НУТАГ ДЭВСГЭРТЭЙ СУМ, БАГ	15
ХҮСНЭГТ 1.5 СУМДЫН ӨРХ, АМ БҮЛИЙН ТОО	15
ХҮСНЭГТ 1.6 СУМДЫН ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ	16
ХҮСНЭГТ 1.7 ХҮН АМ ЗҮЙН АЧААЛАЛ, ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА, сумдаар	17
ХҮСНЭГТ 1.8. ХҮН АМЫН ЕРДИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ	18
ХҮСНЭГТ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО	19
ХҮСНЭГТ 2.2 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО ТОГТМОЛ БУУРСАН СУМ, БАГ	20
ХҮСНЭГТ 2.3 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО ТОГТМОЛ ӨССӨН СУМ, БАГ	20
ХҮСНЭГТ 2.4 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО	20
ХҮСНЭГТ 2.5 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХИЙН ТОО ТОГТМОЛ ӨССӨН СУМ, БАГ	21
ХҮСНЭГТ 2.6 ГАНЦААР АМЬДАРЧ БУЙ АХМАД НАСТАНГУУДЫН ТОО	21
ХҮСНЭГТ 2.7 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО	22
ХҮСНЭГТ 2.8 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар	22
ХҮСНЭГТ 2.9 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО ХАМГИЙН ИХ БУУРСАН, ӨССӨН БАГ	23
ХҮСНЭГТ 3.1 АЙМГИЙН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	25
ХҮСНЭГТ 3.2 АЙМГИЙН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	26
ХҮСНЭГТ 3.3 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН НИЙТ ҮНДСЭН БАГШИЙН ТОО, НЭГ БАГШИЙН АЧААЛАЛ	27
ХҮСНЭГТ 3.4 АЙМГИЙН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	28
ХҮСНЭГТ 4.1 АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	30
ХҮСНЭГТ 4.2 СУМДЫН ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧДЫН ТОО АЧААЛАЛ 2013	30
ХҮСНЭГТ 4.3 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД БА НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ	30
ХҮСНЭГТ 4.4 НАС БАРСАН ХҮН, зонхилох өвчний ангиллаар	31
ХҮСНЭГТ 4.5 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, өвчний төрлөөр	32
ХҮСНЭГТ 5.1 АЙМГИЙН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	32
ХҮСНЭГТ 6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр	34
ХҮСНЭГТ 6.2 ХОХИРОГЧ ИРГЭД, ХОХИРЛЫН ДҮН, НӨХӨН ТӨЛҮҮЛЭЛТ	34
ХҮСНЭГТ 6.3 БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, сумаар	35
ХҮСНЭГТ 7.1 НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, тэрбум төг	37
ХҮСНЭГТ 7.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД АЙМАГ БОЛОН САЛБАРУУДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ	38
ХҮСНЭГТ 8.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, сая төгрөг	39
ХҮСНЭГТ 9.1 ИНФЛЯЦИЙН 2013 ОНЫ ӨСӨЛТӨД ҮЗҮҮЛСЭН БҮЛГҮҮДИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ	41
ХҮСНЭГТ 9.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар, төгрөг	41
ХҮСНЭГТ 10.1 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сая төгрөг	44
ХҮСНЭГТ 10.2 ХАДГАЛАМЖ, сумаар, сая төгрөг	44
ХҮСНЭГТ 10.3 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛД ХАМРАГДСАН МАЛЧИН ӨРХ, ДААТГУУЛСАН МАЛЫН ТОО	44
ХҮСНЭГТ 10.4 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛ, сумаар	45
ХҮСНЭГТ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төг	47
ХҮСНЭГТ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО	49
ХҮСНЭГТ 12.2 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, нийт өрхөд харьцуулсан хувь	49

ХҮСНЭГТ 12.3 АЙМГИЙН МАЛЫН ТОО, мянган толгой	50
ХҮСНЭГТ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТОО	52
ХҮСНЭГТ 12.5 СУМДЫН СҮРГИЙН БҮТЭЦ	53
ХҮСНЭГТ 12.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО	57
ХҮСНЭГТ 12.7 СҮРЭГТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ	57
ХҮСНЭГТ 12.8 СУМДЫН ХЭЭЛТЭГЧИЙН ТОО, 2013	58
ХҮСНЭГТ 12.9 БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО	58
ХҮСНЭГТ 12.10 СУМДЫН 100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ	58
ХҮСНЭГТ 12.11 СУМ, БАГИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2013	59
ХҮСНЭГТ 12.12 УЛСЫН НИЙТ 330 СУМЫН ДОТОР ЭЗЛЭХ БАЙР, 2013 оны байдлаар	59
ХҮСНЭГТ 12.13 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, 2013	60
ХҮСНЭГТ 12.14 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, 2013	60
ХҮСНЭГТ 12.15 ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО, толгой	60
ХҮСНЭГТ 12.16 ХАШАА, ХУДГИЙН ТОО	61
ХҮСНЭГТ 12.17 БЭЛЧЭЭРИЙН ДААЦ, ТЭЖЭЭЛИЙН ХҮРЭЛЦЭЭ	61
ХҮСНЭГТ 12.18 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га	63
ХҮСНЭГТ 12.19 СУМДЫН ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га, 2013	64
ХҮСНЭГТ 12.20 ХУРААСАН УРГАЦ, тонн	64
ХҮСНЭГТ 12.21 СУМДЫН ХУРААСАН УРГАЦ, тонн, 2013	65
ХҮСНЭГТ 12.22 ГА-ГИЙН УРГАЦ	65
ХҮСНЭГТ 13.1 АВТО ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	67
ХҮСНЭГТ 13.2 АЙМГИЙН ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг	67
ХҮСНЭГТ 14.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН ХЭМЖЭЭ, сумаар, сая төгрөг	69
ХҮСНЭГТ 14.2 АЙМГИЙН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	69
ХҮСНЭГТ 15.1 СУМДЫН АГААРЫН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР, °С	70
ХҮСНЭГТ 15.2 ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО	71
ХҮСНЭГТ 16.1 АЙМГИЙН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ	73
ХҮСНЭГТ 16.2 СУМДЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ, мян.га	73
ХҮСНЭГТ 16.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗАР, мян.га	74
ХҮСНЭГТ 16.4 УЛСЫН ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ГАЗАР, мян.га	74
ХҮСНЭГТ 16.5 ОЙН САНГИЙН ГАЗАР, мян.га	75

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

ЗУРАГ 1. АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, БАЙГАЛИЙН БҮСҮҮДЭД ХАМРАГДАХ БАЙДАЛ	9
ЗУРАГ 1.1 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО	14
ЗУРАГ 1.2 НЭГ КМ ² НУТАГ ДЭВСГЭРТ НОГДОХ ХҮН	16
ЗУРАГ 1.3 ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСИЙН СУВАРГА, 2010, 2013 он	17
ЗУРАГ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО	19
ЗУРАГ 3.1 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ	27
ЗУРАГ 3.2 ЕБС–ИЙН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ	28
ЗУРАГ 4.1 НАС БАРСАН ШАЛТГААН, зонхилох өвчний ангиллаар, хувиар, 2013	31
ЗУРАГ 6.1 ГЭМТ ХЭРГИЙН АНГИЛАЛ, 2010–2013 оны байдлаар	33
ЗУРАГ 6.2 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС ӨМЧИД УЧИРСАН ХОХИРЛЫН БҮТЭЦ	35
ЗУРАГ 9.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН МЭДЭЭНД ХАМРАГДДАГ СУМД	42
ЗУРАГ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ТЭНЦЭЛ, тэрбум төгрөг	47
ЗУРАГ 11.2 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, 2013	47
ЗУРАГ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ	49
ЗУРАГ 12.2 АЙМГИЙН МАЛЫН ТООНЫ ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, мян.толгой	
А. Хонь, ямаа	50
Б. Адуу, үхэр	51
ЗУРАГ 12.3 АЙМГИЙН НИЙТ МАЛД СУМДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2013 оны байдлаар	51
ЗУРАГ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТООНЫ БҮЛЭГЛЭЛТ	52
ЗУРАГ 12.5 АЙМГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ГОЛ САЛБАР– ҮХРИЙН АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	54
ЗУРАГ 12.6 ХОНИНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	54
ЗУРАГ 12.7 ЯМААНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	55
ЗУРАГ 12.8 АДУУНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	55
ЗУРАГ 12.9 ТЭМЭЭНИЙ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	56
ЗУРАГ 12.10 СУМДЫН БЭЛЧЭЭРИЙН АЧААЛАЛ	62

ХАВСРАЛТ ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

ХАВСРАЛТ –1 (сумаар)

ХАВСРАЛТ 1.1 СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭР, ӨРХ, ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ
ХАВСРАЛТ 2.1 СУМЫН ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 3.1 СУМЫН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 3.2 СУМЫН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 4.1 СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 4.2 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ
ХАВСРАЛТ 4.3 ӨВЧЛӨЛ
ХАВСРАЛТ 6.1 СУМЫН ГЭМТ ХЭРГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 9.1 СУДАЛГААНД СОНГОГДСОН СУМЫН
БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг
ХАВСРАЛТ 10.1 СУМЫН ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төг
ХАВСРАЛТ 12.1.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧИД
ХАВСРАЛТ 12.1.2 СУМЫН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 12.1.3 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га-гаар
ХАВСРАЛТ 12.1.4 ХУРААСАН УРГАЦ, тн-оор
ХАВСРАЛТ 13.1 ГАР УТАС ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ТОО
ХАВСРАЛТ 14.1 СУМЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ
ХАВСРАЛТ 17.1 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТООЛЛОГО

ХАВСРАЛТ –2 (багаар)

ХАВСРАЛТ 1.2 БАГИЙН ӨРХ, ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ
ХАВСРАЛТ 2.2 БАГИЙН ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 12.2.1 БАГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 12.2.2 БАГИЙН МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО
ХАВСРАЛТ 12.2.3 БАГИЙН МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
ХАВСРАЛТ 12.2.4 БАГИЙН ХАШАА, ХУДГИЙН ТОО, 2012 оны тооллого

ТОВЧИЛСОН ҮГ

ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага
БНМАУ	Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улс
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
МИД	Малын индексжүүлсэн даатгал
ҮСХ	Үндэсний Статистикийн Хороо
ХЗХоршоо	Хадгаламж зээлийн хоршоо
ХҮИ	Хэрэглээний үнийн индекс
ЭМЯ	Эрүүл Мэндийн Яам

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР

{ ... }	мэдээлэл байхгүй
{ 0.0 }	маш бага тоо
{ - }	гүйцэтгэл байхгүй

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол Улсын Засгийн газар болон Нэгдсэн үндэстний байгууллага хоорондын 2012–2016 оны хамтын ажиллагааны стратегийн баримт бичгийн “Засаглал ба хүний эрх”-ийн асуудлаар тавигдсан тэргүүлэх чиглэлийн хүрээнд төв, орон нутгийн засаг захиргааны түвшинд баримт нотолгоонд суурилсан төлөвлөгөө, төсөв боловсруулах, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх чадавхи дээшилсэн байх зорилтыг дэвшүүлэн, “Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тогтолцоог бэхжүүлэх” МОН/13/201 төслийг хамтран хэрэгжүүлж байна. Үндэсний статистикийн хороо уг төслийн “Орон нутгийн статистикийн чадавхийг бэхжүүлэх нь” бүрэлдэхүүн хэсгийг хэрэгжүүлж буй юм.

Монгол Улсын бодлого боловсруулалт, төлөвлөлт, төсөвлөлтийн эрх зүйн орчныг шинэчлэх, төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлага, хяналт шинжилгээний тогтолцоог үндэсний болон орон нутгийн түвшинд сайжруулах, илүү уялдаатай, зохицуулалттай болгох зорилго нь статистикийн мэдээллийг зөв ашиглах хэрэгцээг төлөвлөгчдийн өмнө гаргаж ирлээ.

ҮСХ нь статистикийн албаны 90 жилийн ой, 2014 оныг орон нутгийн статистикийн албадын чадавхийг бэхжүүлж, анхдагч мэдээллийн чанарт ахиц дэвшил гаргах жил болгох зорилтын хүрээнд албан ёсны болон захиргааны статистикийн мэдээллээс орон нутгийн түвшинд гаргах боломжтой үзүүлэлтүүдийг сонгон авч, сум, багийн түвшинд задлан боловсруулж, аймаг, нийслэлийн мэдээллийн лавлах ном болгон хэвлэн нийтэлж, хэрэглэгч та бүхэндээ хүртээж байна. Лавлах нь орон нутгийн төлөвлөгчдийн мэдээллийн олдоц хүртээмжийг нэмэгдүүлж, өргөжүүлэхийн зэрэгцээ, сум, багийн үзүүлэлтийг аймаг, улсын дундаж үзүүлэлттэй зэрэгцүүлж харьцуулалт хийх боломжийг олгож буй юм.

Мэдээллийн лавлах нь хүн ам, нийгэм болон эдийн засаг гэсэн үндсэн бүрэлдэхүүнтэй бөгөөд дотроо дэд салбарт хуваагдаж байна. Холбогдох салбар бүрийн өмнө статистикийн үзүүлэлтүүдийг тооцох товч арга зүйн тайлбар оруулж, танилцуулгыг хүснэгт, диаграммын хамт хийж, сум, багаар харуулсан үзүүлэлт бүхий хүснэгтүүд хавсаргав. Энэхүү мэдээллийн лавлах номонд тусгагдаж буй бүх үзүүлэлтийг баг, хороо хүртэл задалж хийх эрмэлзэл зорилго тавьсан боловч өнөөдрийн нөхцөлд тусгайлсан тооллого явуулдаг хүн ам, хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт тэр бүр мэдээллийг задалж харуулах боломж хараахан бүрдээгүй байна. Гэвч статистикийн албанд байгаа тооллогын дүн, мэдээлэлд үндэслэн нийгэм, эдийн засгийн нэлээд үзүүлэлтийг сум, багаар бэлтгэж орууллаа.

Манай орны дундаж хэмжээний сум, баг гэж юу болох, тэдгээр нь хэдэн хүн амтай, ямар хэмжээний нутаг дэвсгэртэй, хэдэн малчин, хичнээн мал сүрэг өсгөн үржүүлдэг, тэрчлэн хамгийн том болон хамгийн бага гэгдэх сум, багийн үзүүлэлттэй өөрсдийн сум, багийн үзүүлэлтийг зэрэгцүүлж үзэх боломжийг та бүгдэд олгож байна. Аймгуудын сум, баг бүр улсад малынхаа нийт тоо болон төрлөөр хэддүгээр байранд ордог болохыг харуулав.

Өрх, хүн ам, өнчин хүүхэд, өрх толгойлсон эхчүүд зэрэг нийгмийн зарим үзүүлэлт сум, багаар, боловсрол, эрүүл мэнд, гэмт хэрэг, гол нэр төрлийн барааны үнэ, хадгаламж, зээл, төсвийн орлого, зарлага, даатгал, барилга угсралт сумаар, малчин өрх, малчдын тоо, тэдний нийгэм, соёлын зарим үзүүлэлт, нийт мал, хээлтэгч мал, бойжуулсан төлийн тоо сум, багаар, хашаа, худаг, тариалсан талбай, хураасан ургацын хэмжээг сумаар хавсралт хүснэгтэд тусгаж харууллаа.

Танилцуулга, хавсралт хүснэгтийн мэдээллийг ашиглан улс, аймаг, сум, бүс нутагт өөрсдийн эзлэх байр суурийг тодорхойлж, орон нутгийн цаашдын хөгжлийн төлөвлөлтөд нэгэн тулгуур эх сурвалж болгон ашиглагдана гэж найдаж байна.

Хүн амын үзүүлэлтийг тооллого явагдсан 1989, 2000, 2010 онууд болон 2012, 2013 оны мэдээллээр, хөдөө аж ахуйн салбарыг 1990, 2000, 2010, 2012, 2013 онуудын тооллогын дүнг үндэслэн гаргаж, бусад салбарын үзүүлэлтийг 2010–2013 оноор харуулсан болно. Сум бүрийн малын тоог төрлөөр, 24 жил дараалсан 1990–2013 онуудаар бэлтгэж оруулав.

Аймгийн мэдээллийн лавлах нь орон нутгийн удирдлага, төлөвлөгчдийн ажилд үнэтэй мэдээллийн эх үүсвэр болно гэдэгт итгэлтэй байна.

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ
ДАРГА

 С.МЭНДСАЙХАН

ДОРНОД АЙМГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Аймгийн товч түүх. Ардын Засгийн газрын 1931 оны 11 сарын 6-ны өдрийн тогтоолоор ХанХэнтий уулын аймгийг өөрчлөн Дорнод аймгийг байгуулсан. 1941 оноос Хорлоогийн Чойбалсангийн алдраар Чойбалсан аймаг гэж нэрлэгдэж байгаад 1963 оноос эргээд Дорнод аймаг гэж нэрлэгдэх болжээ.

Дорнод аймаг тал хээр болон ойт хээр хосолсон 123.6 мянган км² газар нутагтай, хойд талаараа ОХУ-ын Өвөр байгалийн хязгаар, зүүн талаараа БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Хөлөнбуйр, Хянган аймгуудтай хиллэдэг, Баруун урд, баруун талаараа Сүхбаатар, Хэнтий аймгуудтай хиллэдэг.

Аймгийн нийт нутаг далайн түвшнээс 560–1236 метрийн өндөрт өргөгдсөн, манай орны хамгийн нам цэг–Хөх нуурын хотгор (560 метр), Монгол орны хамгийн том тэгш тал–Мэнэн, Тамсаг, Матадын өргөн талуудтайгаас гадна Дорнод талын үзэсгэлэн болсон Буйр нуур, Хөх нуур зэрэг томоохон нуур цөөрмүүдтэй, Хэрлэн, Халх гол, Улз, Нөмрөгийн зэрэг гол мөрөнтэй юм.

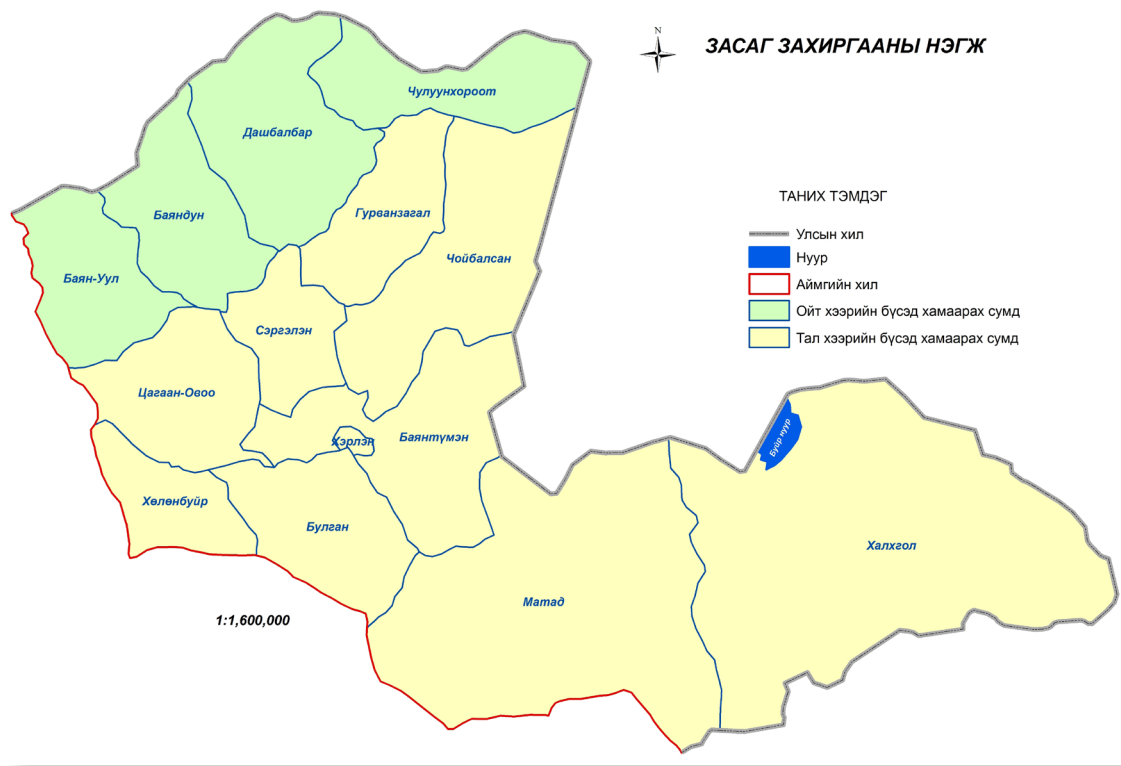
Халх–Нөмрөгийн, Дорнод Монголын, Монгол Дагуурын дархан цаазат, Угтам, Тосон–Хулстайн байгалийн нөөц газар, Онон–Балжийн байгалийн дурсгалт газруудтай. Тус аймгийн Өвөг дээдсийн түүхийг өгүүлсэн X–XI зууны Киданы үеийн Хэрлэн бар хотын туурь, Хэрмэн зам, XI зууны үед хүний гараар бүтээгдсэн Утай таван уул, Их бурхант, Хүн чулууунууд, Угтамын хийдийн тууриудаас гадна 1939 оны ялалтын хөшөөнүүд зэрэг түүхийн дурсгалт газрууд олонтой.

Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж. Тус аймаг нь Монгол орны эдийн засгийн Зүүн бүсийн зүүн хэсэгт оршдог, 14 сум, 65 багтай. Нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээр манай томоохон аймгийн тоонд орно. Дорнод аймгийн ихэнх сум Тал хээрийн байгалийн бүсэд хамрагдах бөгөөд зөвхөн Баян–Уул, Баяндун, Дашбалбар, Чулуунхороот сум Ойт хээрийн бүсэд орно. Аймгийн нийт нутгийн 69.0 хувийг бэлчээр, 6.6 хувь хадлангийн талбай, 0.7 хувь тариалангийн талбай, 1.1 хувийг ойн талбай эзэлдэг. Манай улсын нийт хадлангийн талбайн 47.6 хувийг тус аймаг эзэлдэг.

Дорнод Монголын Мэнэнгийн тал

ЗУРАГ 1. АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, БАЙГАЛИЙН БҮСҮҮДЭД ХАМРАГДАХ БАЙДАЛ

Байгаль, газар зүйн нөхцөл, эдийн засгийн боломж. Тус аймаг нь манай орны бэлчээрийн ба хадлангийн нөөц сайтайд тооцогдох Тал ба Ойт хээрийн байгалийн бүсэд хамрагдана. Мал аж ахуйг нийт сумдад өсгөн үржүүлэх, газар тариаланг Халхгол зэрэг зарим суманд эрхлэн хөгжүүлэх бүрэн боломжтой юм. Газрын дээрх усны их нөөцтэй, газрын тос, нүүрс, шатдаг занар, хүлэр, зэс, уран, алт, цайр, тугалга зэрэг ашигт малтмалын нөөц бүхий орд газруудтай.

Аж үйлдвэр бол аймгийн эдийн засгийн үндсэн салбар юм. 2013 оны байдлаар 382.0 тэрбум төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсний 21.7 хувь нь хөдөө аж ахуйд, 58.5 хувь нь аж үйлдвэр, барилгад, 4.0 хувь нь худалдаа, үйлчилгээнд, 9.9 хувь нь бусад үйлчилгээний салбарт ногдож байна. Аймгуудын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2.0 хувийг тус аймагт үйлдвэрлэдэг.

Аймгийн бүх сум эрчим хүчний нэгдсэн сүлжээнд бүрэн хамрагдаж, нийслэлээс 661 км алслагдсан аймгийн төв Чойбалсан хот хатуу хучилттай хар замаар Улаанбаатар хоттой холбогдож байна.

Аймгийн статистикийн алба. БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн 1960 оны 4 дүгээр сарын 8-ны өдрийн зарилгаар БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлийн дэргэдэх Тоо бүртгэлийн улсын төв газрыг байгуулан, аймаг, хотын 19 товчоо, сумдын 389 байцаагчтай статистикийн бүхэл бүтэн цогц алба Монгол Улсын түүхэнд анх удаа бүрэлдэн тогтсон юм. Энэхүү шийдвэрийн дагуу Дорнод аймгийн Тоо бүртгэлийн товчоо нь С.Гомбожав даргатай, 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй анх байгуулагдаж байжээ. Аймгийн статистикийн албаны даргаар С.Гомбожав, Д.Ухнаа, Д.Жанцан, З.Ганпүрэв, М.Намжилдорж, Н.Наранбаатар, Д.Дашдаваа нар ажиллаж байсан бөгөөд одоо Д.Энхбаатар уг албыг хашиж байна. Хэлтсийн ахлах мэргэжилтнээр Э.Отгон, мэргэжилтнээр Ц.Цэцгээ, Т.Туяацэцэг, М.Төмөрчимэг, Р.Жаргалтуяа, гэрээт ажилтан, судлаач нар ажиллаж байна.

*Статистикийн хэлтсийн хамт олон, зүүн гар талаас: Өвөр эгнээнд зүүн гар талаас: Мэргэжилтэн М.Төмөрчимэг, хэлтсийн дарга Д.Энхбаатар, мэргэжилтэн Ц.Цэцгээ, мэргэжилтэн Т.Туяацэцэг
Арын эгнээнд зүүн гар талаас: судлаач Т.Батболд, судлаач Б.Солонго, ахлах мэргэжилтэн Э.Отгон,
судлаач М.Ойнцэцэг, гэрээт ажилтан Р.Жаргалтуяа, гэрээт жолооч Т.Батнасан*

ХҮН АМ, НИЙГЭМ

ХҮН АМ

НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ

ЭРҮҮЛ МЭНД

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

1. ХҮН АМ

Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн амын ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ, тайлан болно.

Хүн ам	Тухайн засаг захиргааны нэгжийн нутаг дэвсгэрт байгаа бүх хүнийг хэлнэ.
Хүн амын нягтрал	Нэгж газар нутагт ногдох хүн амын тоогоор тодорхойлогдоно.
Хүн ам зүйн ачаалал	Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох 15 наснаас доош, 65 наснаас дээш насны тэжээгдэгчийн тоог хэлнэ.
Ердийн цэвэр өсөлт	Төрөлт, нас баралтын абсолют зөрүүгээр тодорхойлно.
Хотын хүн ам	Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.
Хөдөөгийн хүн ам	Сумын төв, хөдөө амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.
Өрх	Нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын хэрэгцээгээ хамтран хангадаг хэсэг бүлэг хүмүүсийг хэлнэ.
Төрөлт	Хувь хүн, хосууд, хүн төрөлхтний дунд явагдаж байгаа нөхөн үржихүйн бодит үзэгдэл бөгөөд амьд төрсөн хүүхдийн тоогоор хэмжигдэнэ.
Дундаж наслалт	Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициентийг үндэслэн тооцсон тухайн хүний цаашид амьдрах дундаж хугацаагаар тодорхойлогддог.
Гэрлэлт	18 насанд хүрсэн эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүс сайн дурын, чөлөөтэй, тэгш эрхийн үндсэн дээр гэр бүл болох зорилгоор төрийн эрх бүхий байгууллагад бүртгүүлэхийг хэлнэ.
Гэр бүл	Гэрлэлтийн үр дүнд буй болсон амины болон эд хөрөнгийн эрх үүргээр холбогдсон хамтын амьдрал бүхий хүмүүсийг гэр бүл гэж хэлнэ.
Гэрлэлт цуцлалт	Гэрлэлтийн эрх зүйн харилцаа дуусгавар болох өөрөөр хэлбэл төрийн эрх бүхий байгууллагад бүртгүүлж гэр бүл болсон хосууд энэ харилцаагаа цуцлахыг хэлнэ.
Үрчлэлт.	Бусдын хүүхдийг холбогдох хуулийн дагуу өөрийн хүүхэд болгон тэжээж өсгөх явц юм. Энэ бүлэгт Дорнод аймгийн хүн амын тоо, хүн амын өсөлт, өрх, нас, хүйсийн бүтэц, төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт зэрэг үзүүлэлтүүдийг сум, багийн түвшинд бэлтгэж орууллаа.

Хүн ам, өрх. Дорнод аймгийн хүн амын тоо 2013 оны эцсийн байдлаар 75.1 мянга болж, өмнөх оныхоос 0.5 хувь буюу 378 хүнээр өссөн боловч 1989 оныхоос 5972 хүнээр буурчээ. Аймгийн хүн амын 44.8 хувь хөдөөд, 55.2 хувь хотод амьдарч байна.

ХҮСНЭГТ 1.1 АЙМГИЙН ХҮН АМ, хот, хөдөөгөөр, мянган хүн

Сум	1989	2000	2010	2012	2013	2013/2012 %
Бүгд	81.1	75.4	68.9	74.7	75.1	100.5
Үүнээс: Хотын	46.6	41.7	38.6	41.4	41.5	100.1
Хөдөөгийн	34.5	33.7	30.2	33.3	33.6	101.0
Эзлэх хувь: Хотын	57.5	55.3	56.1	55.4	55.2	99.6
Хөдөөгийн	42.5	44.7	43.9	44.6	44.8	100.4

Сумын нутаг дэвсгэр, хүн ам, өрхийн мэдээлэл хавсралт 1.1–д
 Багийн хүн ам, өрхийн мэдээлэл хавсралт 1.2–т

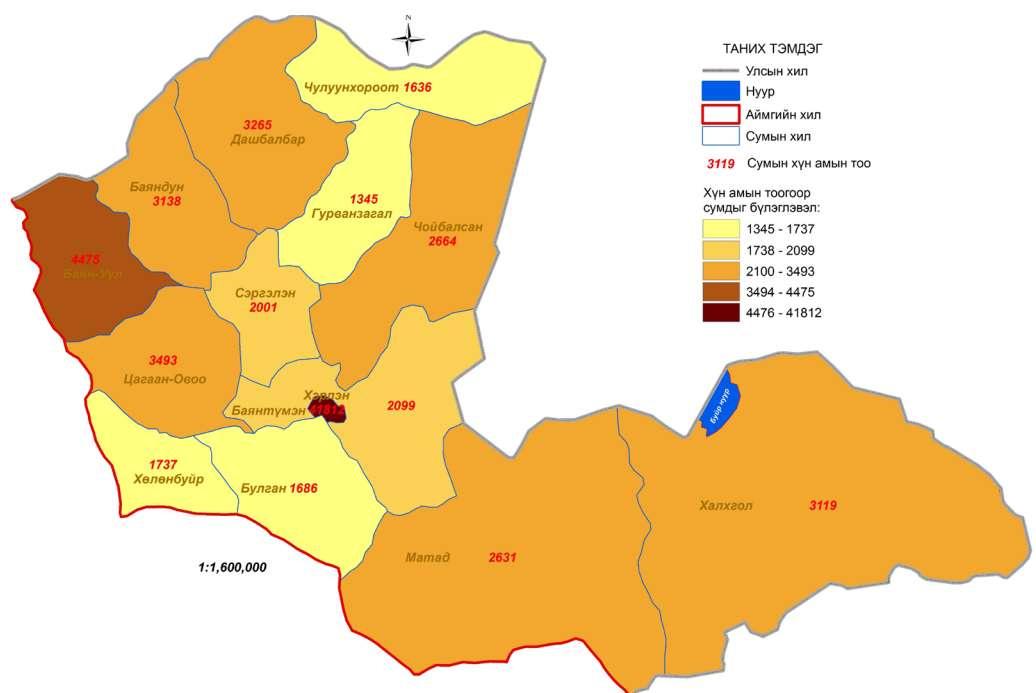
Хэрлэн сумын хүн амын тоо 41.8 мянга, хөдөөгийн сумдаас Баян–Уул сумын хүн ам 4.5 мянгад хүрч, аймгийнхаа том сумдын тоонд орж байна. 2013 онд Халхгол сумын хүн ам 1989 оныхоос 1.68 дахин, Баяндун, Матад сумын хүн ам 1.20–1.22 дахин өсчээ.

ХҮСНЭГТ 1.2 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО

Сум	1989	2000	2010	2012*	2013*	2013/2012 %
Халхгол	1857	3926	2998	3085	3119	101.1
Баяндун	2562	2788	2798	3026	3138	103.7
Матад	2190	2288	2510	2577	2631	102.1
Баян–Уул	3832	4735	3817	4469	4475	100.1
Хөлөнбуйр	1503	1733	1464	1708	1737	101.7
Дашбалбар	2869	3942	3297	3272	3265	99.8
Цагаан–Овоо	3187	3572	3081	3520	3493	99.2
Гурванзагал	1328	1297	1030	1349	1345	99.7
Чойбалсан	2640	3149	2549	2644	2664	100.8
Булган	1677	1976	1749	1674	1686	100.7
Баянтүмэн	2119	1911	1873	2085	2099	100.7
Сэргэлэн	2071	2411	1559	2032	2001	98.5
Хэрлэн	45346	40123	38615	41678	41812	100.3
Чулуунхороот	2326	1522	1533	1604	1636	102.0

* Тухайн жилийн суурин хүн ам, ХА–З мэдээгээр

ЗУРАГ 1.1 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО

Дундаж болон том, бага сум, баг. Улсын хэмжээгээр нэг сум дунджаар 3.0 мянган хүн амтай, 4.7 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байгаа бол Дорнод аймагт сум дунджаар 2.4 мянган хүнтэй, 8.8 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байна.

Нэг баг дунджаар 0.6 мянган хүн амтай, 1.0 мянган км² нутагтай байхад Дорнод аймагт энэ үзүүлэлт 0.5 мянган хүнтэй, 1.9 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байна.

ХҮСНЭГТ 1.3 ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭНИЙ СУМ, БАГ

	Нэг сумын дундаж		Нэг багийн дундаж	
	Улс	Дорнод аймаг	Улс	Дорнод аймаг
Хүний тоо, мянга *	3.0	2.4	0.6	0.5
Нутаг дэвсгэр, мянган км ²	4.7	8.8	1.0	1.9

* Хөдөөгийн хүн амаар тооцсон

Улсын хэмжээнд хамгийн олон хүн амтай сум бол 25.7 мянган хүнтэй Сэлэнгэ аймгийн Мандал, хамгийн цөөн хүнтэй сум нь 945 хүнтэй Завхан аймгийн Асгат сум болно. Тус аймгийн хамгийн олон хүн амтай сум бол 4475 хүнтэй Баян-Уул (аймгийн төвийн сумыг тооцоогүй), хамгийн цөөн хүнтэй сум нь 1345 хүнтэй Гурванзагал сум юм.

28.7 мянган км² нутагтай Халхгол сум аймагтай төдийгүй улсдаа хамгийн том нутагтай бол 3773 км² нутагтай Хөлөнбуйр сум хамгийн бага нутагтайд тооцогдоно. Харин улсын хэмжээнд Дархан-Уул аймгийн Шарынгол сум 95.5 км² буюу хамгийн бага нутагтайд орно.

ХҮСНЭГТ 1.4 ХАМГИЙН ОЛОН ХҮН АМ, ТОМ НУТАГ ДЭВСГЭРТЭЙ СУМ, БАГ

Үзүүлэлт	Улсын хэмжээнд		Дорнод аймаг	
Хамгийн олон хүнтэй сум, хүний тоо	Сэлэнгэ аймгийн Мандал	25.6	Баян-Уул	4.5
Хамгийн цөөн хүнтэй сум, хүний тоо	Завхан аймгийн Асгат	0.9	Гурванзагал	1.3
Хамгийн том нутагтай сум, мян.км ²	Дорнод аймгийн Халхгол	28.7	Халхгол	28.7
Хамгийн бага нутагтай сум, мян.км ²	Дархан-Уул аймгийн Шарын гол	0.1	Хөлөнбуйр	3.8
Хамгийн олон хүнтэй баг, хүний тоо	Дорноговь, Замын-Үүдийн 2-р баг	6.2	Халхгол сумын Цогтсүмбэр баг	1.7
Хамгийн цөөн хүнтэй баг, хүний тоо	Өмнөговь, Ханбогдын Хайрхан баг	0.1	Булган сумын Баян-Уул баг	0.2

Улсын хэмжээнд Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын 2-р баг хамгийн олон буюу 6161 хүн амтай, Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Хайрхан баг хамгийн цөөн буюу 93 хүн амтай байна. Аймгийн төвийн багуудыг оруулахгүйгээр авч үзэхэд Халхгол сумын Цогтсүмбэр баг 531 өрхийн 1713 хүн амтай аймгийнхаа хамгийн том баг бол Булган сумын Баян-Уул баг 86 өрхийн 236 хүнтэй хамгийн бага баг болж байна.

Өрх. 2013 онд аймгийн нийт өрхийн тоо 22.1 мянга болж, өмнөх оныхоос 0.5 хувиар буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 1.5 СУМДЫН ӨРХ, АМ БҮЛИЙН ТОО

Сум	2013 оны нийт өрхийн тоо	Нэг өрхийн ам бүлийн тоо			2013/2012 %
		2010	2012	2013	
АЙМГИЙН ДҮН	22105	3.65	3.41	3.40	99.5
Баянтүмэн	695	3.18	3.01	3.02	100.4
Чулуунхороот	536	2.96	3.06	3.05	99.9
Матад	854	3.64	3.15	3.08	97.8
Гурванзагал	429	3.67	3.14	3.14	99.9
Баян-Уул	1425	3.29	3.27	3.14	96.0
Булган	533	3.54	3.22	3.16	98.3
Чойбалсан	813	3.63	3.25	3.28	100.9
Хөлөнбуйр	530	3.52	3.37	3.28	97.3
Сэргэлэн	604	3.56	3.36	3.31	98.5
Хэрлэн	12063	3.68	3.47	3.47	100.0
Халхгол	892	3.71	3.44	3.50	101.6
Цагаан-Овоо	981	3.78	3.60	3.56	99.0
Дашбалбар	907	4.16	3.62	3.60	99.6
Баяндун	843	3.92	3.74	3.72	99.6

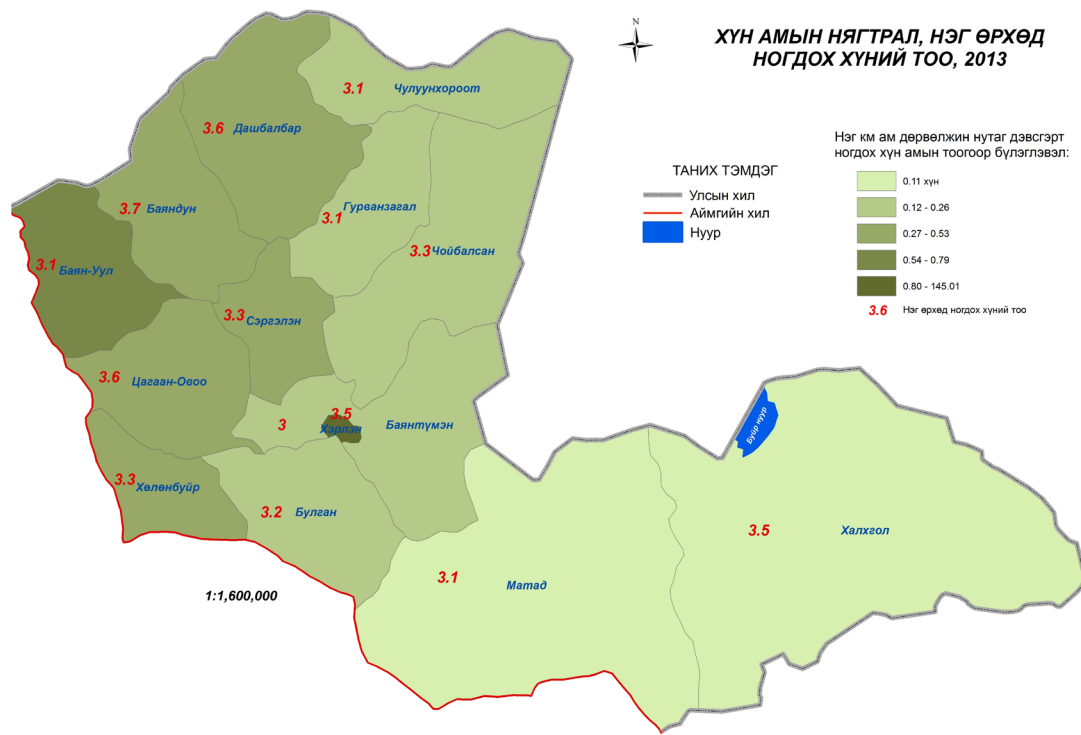
Аймгийн дунджаар нэг өрхийн хүн ам 3.4 байгаа бөгөөд Баянтүмэн, Чулуунхороот зэрэг 9 суманд аймгийн дунджаас цөөн буюу 3.0–3.3 хүн, Баяндун, Дашбалбар зэрэг 5 суманд аймгийн дунджаас олон буюу 3.5–3.7 хүнтэй байгаа юм.

Хүн амын нягтрал. Нэг 1 км² нутаг дэвсгэрт улсын дунджаар 1.9 хүн амьдардаг бол тус аймагт 0.6 хүн ногдож байна. Халхгол суманд бусдаас хамгийн цөөн буюу 1 км² нутаг дэвсгэрт 0.11 хүн, Матад суманд мөн 0.11 хүн ногдож байхад, бусад сумдад 0.24–0.79 хүн ногдож байна. Аймгийн төв–Хэрлэн суманд 145 хүн ногдож байна.

ХҮСНЭГТ 1.6 СУМДЫН ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ

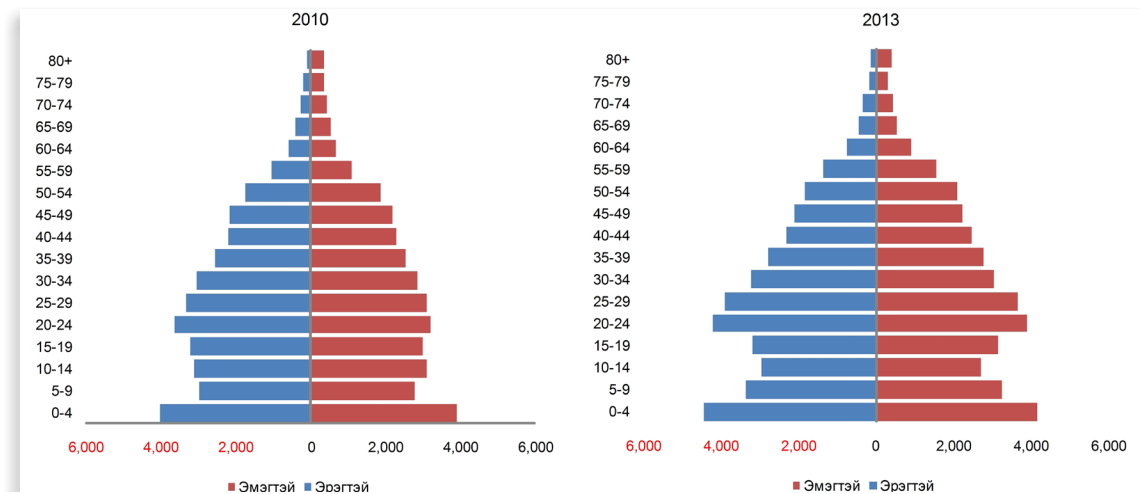
Сум	Нутаг дэвсгэр, км ² , 2013	Хүн амын нягтрал (1 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох хүн ам)			2013/2012 %
		2010	2012	2013	
АЙМГИЙН ДҮН	123597.4	0.55	0.60	0.60	100.5
Хэрлэн	280.8	133.93	144.55	145.01	100.3
Баян-Уул	5622.8	0.67	0.79	0.79	100.1
Цагаан-Овоо	6502.0	0.47	0.54	0.53	99.2
Баяндун	6237.1	0.44	0.48	0.49	103.7
Сэргэлэн	4169.3	0.37	0.48	0.48	98.5
Хөлөнбуйр	3773.1	0.38	0.45	0.45	101.7
Дашбалбар	8713.2	0.37	0.37	0.37	99.8
Чойбалсан	10152.1	0.25	0.26	0.26	100.8
Гурванзагал	5251.6	0.19	0.25	0.25	99.7
Чулуунхороот	6539.3	0.24	0.25	0.25	102.0
Баянтүмэн	8320.8	0.22	0.25	0.25	100.7
Булган	7111.1	0.24	0.23	0.24	100.7
Матад	22831.3	0.11	0.11	0.11	102.1
Халхгол	28093.0	0.10	0.11	0.11	101.1

ЗУРАГ 1.3 НЭГ КМ² НУТАГ ДЭВСГЭРТ НОГДОХ ХҮН

Хүн амын нас, хүйсийн бүтэц. 2013 оны байдлаар Дорнод аймгийн хүн амын 49.9 хувь буюу 37.5 мянга нь эрэгтэй, 50.1 хувь буюу 37.6 мянга нь эмэгтэй байна. Хүн амыг насны бүлгээр авч үзвэл 36.3 хувийг 19 хүртэлх насны хүүхэд, 57.8 хувийг 20–59 насны хүн ам, 5.9 хувийг 60 ба түүнээс дээш насны өндөр настнууд эзэлж байна.

ЗУРАГ 1.3 ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСИЙН СУВАРГА, 2010, 2013 он

Аймгийн хүн ам зүйн ачаалал 2013 онд хөдөлмөрийн насны 100 хүнд тэжээлгэгч 51 хүн ногдож, хүйсийн харьцаа 100 эмэгтэйд 99 эрэгтэй ногдож байна. Сумдаар авч үзвэл Хэрлэн суманд 100 эмэгтэйд 94 эрэгтэй, Матад, Гурванзагал, Халхгол, Сэргэлэн, Баянтүмэн сумдад 108–110 эрэгтэй ногдож байна.

ХҮСНЭГТ 1.7 ХҮН АМ ЗҮЙН АЧААЛАЛ, ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА, сумдаар

Сум	2010		2012		2013	
	Хүн ам зүйн ачаалал	Хүйсийн харьцаа	Хүн ам зүйн ачаалал	Хүйсийн харьцаа	Хүн ам зүйн ачаалал	Хүйсийн харьцаа
АЙМГИЙН ДҮНДАЖ	53.0	102.1	49.6	99.6	50.9	99.5
Хэрлэн	53.6	93.6	48.9	94.8	50.3	94.4
Баяндун	54.1	109.3	50.0	103.4	50.6	104.4
Баянтүмэн	49.6	118.3	47.7	106.6	49.1	108.2
Баян-Уул	59.4	109.3	54.1	104.7	55.0	105.4
Булган	48.0	118.9	45.1	106.4	46.4	106.4
Гурванзагал	48.4	118.7	49.2	113.4	49.9	110.2
Дашбалбар	48.6	130.1	52.0	105.7	52.9	106.6
Матад	47.1	118.8	50.4	107.8	51.6	110.6
Сэргэлэн	48.5	108.7	46.1	106.5	46.3	108.4
Халхгол	50.9	111.3	50.6	109.0	51.3	108.9
Хөлөнбуйр	47.1	106.5	41.4	105.0	45.4	107.3
Цагаан-Овоо	58.4	112.6	54.7	106.0	56.6	105.6
Чойбалсан	55.5	112.9	51.4	102.5	53.7	101.5
Чулуунхороот	52.7	107.4	53.5	104.6	52.9	102.2

Хүн амын ердийн хөдөлгөөн. 2013 онд тус аймагт 1984 хүүхэд төрж, 545 хүн нас барж, хүн амын цэвэр өсөлт 1439 хүн байв. 2013 онд хүн амын цэвэр өсөлт өмнөх жилээс 9.8 хувиар буурсан нь тус аймагт нас баралт өссөнтэй холбоотой байна.

ХҮСНЭГТ 1.8. ХҮН АМЫН ЕРДИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	1989	2000	2010	2012	2013	2013/2012 %
Төрсөн хүүхдийн тоо	2934	1483	1805	1946	1984	102.0
Нас барсан хүний тоо	873	574	530	368	545	148.1
Ердийн цэвэр өсөлт	2061	909	1275	1578	1439	91.2
Гэрлэлт	580	596	205	332	357	107.5
Цуцлалт	32	21	113	57	73	128.1
Үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо	–	–	99	54	52	96.3
1000 хүнд ногдох: Төрөлт	35.9	19.8	25.9	27.5	27.8	101.1
Нас баралт	10.7	7.7	7.6	5.2	7.6	146.2
Цэвэр өсөлт	25.2	12.1	18.3	22.3	20.2	90.6
Гэрлэлт	7.8	8.0	4.1	6.6	7.1	107.6
Цуцлалт	0.4	0.3	2.3	1.1	1.4	127.3
Үрчлэлт		–	1.3	0.8	0.7	87.5

Төрсөн эхчүүдийн 65.9 хувь нь гэр бүлтэй байгаа нь улсын дундажаас 19.9 пунктээр доогуур байна. Нийт 357 хос 2013 онд гэрлэлтээ бүртгүүлж, 73 гэр бүл гэрлэлтээ цуцлуулж, 52 хүүхэд үрчлэгджээ. Өнгөрсөн жилээс гэрлэлт 7.5 хувь, гэр бүл цуцлалт 28.1 хувь өсч, харин хүүхэд үрчлэлт 3.7 хувь буурсан байна. 1000 хүн тутамд 7.1 гэрлэлт, 1.4 цуцлалт, 0.7 үрчлэлт ногдож байна.

Аймгийн хүний дундаж наслалт 2007 онд 62.5, 2009 онд 63.9, 2011 онд 65.1, 2013 онд 67.8 нас болов.

2. НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Өрх толгойлсон
эмэгтэйчүүд

Өрх толгойлон амьдарч байгаа эмэгтэйчүүдийг хүүхэдтэй эсэхийг харгалзахгүйгээр хамруулна.

Бүтэн ба хагас өнчин
хүүхэд

Эцэг, эх нь хоёулаа нас барсан хүүхдийг бүтэн өнчинд, эцэг, эх хоёрын аль нэг нь нас барсан хүүхдийг хагас өнчинд тооцно.

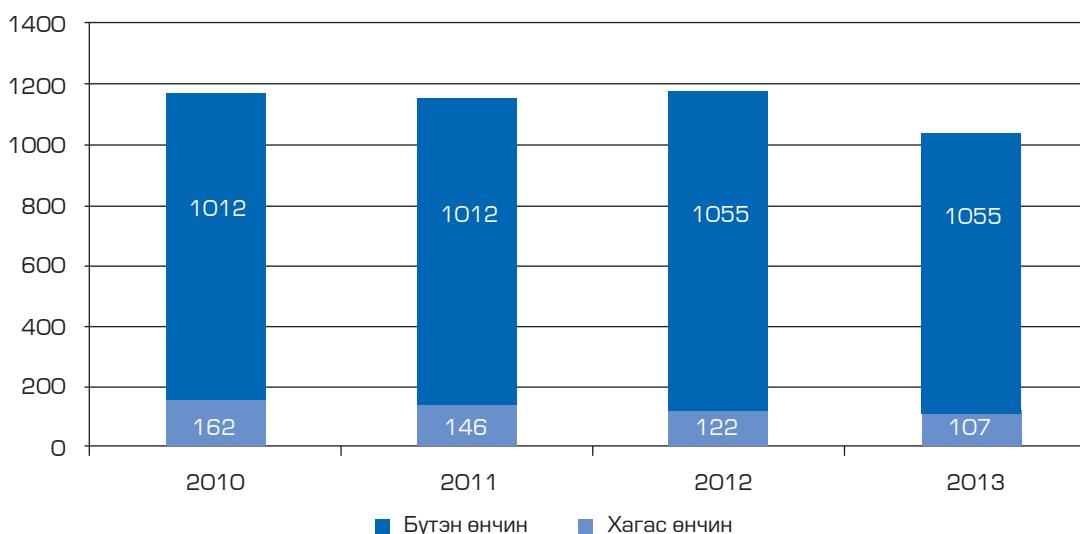
Өнчин хүүхэд. Дорнод аймагт өнчин хүүхдийн тоо 2013 оны эцсийн байдлаар 1041 болж өмнөх оныхоос 11.6 хувь буюу 136-аар буурсан байна. Бүтэн ба хагас өнчин хүүхэд аль аль нь буурсан байна. 2013 онд нийт өнчин хүүхдийн 10.3 хувь нь бүтэн өнчин, 89.7 хувь нь хагас өнчин хүүхэд байна.

ХҮСНЭГТ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Бүгд	1174	1158	1177	1041	88.4
Үүнээс: Бүтэн өнчин	162	146	122	107	87.7
Хагас өнчин	1012	1012	1055	934	88.5
Эзлэх хувь: Бүтэн өнчин	13.8	12.6	10.4	10.3	
Хагас өнчин	86.2	87.4	89.6	89.7	

Сумын нийгмийн зарим үзүүлэлтүүд хавсралт 2.1-д
Багийн нийгмийн зарим үзүүлэлтүүд хавсралт 2.2-т

ЗУРАГ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО

Өнчин хүүхдийн тоо тогтмол буурсан сум, баг. Өнчин хүүхдийн тоо Хөлөнбуйр, Баяндун, Баянтүмэн зэрэг 11 сумын өнчин хүүхдийн тоо 2010 оныхоос буурсан байна. Өнчин хүүхдийн тооны өөрчлөлтийг багаар авч үзвэл Чойбалсан сумын Энгэршанд баг, Хөлөнбуйр сумын Баян-Уул зэрэг 39 багт өнчин хүүхдийн тоо буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 2.2 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО ТОГТМОЛ БУУРСАН СУМ, БАГ

Сум, баг	2010	2011	2012	2013	2011/2010%	2012/2011%	2013/2012%
Сум: Хөлөнбуйр	20	25	17	8	125.0	68.0	47.1
Баяндун	50	7	34	29	14.0	485.7	85.3
Баянтүмэн	42	39	45	25	92.9	115.4	55.6
Хөх бүрд	41	31	27	30	75.6	87.1	111.1
Баян-Уул	116	117	108	86	100.9	92.3	79.6
Баг: Чойбалсан Энгэршанд	19	12	11	1	63.2	91.7	9.1
Хөлөнбуйр Баян-Уул	15	15	8	2	100.0	53.3	25.0
Хэрлэн, 5-р баг	7	8	6	2	114.3	75.0	33.3
Баянтүмэн, Өлзийт	7	7	4	2	100.0	57.1	50.0
Баяндун, Хайрхан	9	1	5	3	11.1	500.0	60.0

Өнчин хүүхдийн тоо тогтмол өссөн сум, баг. Харин Булган, Халхгол, Чулуунхороот суманд өнчин хүүхдийн тоо 2010 оныхоос өссөн байна. Хэрлэн сумын 1,7,10-р баг, Чулуунхороот сумын Дэлгэр, Халхгол сумын Цогтсүмбэр зэрэг 26 багт өнчин хүүхдүүдийн тоо нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 2.3 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО ТОГТМОЛ ӨССӨН СУМ, БАГ

Сум, баг	2010	2011	2012	2013	2011/2010%	2012/2011%	2013/2012%
Сум: Булган	21	25	27	26	119.0	108.0	96.3
Халхгол	44	45	48	55	102.3	106.7	114.6
Чулуунхороот	15	21	20	21	140.0	95.2	105.0
Баг: Хэрлэн 7-р баг	45	47	58	51	104.4	123.4	87.9
Хэрлэн, 1-р баг	67	66	60	84	98.5	90.9	140.0
Хэрлэн, 10-р баг	70	89	139	104	127.1	156.2	74.8
Чулуунхороот, Дэлгэр	8	14	13	14	175.0	92.9	107.7
Халхгол, Цогтсүмбэр	15	22	33	31	146.7	150.0	93.9

Өрх толгойлсон эх. Сүүлийн 4 жилд аймгийн хэмжээгээр өрх толгойлсон эхчүүдийн тоо өссөн байна. 2013 оны эцсийн байдлаар 3660 болж өмнөх оныхоос 0.9 хувь буюу 31-ээр нэмэгджээ. 2013 оны байдлаар өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн 58.4 хувь нь 3 хүртэл өрхийн гишүүдтэй, 32.3 хувь нь 3-5 гишүүдтэй, 9.3 хувь нь 6 ба түүнээс дээш гишүүдтэй байна.

ХҮСНЭГТ 2.4 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Өрх толгойлсон эх	3001	3491	3629	3660	100.9
Үүнээс: 3 хүртэл гишүүдтэй	1676	1935	2379	2137	89.8
3-5 хүртэл гишүүдтэй	1069	1312	1032	1183	114.6
6 ба дээш гишүүдтэй	256	244	218	340	156.0
Эзлэх хувь: 3 хүртэл гишүүдтэй	55.8	55.4	65.6	58.4	
3-5 хүртэл гишүүдтэй	35.6	37.6	28.4	32.3	
6 ба дээш гишүүдтэй	8.5	7.0	6.0	9.3	

ХҮСНЭГТ 2.5 СУМДЫН ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Матад	135	96	116	117	100.9
Цагаан-Овоо	174	169	175	172	98.3
Сэргэлэн	102	104	85	110	129.4
Дашбалбар	134	149	145	147	101.4
Баянтүмэн	92	96	64	102	159.4
Гурванзагал	62	67	65	69	106.2
Хэрлэн	1582	2028	2061	1938	94.0
Халхгол	125	127	150	156	104.0
Хөлөнбуйр	61	58	75	78	104.0
Баян-Уул	196	231	259	259	100.0
Чойбалсан	135	182	173	185	106.9
Булган	76	37	78	106	135.9
Баяндун	91	96	131	147	112.2
Чулуунхороот	36	51	52	74	142.3

2010–2013 онуудад зөвхөн Матад, Цагаан-Овоо суманд өрх толгойлсон эхийн тоо буурсан ба бусад бүх суманд өссөний дотор Чулуунхороот, Баяндун, Булган, Чойбалсан сумдад бусдаас илүү өссөн байна.

2010–2013 онуудад аймгийн нийт 65 багаас зөвхөн 19 багт өрх толгойлсон эхийн тоо буурсан ба бусад бүх багт өссөний дотор Чулуунхороотын Цагаанчулуут баг, Хэрлэнгийн 8,9,10-р баг, Чойбалсангийн Хулстай багт бусдаас илүү өссөн байна.

Өрхөд ганц биеэр амьдарч буй ахмад настан. 2010–2013 онд ганц биеэр амьдарч буй 55-аас дээш насны эмэгтэй, 60-аас дээш насны эрэгтэйчүүдийн тоо 200 хүнээр нэмэгдэж, 804 болсон байна.

ХҮСНЭГТ 2.6 ГАНЦААР АМЬДАРЧ БУЙ АХМАД НАСТАНГУУДЫН ТОО

Сум	2000	2010	2012	2013	2013/2012 %
АЙМГИЙН ДУНДАЖ	604	722	796	804	101.0
Баяндун	26	18	46	9	19.6
Чойбалсан	49	55	52	22	42.3
Цагаан-Овоо	50	29	31	40	129.0
Дашбалбар	26	36	19	23	121.1
Баянтүмэн	51	37	86	48	55.8
Гурванзагал	19	15	17	19	111.8
Сэргэлэн	19	23	18	20	111.1
Булган	26	20	28	29	103.6
Хөлөнбуйр	10	7	11	13	118.2
Баян-Уул	70	63	62	92	148.4
Чулуунхороот	25	28	27	35	129.6
Халхгол	19	22	18	27	150.0
Хэрлэн	191	347	345	377	109.3
Матад	23	22	36	50	138.9

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд. Тус аймагт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2010–2013 онд жилд дунджаар 4.83 хувь өссөөр 2013 онд 4053 болсны дотор 13.7 хувь нь харааны бэрхшээлтэй, 19.0 хувь нь хөдөлгөөний, 3.8 хувь нь хавсарсан, 63.4 хувь нь бусад бэрхшээлтэй хүмүүс байна.

ХҮСНЭГТ 2.7 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо	3518	3611	3695	4053	109.7
Үүнээс: Харааны бэрхшээлтэй	399	447	403	557	138.2
Хөдөлгөөний бэрхшээлтэй	508	703	629	771	122.6
Хавсарсан	158	172	195	154	79.0
Бусад	2453	2289	2468	2571	104.2
Эзлэх хувь: Харааны бэрхшээлтэй	11.3	12.4	10.9	13.7	
Хөдөлгөөний бэрхшээлтэй	14.4	19.5	17.0	19.0	
Хавсарсан	4.5	4.8	5.3	3.8	
Бусад	69.7	63.4	66.8	63.4	

ХҮСНЭГТ 2.8 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО, СУМААР

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Матад	130	131	55	86	156.4
Булган	98	96	78	86	110.3
Баянтүмэн	134	136	120	137	114.2
Хэрлэн	2068	2006	2213	2247	101.5
Баяндун	108	141	120	118	98.3
Чойбалсан	108	118	114	125	109.6
Халхгол	85	116	105	100	95.2
Цагаан-Овоо	191	193	202	227	112.4
Хөлөнбуйр	122	131	106	149	140.6
Сэргэлэн	90	92	92	117	127.2
Чулуунхороот	65	14	35	89	254.3
Дашбалбар	132	205	202	187	92.6
Баян-Уул	155	136	156	308	197.4
Гурванзагал	32	96	97	77	79.4

2010–2013 онуудад Матад, Булганаас бусад бүх суманд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2.2 хувиас 2.4 дахин өссөн байна. Мөн онуудад Матад сумын Буян-Өндөр, Чойбалсан сумын Энгэршанд зэрэг 19 багт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 7.4 хувиас 5.6 дахин буурсан байна. Харин Гурванзагал сумын Сүмийнбулаг, Баян-Уул сумын Заяат, Урт зэрэг 46 багт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 0.1 хувиас 3.5 дахин өссөн байна.

**ХҮСНЭГТ 2.9 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО
ХАМГИЙН ИХ БУУРСАН, ӨССӨН БАГ**

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Хамгийн их буурсан:					
Матад, Буян-Өндөр	28	27	7	5	71.4
Чойбалсан, Энгэр шанд	27	17	33	15	45.5
Баяндун, Хайрхан	27	25	21	17	81.0
Матад, Баянхангай	27	25	8	17	212.5
Булган, Өндөр хошуу	66	62	40	43	107.5
Хамгийн их өссөн:					
Гурванзагал, Сүмийн булаг	9	29	29	22	75.9
Чулуунхороот, Цагаанчулуут	12	3	10	33	330.0
Баян-Уул, Заяат	13	15	15	37	246.7
Баян-Уул, Урт	13	17	19	45	236.8
Булган, Чулуут	0	0	13	13	100.0

3. БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ

Ерөнхий боловсрол болон дээд боловсролын мэдээллийг Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, мэргэжлийн боловсролын мэдээллийг Хөдөлмөрийн яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Боловсрол	Өргөн утгаар нь мэдлэг, хандлага, ур чадвар олж авах, зан чанарын болон төлөвшлийн хувьд нийгэмд хүлээн зөвшөөрөгдсөн, үнэлэгдсэн байр суурьтай болох насан туршийн үйл ажиллагаа гэж тодорхойлж болно. Хувь хүний түвшинд буюу явцуу утгаар авч үзвэл боловсрол нь хүний өөрийгөө боловсруулж хөгжүүлэхийн тулд ухамсартайгаар хийж байгаа танин мэдэх үйл ажиллагаа, түүний үр дүн гэж тодорхойлж болно. Нийгмийн түвшинд боловсролыг иргэдийн сурч боловсрох, хөгжих эрхээ эдлэхэд нь төр, нийгмийн зүгээс дэмжлэг үзүүлж байгаа үйлчилгээ, түүний үр дүн гэж тодорхойлж болно.
Боловсролын түвшин	Ямар нэг шатны сургуулийг эх орондоо болон гадаадад дүүргэсэн хүний эзэмшсэн боловсролын хамгийн дээд түвшнээр тодорхойлно.
Багш	Танхимын сургалт, зайны сургалт гэдгээс үл хамааран сурагчид, оюутнуудын эрдэм мэдлэг олж авах үйл явцыг чиглүүлж, сургах, зааварлах эрх бүхий ажлын байранд бүтэн болон хагас цагаар ажиллаж байгаа хүнийг хэлнэ.
Суралцагч	Бүх шатны сургуульд хамрагдан суралцаж байгаа хүмүүсийг хэлнэ.
Сурагч-багшийн харьцаа	Тухайн хичээлийн жилд бүх шатны сургуулийн нэг багшид ногдож байгаа суралцагчийн дундаж тоо юм.
Сургууль завсардалт	Сурагч/оюутан тухайн хичээлийн жилд тухайн шатны сургуулийг төгсөлгүй сургуулиас бүрмөсөн гарсныг болон сургуулийн насны хүүхдүүд сургуульд огт оролгүй завсардсан тохиолдлуудыг хэлнэ.
Сургууль төгсөгч	Тухайн хичээлийн жилд тухайн түвшний боловсролын хөтөлбөрийг бүрэн, амжилттай дүүргэсэн сурагч/оюутныг хэлнэ.
Хамран сургалтын бохир жин	Нас харгалзалгүйгээр боловсролын тухайн түвшинд суралцагчдын тоог энэ түвшний боловсрол эзэмших насны нийт хүүхдийн тоонд харьцуулж, хувиар илэрхийлнэ.

Энэ бүлгийн боловсролын салбарын хэсэгт Архангай аймгийн бүх шатны боловсролын зарим үзүүлэлтийг сумын түвшинд бэлтгэн оруулав.

Соёл, урлагийн салбар Статистикийн мэдээллийг аймгуудын Соёл, спорт, аялал жуулчлалын газар, Нийслэлийн соёл, урлагийн газар цуглуулан боловсруулж, Соёл, спорт, аялал жуулчлалын яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Соёлын хэсэгт номын сан, номын сангийн суудал, номын фонд, номын сангаар үйлчлүүлэгчэд, соёлын төв, зохион байгуулсан арга хэмжээ, соёлын төвийн суудлын тоог сумын түвшинд бэлтгэн оруулав.

Боловсрол. Дорнод аймгийн боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагын тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 55 байна. Боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 19886 болж өмнөх оныхоос 4.7 хувь буюу 884–өөр өсчээ. Боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагыг төгсөгчдийн тоо 2012–2013 оны хичээлийн жилд 3000 болж, өмнөх оныхоос 23.9 хувь буюу 943–аар буурсан байна. Харин боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагын үндсэн багшийн тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 1037 болж, өмнөх оныхоос 4.3 хувь буюу 43–аар нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 3.1 АЙМГИЙН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010– 2011	2011– 2012	2012– 2013	2013– 2014	2013–2014 / 2012–2013, %
Сургалтын байгууллагын тоо, бүгд	52	53	53	55	103.8
үүнээс: сургуулийн өмнөх	23	25	26	27	103.8
ерөнхий боловсролын	26	25	25	25	100.0
техникийн болон мэргэжлийн	3	3	2	3	150.0
Суралцагчдын тоо, бүгд	19931	19965	19002	19886	104.7
үүнээс: сургуулийн өмнөх	3659	4037	4488	5075	113.1
ерөнхий боловсролын	14000	13588	13285	13078	98.4
техникийн болон мэргэжлийн	2272	2340	1229	1733	141.0
Төгсөгчдийн тоо, бүгд	3197	3943	3000	–	–
үүнээс: ерөнхий боловсролын	2590	2862	2540	–	–
техникийн болон мэргэжлийн	607	1081	460	–	–
Үндсэн багшийн тоо, бүгд	1067	1040	994	1037	104.3
үүнээс: сургуулийн өмнөх	124	135	158	172	108.9
ерөнхий боловсролын	813	781	760	750	98.7
техникийн болон мэргэжлийн	130	124	76	115	151.3

Боловсролын салбарын сумаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл хавсралт 3.1–д

ХҮСНЭГТ 3.2 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН
БАЙГУУЛЛАГА, СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, СУМААР

Сум	Боловсролын байгууллагын тоо, бүгд	Нийт суралцагчдын тоо	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын тоо	Хүүхдийн тоо	Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо	Сурагчдын тоо	Техникийн болон мэргэжлийн сургалтын байгууллагын тоо	Суралцагчдын тоо
Хэрлэн	28	13463	14	2961	11	8769	3	1733
Баяндун	2	716	1	218	1	498	-	-
Баянтүмэн	2	200	1	100	1	100	-	-
Баян-Уул	2	1139	1	325	1	814	-	-
Булган	2	229	1	105	1	124	-	-
Гурванзагал	2	199	1	84	1	115	-	-
Дашбалбар	2	688	1	191	1	497	-	-
Матад	2	361	1	168	1	193	-	-
Сэргэлэн	2	264	1	94	1	170	-	-
Халхгол	3	616	1	166	2	450	-	-
Хөлөнбуйр	2	283	1	118	1	165	-	-
Цагаан-Овоо	2	765	1	223	1	542	-	-
Чойбалсан	2	533	1	172	1	361	-	-
Чулуунхороот	2	430	1	150	1	280	-	-

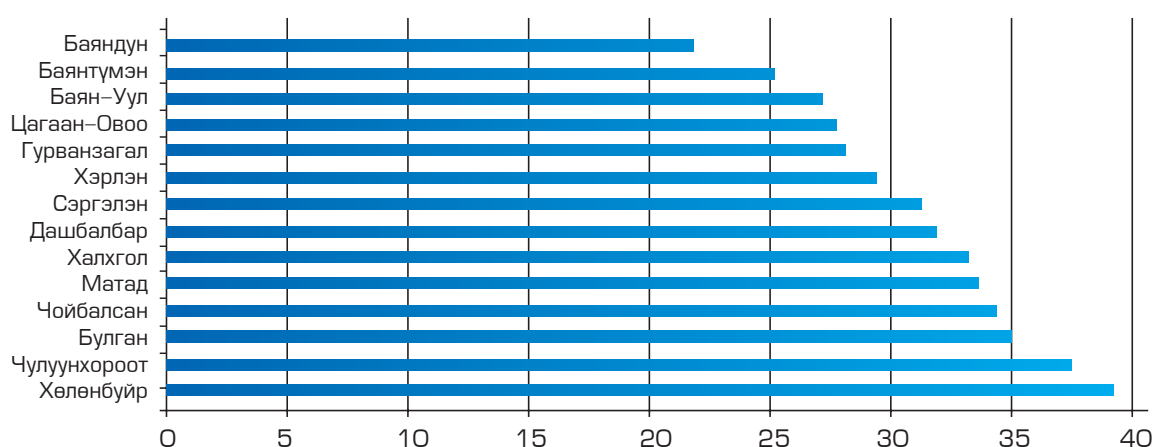
Хамгийн олон буюу 13463 суралцагчтай сум бол Хэрлэн, үүнээс ерөнхий боловсролын сургуульд 8769 сурагчтай, Баян-Уул сум 1139 суралцагчтай, үүнээс ерөнхий боловсролын сургуульд 814 сурагчтай, Баяндун сум 716 суралцагчтай, үүнээс ерөнхий боловсролын сургуульд 498 сурагчтай байна. Цөөн суралцагчтай сумууд бол Гурванзагал, Баянтүмэн, Булган сумд байна.

Тус аймагт 3 техникийн болон мэргэжлийн сургууль байгаа нь Хэрлэн суманд байна. Энэ нь Дорнодын Мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, Дорнодын политехникийн коллеж, Дорнод дээд сургууль байна. Эдгээр сургуульд суралцагчдын тоо 1733 байна. Сургуулийн өмнөх насны байгууллагын үндсэн багшийн ачаалал өндөртэй сумдын тоонд Хөлөнбуйр, Чулуунхороот, Булган сум орж байна. Ялангуяа Хөлөнбуйр суманд 1 үндсэн багшид ногдох хүүхдийн тоо 39 байгаа нь мэргэжлийн багш дутагдалтай байгааг харуулж байна. Харин Баяндун, Баянтүмэн, Баян-Уул, Цагаан-Овоо, Гурванзагал сумдад сургуулийн өмнөх насны байгууллагын багшийн ачаалал харьцангуй бага, 22–28 хүүхэд ногдож байна.

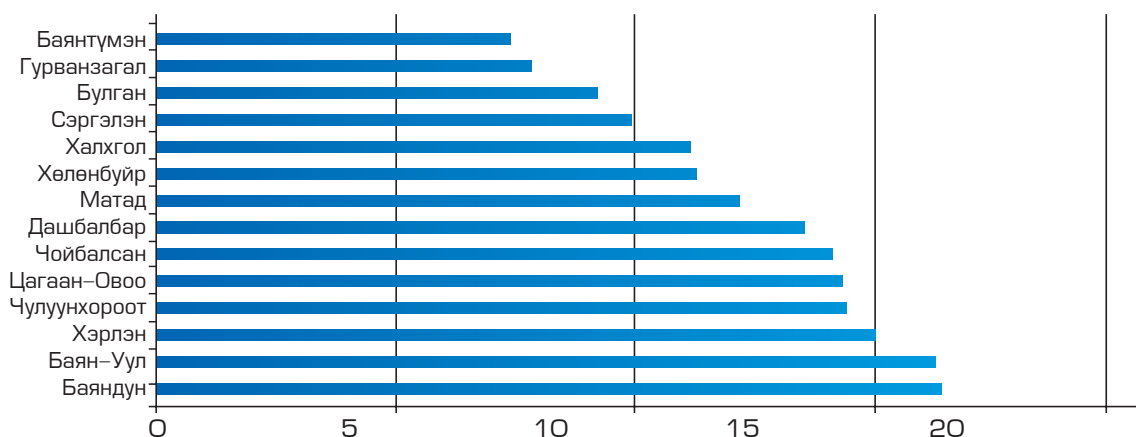
ХҮСНЭГТ 3.3 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН НИЙТ ҮНДСЭН БАГШИЙН ТОО, НЭГ БАГШИЙН АЧААЛАЛ

Сум	Үндсэн багшийн тоо, бүгд	Үүнээс сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын багш	Нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчдын тоо	Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш	Нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчдын тоо	Мэргэжлийн сургалтын байгууллагын багш	Нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчдын тоо
АЙМГИЙН ДҮН	1037	172	30	750	17	115	15
Хэрлэн	696	101	29	480	18	115	15
Баяндун	35	10	22	25	20		
Баянтүмэн	15	4	25	11	9		
Баян-Уул	53	12	27	41	20		
Булган	14	3	35	11	11		
Гурванзагал	15	3	28	12	10		
Дашбалбар	36	6	32	30	17		
Матад	18	5	34	13	15		
Сэргэлэн	17	3	31	14	12		
Халхгол	38	5	33	33	14		
Хөлөнбуйр	15	3	39	12	14		
Цагаан-Овоо	39	8	28	31	17		
Чойбалсан	26	5	34	21	17		
Чулуунхороот	20	4	38	16	18		

ЗУРАГ 3.1 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ (нэг үндсэн багшид ногдох хүүхдийн тоо, 2013)

ЗУРАГ 3.2 ЕБС-ИЙН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ
(нэг үндсэн багшид ногдох сурагчдын тоо, 2013)

Ерөнхий боловсролын сургуулийн үндсэн багшийн ачаалал харьцангуй өндөртэй сумдын тоонд Баяндун, Баян-Уул орж байна. Харин Баянтүмэн, Гурванзагал, Булган, Сэргэлэн сумдад ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийн ачаалал бага байна.

Соёл. Аймгийн хэмжээнд 2013 оны байдлаар 2700 суудал бүхий 13 соёлын төв ажиллаж, 1285 арга хэмжээ зохион байгуулжээ. Сүүлийн жилүүдэд соёлын төвийн тоонд өөрчлөлт ороогүй боловч суудлын тоо 1.9 хувь, зохион байгуулсан арга хэмжээ 1.3 хувиар нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 3.4 АЙМГИЙН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Соёлын төвийн тоо	13	13	13	13	100.0
Соёлын төвийн суудлын тоо	2469	2589	2650	2700	101.9
Зохион байгуулсан арга хэмжээ	2032	1144	1268	1285	101.3
Номын сангийн тоо	14	14	14	14	100.0
Номын фондын тоо, мян	130.8	132.1	128.3	131.1	102.2
Суудлын тоо	375	384	400	405	101.3
Нийт уншигчдын тоо, мянга	79.1	73.5	93.9	95.2	101.4
Байнгын уншигчдын тоо, мянга	7.8	5.4	5.8	5.9	102.0

2010–2013 онд номын сангийн тоо 14 өөрчлөгдөөгүй, суудлын тоо 405 байгаа боловч байнгын уншигчдын тоо өмнөх жилийнхээс 2.0 хувиар нэмэгджээ.

4. ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллийг Эрүүл мэндийн яам (ЭМЯ)-ны харьяа байгууллага Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв (ЭМХТ) нэгтгэн гаргаж, сар бүрийн 6-нд, мөн жилийн мэдээг дараа оны 3-р сарын 10-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Эрүүл мэндийн статистикт төрөлт, нас баралт, эх, нялхсын эндэгдэл, халдварт өвчин, эмч, өвчлөгчдийн тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтүүдийг авч үздэг.

Эрүүл мэнд	Хүн өвчин, эмгэггүй, бие бялдар, оюун санаа, нийгмийн амьдралын хувьд сайн сайхан байхыг хэлнэ.
Эрүүл мэндийн байгууллага	Хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх зорилго, үндсэн чиг үүрэг бүхий хуулийн этгээдийг хэлнэ.
Эрүүл мэндийн ажилтан	Эмнэлгийн мэргэжилтэн болон эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллаж байгаа бусад ажилтныг нийтэд нь ойлгоно.
Эмнэлгийн мэргэжилтэн	Хүний их эмч, бага эмч, нүүр амны их эмч, сувилагч, эм зүйч, эх баригч, эм найруулагч, нийгмийн эрүүл мэндийн болон анагаах ухааны боловсрол олгох их, дээд сургууль, коллеж төгссөн эмнэлгийн бусад ажилтныг хэлнэ.
Эмч	Анагаах ухааны чиглэлээр эх орондоо болон гадаадад дээд боловсрол эзэмшсэн, хүн эмчлэх эрхтэй хүнийг болон тухайн мэргэжлийг хэлнэ.
Сувилагч	Өвчтөнийг асарч сувилах, эм, тариаг эмчийн заасан цагт хийх үүрэг хүлээсэн эмнэлгийн дунд мэргэжилтэн юм.
Амьд төрөлт	Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг нь салгасан эсэхийг нь харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.
Эндсэн эх	Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Энэ бүлгийн эрүүл мэндийн хэсэгт аймгийн нялхсын эндэгдэл, 1–5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, эрүүл мэндийн салбарын ажиллагчид, нас барсан хүний тоог зонхилох өвчнөөр, халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоог сумын түвшнээр бэлтгэн орууллаа.

Эрүүл мэнд. Тус аймагт 2013 онд 47 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь 2010 оныхоос 20.5 хувь буюу 8-аар нэмэгдсэн байна. Энэ хугацаанд нийт ажиллагчдын тоо 5.6 хувиар өссөний дотор их эмчийн тоо 28.4 хувь, тусгай мэргэжлийн ажилтны тоо 3.8 хувиар нэмэгдсэн байна. Мөн эм зүйчийн тоо 2013 онд 2010 оныхоос 4-өөр өсчээ.

ХҮСНЭГТ 4.1 АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2010%
Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	39	43	44	47	106.8
Нийт ажиллагчдын тоо	893	905	933	943	101.1
Үүнээс: Их эмч	134	138	159	172	108.2
Эм зүйч	6	6	5	10	200.0
Тусгай мэргэжлийн ажилтан	400	421	409	415	101.5
үүнээс: сувилагч	231	241	243	259	106.6
Эмнэлгийн орны тоо	480	490	490	505	103.1
Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо, мянга	16.3	17.5	17.6	17.1	97.3
Нэг их эмчид ногдох хүн	514	509	470	437	92.9
Нэг сувилагчид ногдох хүн	298	291	308	290	94.2

Эрүүл мэндийн салбарын сумаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл хавсралт 4.1-д

Аймгийн хэмжээнд амьд төрсөн хүүхдийн тоо 2010–2013 онд тогтвортой өсч, 2010 оныхоос 137–оор нэмэгдсэн байна. Үүний зэрэгцээ нялхсын эндэгдэл буурч байгаагийн дотор 1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2010 оныхоос 11–ээр буурсан байна. Сүүлийн 4 жилд Хэрлэн, Баянтүмэн, Сэргэлэн, Хөлөнбуйр суманд нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл огт гараагүй байгаа нь сайшаалтай байна. Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн дийлэнх нь хүн ам цөөтэй Чулуунхороот суманд гарсныг анхаарах шаардлагатай. 1–5 насны хүүхдийн эндэгдэл Баянтүмэн, Баян–Уул, Булган, Халхгол суманд гараагүй бөгөөд бусад сумдад цөөн тохиолдол бүртгэгджээ.

ХҮСНЭГТ 4.2 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД БА НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ

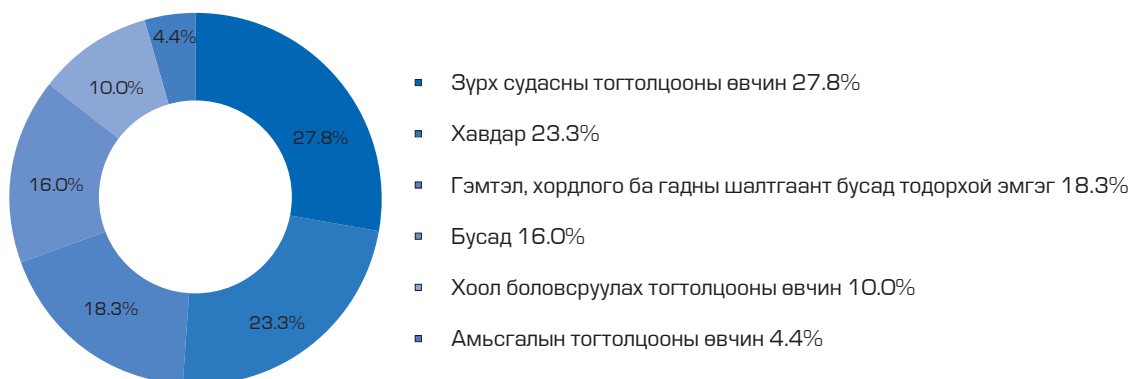
Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2010%
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	1847	1999	1922	1984	103.2
Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	37	40	28	26	92.9
1–5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	7	11	4	12	300.0

Сүүлийн 4 жилийн байдлаар өвчний улмаас нас барсан хүний тоо буурах хандлагатай байгаа боловч хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, хавдарын улмаас нас барсан хүний тоо 2010 оныхоос 49.5–62.9 хувиар өсчээ. Нас баралтыг шалтгаанаар авч үзвэл зүрх судасны тогтолцооны өвчин 28.8 хувь, хавдар 29.4 хувийг эзэлж байгаа нь зонхилох шалтгаан болж байна.

ХҮСНЭГТ 4.3 НАС БАРСАН ХҮН, зонхилох өвчний ангиллаар

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Нас барсан хүний тоо, бүгд	507	492	499	503	100.8
Үүнээс зүрх судасны тогтолцооны өвчнөөр	99	149	164	145	88.4
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад эмгэгээр	87	105	96	79	82.3
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчнөөр	35	52	57	57	100.0
Амьсгалын тогтолцооны өвчнөөр	28	24	20	17	85.0
Хавдараар	99	103	116	148	127.6
Бусад шалтгаанаар	159	59	46	57	123.9

ЗУРАГ 4.1 НАС БАРСАН ШАЛТГААН, зонхилох өвчний ангиллаар, хувиар, 2013 он

Аймгийн дунджаар нэг их эмчид 437 хүн, нэг сувилагчид 290 хүн ногдож байхад хот, хөдөөд энэ үзүүлэлт харилцан адилгүй, ялангуяа сумдад эмч, сувилагч нарын ачаалал өндөр байна. Тухайлбал, Матад суманд нэг их эмчид 2631 хүн, хүүхдийн эндэгдэл олон гарсан Чулуунхороот суманд 1636 хүн, Баяндунд 1569 хүн, Сэргэлэнд нэг сувилагчид 1001, Баян-Уулд 895, Халхгол суманд 780 хүн ногдож байгаа нь нэн өндөр байна.

ХҮСНЭГТ 4.4 СУМДЫН ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧДЫН ТОО, АЧААЛАЛ, 2013

Сум	Их эмч	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо	Сувилагчийн тоо	Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо	Эмнэлгийн хүний тоо	Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо
Хэрлэн	141	297	198	211	384	12980
Гурванзагал	2	673	4	336	6	243
Дашбалбар	4	816	8	408	12	458
Булган	2	843	4	422	7	237
Хөлөнбуйр	2	869	5	347	6	252
Баян-Уул	5	895	5	895	17	399
Сэргэлэн	2	1001	2	1001	8	284
Халхгол	3	1040	4	780	12	422
Баянтүмэн	2	1050	4	525	5	181
Цагаан-Овоо	3	1164	5	699	13	291
Чойбалсан	2	1332	5	533	10	418
Баяндун	2	1569	6	523	10	482
Чулуунхороот	1	1636	5	327	6	174
Матад	1	2631	4	658	9	319

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо тогтвортой буурахгүй байна. 2011 онд ихэнх халдварт өвчний гаралт нэмэгдсэнээс 2010 онтой харьцуулахад 24.4 хувиар өсчээ. Мөн 2013 онд 2012 онтой харьцуулахад 27.5 хувиар өсчээ. 2010–2013 онд нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 33.7 хувийг вирүст гепатит, 23.1 хувийг гахайн хавдар, 20.3 хувийг салхинцэцэг эзэлж буй нь хамгийн өндөр байна.

ХҮСНЭГТ 4.5 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, өвчний төрлөөр

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Вируст гепатит	288	1020	200	59	29.5
Улаанууд	0	1	3	0	0.0
Гахайн хавдар	15	37	472	551	116.7
Менингоккт халдвар	4	2	1	1	100.0
Салхинцэцэг	69	136	237	500	210.9
Сальмонеллэз	7	10	14	14	100.0
Цусан суулга	22	34	27	34	125.9
Бруцеллэз	22	31	59	135	228.8
Гар, хөл, амны өвчин	600	10	–	–	–
Бусад	12	11	6	5	83.3
Дүн	1039	1292	1019	1299	127.5

5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Иргэн, төр, аж ахуйн нэгж байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулагч өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвар алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжинд байсан хүмүүст хууль тогтоомжинд заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Энэ хэсэгт нийгмийн даатгалд даатгуулагчид, олгосон тэтгэврийн хэмжээ, тэтгэвэр авсан хүний тоог аймгийн түвшинээр бэлтгэн орууллаа.

Нийгмийн даатгал. Аймгийн хэмжээнд нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо 2013 онд 19.1 мянга болж өмнөх оныхоос 8.5 хувь буюу 2028 хүнээр өсчээ. Нийт тэтгэвэр авагчдын тоо 9.3 мянга байгаа нь өмнөх оныхоос 54 хүнээр нэмэгдсэн байна. Харин олгосон тэтгэврийн хэмжээ өмнөх оныхоос 11.7 хувь буюу 2.5 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 5.1 АЙМГИЙН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо	11055	12126	17608	19096	108.5
Нийт тэтгэвэр авагчдын тоо	9460	9209	9278	9332	100.6
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төгрөг	10298.6	12484.0	20289.9	22785.7	112.3
Сарын тэтгэврийн дундаж хэмжээ, мянган төгрөг	90.7	113.0	182.2	203.5	111.7

6. ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

Гэмт хэрэг

Монгол Улсын “Эрүүгийн хууль”-д эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэдэг. Гэмт хэргийн статистикийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж 4 ангилдаг ба Монгол улсын Эрүүгийн хуульд заасан төрлөөр авч үздэг.

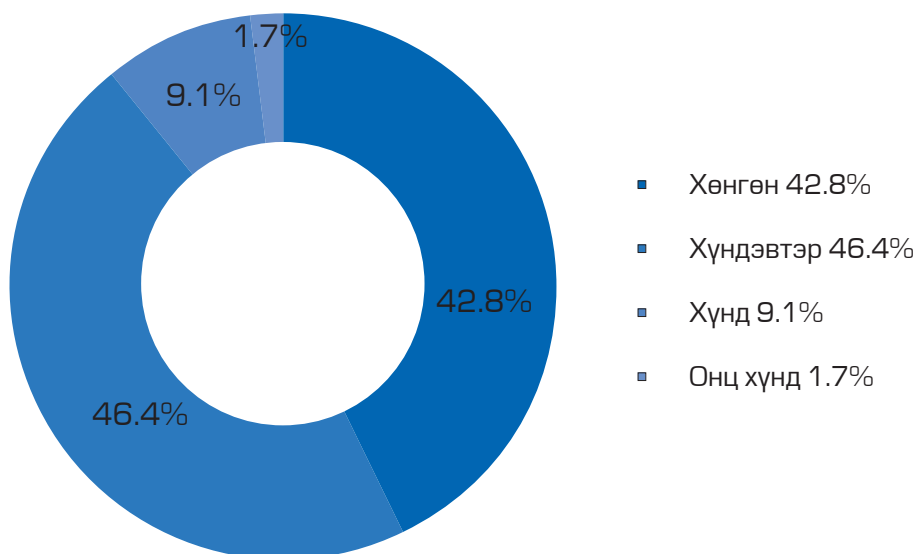
Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна. Тухайлбал:

- Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг;
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг;
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг;
- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Бусад гэмт хэрэг.

Гэмт хэрэг, учирсан хохирол, хохирогчид. Сүүлийн 4 жилийн байдлаар аймгийн дүнгээр бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо нэмэгдэх хандлагатай байна. 2013 онд гарсан гэмт хэргийн тоо 2010 оныхоос 42.8 хувь нэмэгдсэний дотор нийт гэмт хэргийн 51.5 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг, үүний 44 хувийг зөвхөн малын хулгай эзэлж байна. Мөн хүний амь, эрүүл мэндийн эсрэг үйлдсэн хэрэг нийт гэмт хэргийн 29.5 хувийг эзэлж байна.

2010–2013 онд гарсан нийт гэмт хэргийн 1.7 хувь нь онц хүнд, 9.1 хувь нь хүнд, 46.4 хувь нь хүндэвтэр хэргийн ангилалд хамаарч байна.

ЗУРАГ 6.1 ГЭМТ ХЭРГИЙН АНГИЛАЛ, 2010–2013 оны дүнгээр

ХҮСНЭГТ 6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, тэрлөөр

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Гэмт хэрэг, бүгд	526	413	578	751	129.9
Үүнээс: хөнгөн	175	156	276	363	131.5
хүндэвтэр	265	206	247	335	135.6
хүнд	77	41	44	44	100.0
онц хүнд	9	10	11	9	81.8
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг	141	119	188	222	118.1
Үүнээс: хүнийг санаатай алах	4	6	4	5	125.0
бусдыг амиа хорлоход хүргэх	16	7	9	7	77.8
бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	117	106	172	207	120.3
Өмчлөх эрхийн эсрэг	253	194	276	387	140.2
Үүнээс: бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	184	151	215	321	149.3
үүнээс мал хулгайлах	69	83	111	170	153.2
бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх	23	9	6	8	133.3
бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах	11	11	12	11	91.7
бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх	17	6	9	11	122.2
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг	63	33	35	35	100.0
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг	19	2	12	15	125.0
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг	6	3	10	13	130.0
ТХХАБАЖ-ын эсрэг	24	44	33	43	130.3

Гэмт хэргийн талаарх сумын дэлгэрэнгүй мэдээлэл хавсралт 6.1-д

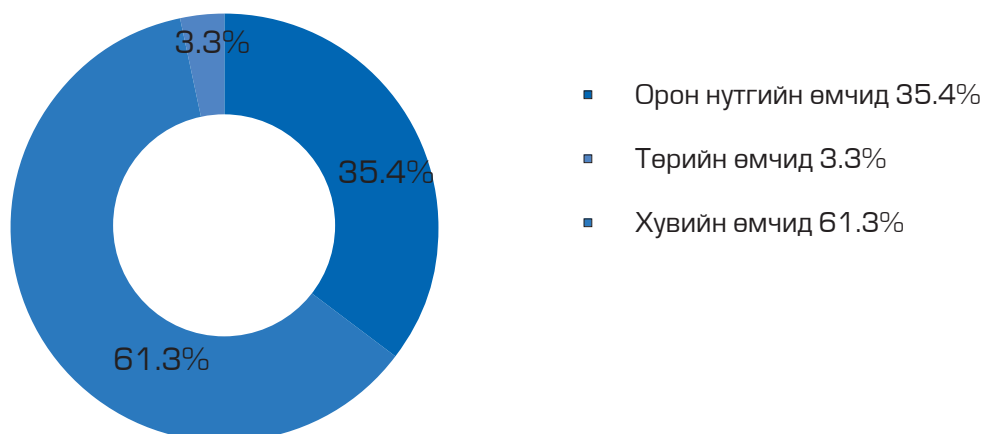
Гэмт хэргийн улмаас хохирогчдын дунд эмэгтэйчүүд, хүүхдийн эзлэх хувь 2010–2013 оны дүнгээр 35.2 хувь байна. Ялангуяа гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүүхдийн тоо 59 хувиар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 6.2 ХОХИРОГЧ ИРГЭД, ХОХИРЛЫН ДҮН, НӨХӨН ТӨЛҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Нийт хохирсон иргэн	544	425	553	733	132.5
Үүнээс: эмэгтэй	168	105	165	235	142.4
18 хүртэлх насны хүүхэд	39	22	21	62	295.2
Учирсан нийт хохирол, сая төгрөг	1380.7	528.3	903.9	2951.0	326.5
Үүнээс: төрийн өмчид	38.2	35.3	94.6	21.7	23.0
орон нутгийн өмчид	65.7	–	5.5	1970.5	36 дахин
хувийн өмчид	1276.9	493.0	803.8	958.8	119.3
Хохирол нөхөн төлүүлэлт, сая төгрөг	1222.6	329.8	679.7	1767.9	260.1

Аймгийн хэмжээнд гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2013 онд 2951.0 сая төгрөгт хүрч 2010–2013 оны дунджаар 28.81 хувиар өссөн байна. Хохирлын нөхөн төлүүлэлт сүүлийн 4 жилд дунджаар 13.08 хувиар өссөн боловч, 2013 оны байдлаар нөхөн төлөлтийн хувь хангалтгүй, 59.9 байна.

ЗУРАГ 6.2 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС ӨМЧИД УЧИРСАН ХОХИРЛЫН БҮТЭЦ

ХҮСНЭГТ 6.3 БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, сумаар

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Хэрлэн	271	200	306	396	129.4
Баяндун	14	19	13	16	123.1
Баянтүмэн	22	31	33	50	151.5
Баян-Уул	15	17	20	23	115.0
Булган	10	7	17	22	129.4
Гурванзагал	9	4	9	7	77.8
Дашбалбар	13	14	18	17	94.4
Матад	16	8	30	22	73.3
Сэргэлэн	20	15	21	21	100.0
Халхгол	15	17	18	18	100.0
Хөлөнбуйр	8	6	12	10	83.3
Цагаан-Овоо	23	14	11	31	281.8
Чойбалсан	18	16	22	33	150.0
Чулуунхороот	7	4	9	5	55.6

Гэмт хэргийн өсөлт ихтэй буюу 2010 оныхоос 2.2–2.3 дахин нэмэгдсэн сум бол Баянтүмэн, Булган сумд байна. Харин гэмт хэргийн бууралтаар Чулуунхороот, Гурванзагал сум бусдаас ахицтай байна.

ЭДИЙН ЗАСАГ

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

БАНК, САНХҮҮ, ДААТГАЛ

ТӨРИЙН САНХҮҮ

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

МАЛ АЖ АХУЙ

ГАЗАР ТАРИАЛАН

АВТО ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

БАРИЛГА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН

7. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)	ДНБ нь тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд дотоод, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн нэг жилийн хугацаанд шинээр бий болгосон нийт нэмэгдэл өртгийн хэмжээ юм. ДНБ-ийг үйлдвэрлэлийн, эцсийн ашиглалтын, орлогын гэсэн 3 аргаар тооцно.
Үйлдвэрлэлийн арга	Нийт үйлдвэрлэлээс завсрын хэрэглээг хасаж нэмэгдэл өртгийн нийлбэр дүнгээр тооцохыг хэлнэ.
Эцсийн ашиглалтын арга	Эцсийн хэрэглээ, хуримтлал, цэвэр экспортын нийлбэрээр тодорхойлохыг хэлнэ.
Орлогын арга	Хөдөлмөрийн хөлс, үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ буюу үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, үйлдвэрлэл болон импортын цэвэр татвар, үйл ажиллагааны цэвэр ашиг, холимог орлого зэрэг орлогын элементийн нийлбэрээр тооцохыг орлогын арга гэж нэрлэнэ.

Аймаг, бүсийн ДНБ-ийг тооцохдоо харьяатын зарчим, нутаг дэвсгэрийн зарчим гэсэн 2 зарчмаас сонголт хийх болдог. Аймгийн ДНБ-ийг Үндэсний статистикийн хорооноос тооцож байна. Үндэсний тооцооны системд харьяатын зарчмыг баримталдаг. Харьяатын зарчмыг баримталж буй тохиолдолд аймгийн ДНБ-д тухайн аймгийн харьяат үйлдвэрлэгч нэгжийн эдийн засгийн үйл ажиллагааг хэмждэг юм.

Аймаг, бүсийн ДНБ-ийг тооцохдоо үйлдвэрлэлийн болон орлогын аргыг хослуулан ашигладаг.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн. 2013 онд аймгийн нийт үйлдвэрлэлт 1074.9 тэрбум төгрөг, үүнээс завсрын хэрэглээ 692.9 тэрбум төгрөг, дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 382.0 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оныхоос 54.5 хувь буюу 134.7 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Нийт үйлдвэрлэлийн 64.5 хувийг завсрын хэрэглээ, 35.5 хувийг дотоодын нийт бүтээгдэхүүн эзэлж байна.

Аймгийн нэг хүнд дунджаар 5350.4 мянган төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн ногдож байгаа нь зүүн бүсийн дунджаас 506.4 мянган төгрөгөөр дээгүүр байгаа бол улсын дунджаас 1244.3 мянган төгрөгөөр доогуур байна.

ХҮСНЭГТ 7.1 НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН,
оны үнээр, тэрбум төг

	2010	2011	2012	2013	2013/2012	
					хувь	(+,-)
Нийт үйлдвэрлэлт	303.5	477.8	624.7	1074.9	172.1	450.3
Завсрын хэрэглээ	164.2	269.1	377.3	692.9	183.6	315.6
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	139.3	208.6	247.3	382.0	154.5	134.7
Нийт үйлдвэрлэлд эзлэх хувь	100.0	100.0	100.0	100.0		
Завсрын хэрэглээ	54.1	56.3	60.4	64.5		
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	45.9	43.7	39.6	35.5		
Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, мян. төг						
Дорнод аймаг	1997.3	2985.5	3496.3	5350.4	153.0	1854.1
Зүүн бүс	2103	2905	3622.9	4844	133.7	1221.1
Улсын түвшинд	3562.6	4728.0	5876.8	6594.7	112.2	717.9

Улсын хэмжээний дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2.0 хувийг Дорнод аймаг үйлдвэрлэж байна. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 21.7 хувийг хөдөө аж ахуй, 58.5 хувийг аж үйлдвэр, 9.9 хувийг бусад үйлчилгээний салбар эзэлж байна.

*ХҮСНЭГТ 7.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД АЙМАГ БОЛОН
САЛБАНУУДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ*

	2010	2011	2012	2013
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд аймгийн эзлэх хувь	1.4	1.6	1.5	2.0
Аймгийн ДНБ–д салбаруудын эзлэх хувь	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй	29.4	22.8	27.5	21.7
Аж үйлдвэр, барилга	46.8	55.2	48.1	58.5
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	4.1	5.0	4.3	4.0
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	2.0	1.6	1.6	1.1
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	6.0	5.6	6.1	4.7
Бусад үйлчилгээ	11.7	9.9	12.4	9.9

8. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Хөрөнгө оруулалт

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хуримтлалыг шинээр бий болгох, түүний техникийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн өргөтгөх, сайжруулахад зориулж, тайлант жилд зарцуулсан хөрөнгө, хайгуулын ажлын зардлыг ойлгоно. Хөрөнгө оруулалт нь гадаад, дотоод санхүүжилтийн эх үүсвэрээр бүрдэнэ.

Улс, орон нутгийн төсвөөр санхүүжсэн хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл, буцалтгүй тусламжийн шугамаар санхүүжсэн хөрөнгө оруулалтын мэдээллийг Сангийн яамнаас гаргаж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлэх бөгөөд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын мэдээг Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн статистикийн мэдээллээс тооцон гаргаж байна. Харин орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгө оруулалтын мэдээллийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар холбогдох нэгж, байгууллагуудаас авч нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлнэ.

Хөрөнгө оруулалтыг барилга угсралтын ажил, машин, тоног төхөөрөмж, геологи хайгуулын зардал болон бусад зардал (зураг төсөв, бусад биет бус хөрөнгө) гэсэн технологийн бүтцийн ангиллаар гаргаж байна.

Барилга угсралтын ажилд барилга байшин барих болон зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагааг хамруулна.

Машин, тоног төхөөрөмжид бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, механик тоног төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийг хамруулна.

Бусад зардалд зураг төсөв, программ хангамж, мэдээллийн сан, биет бус хөрөнгийн зардлыг хамруулна.

Хөрөнгө оруулалт. Дорнод аймагт 2013 онд улсын төсвөөс 11.1 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийсэн нь өмнөх оныхоос 1.5 дахин, орон нутгийн төсвөөс 2.6 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийсэн нь өмнөх оныхоос 22.8 хувиар нэмэгджээ.

ХҮСНЭГТ 8.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2011	2012	2013	2013/2012*
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	5510.2	7280.5	11077.9	152.2
Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	1406.5	2116.5	2599.5	122.8
Биет хөрөнгө	1406.5	2116.5	2396.1	113.2
орон сууцны барилга	-	-	-	
бусад барилга, байгууламж	242.3	581.7	1150.9	197.9
орон сууцны бус барилга	-	93.2	195.9	210.2
бусад байгууламж	242.3	488.5	955.0	195.5
үүнээс авто зам	156.9	103.2	717.9	695.6
их засвар, өргөтгөл, шинэчлэлт	898.1	1217.8	706.2	58.0
машин, тоног төхөөрөмж	266.1	317.0	462.0	145.7
тээврийн хэрэгсэл	259.7	139.9	271.4	194.0
бусад машин, тоног төхөөрөмж	6.4	177.1	190.6	107.6

9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний үнийн индекс

[ХҮИ] нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна. Хэрэглээний үнийн индексийг төрөөс санхүү, мөнгө, зээлийн бодлогыг боловсруулах, инфляцийн түвшинг тодорхойлох, хүн амын цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж, бусад орлогын хэмжээг индексжүүлэхэд тооцооны гол үзүүлэлт болгон ашигладаг.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана.

Хэрэглээний сагс

Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалт юм. Сагсанд сонгогдсон бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үзүүлсэн үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийг ойлгоно.

ҮСХ нь 1991 оноос Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын аргачлалаар ХҮИ-ийг тооцож эхэлсэн бөгөөд 1991 оноос хойш ХҮИ тооцдог хэрэглээний сагсны нэр төрөл, жин болон суурь үеийг 4 удаа шинэчилсэн.

ҮСХ нь хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2011 онд 329 болгон нэмэгдүүлж, (аймгуудад 214 нэр төрөл), 2010 оны өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгааны үр дүнгээр хэрэглээний зардлын жинг шинэчлэн 2010 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2012 оны 1 дүгээр сараас хэрэглээний үнийн индексийг тооцон нийтэд мэдээлж байна. Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын үндсэн 12 бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцож байна.

ҮСХ нь хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2011 онд 329 болгон нэмэгдүүлж, (аймгуудад 214 нэр төрөл), 2010 оны өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгааны үр дүнгээр хэрэглээний зардлын жинг шинэчлэн 2010 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2012 оны 1 дүгээр сараас хэрэглээний үнийн индексийг тооцон нийтэд мэдээлж байна. Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын үндсэн 12 бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцож байна.

Хэрэглээний үнийн бүсийн индексийг 2012 оноос дээрх ангиллын 12 бүлгийн түвшинд тооцож, нийтэд тархааж байна.

Хэрэглээний үнийн судалгааг 1997 оноос аймгийн төвүүдэд сар тутам явуулж, аймаг бүрийн үнийн индексийг тооцож байна.

Монгол улсын нийт 329 сумаас аймгийн хүн амын 70 хувь нь амьдарч буй сумдыг үнийн судалгаанд хамруулахаар зорилтот түүвэр хийсэн. Энэ түүврийн дагуу үнийн судалгаанд Дархан-Уул, Орхон, Говьсүмбэр аймгаас бусад 18 аймгийн нэр бүхий 112 сумдыг судалгаанд хамруулж нэгтгэн тооцож байна.

Инфляци. Энэ аймагт 2013 оны байдлаар инфляци 10.7 хувь байгаа нь улсын түвшнээс 1.8 пунктээр доогуур байв. Инфляцийн өсөлтийн 5.4 нэгж буюу (50.4 хувь) нь хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн, 2.8 нэгж буюу (26.4 хувь) нь хүнсний барааны бүлгийн үнийн өөрчлөлтөөс шалтгаалсан байна.

Улсын инфляцтай харьцуулахад хувцас, бөс бараа, гутлын барааны бүлгийн үнийн өсөлт Дорнод аймагт илүү нөлөөлсөн байна.

**ХҮСНЭГТ 9.1 ИНФЛЯЦИЙН 2013 ОНЫ ӨСӨЛТӨД ҮЗҮҮЛСЭН
БҮЛГҮҮДИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ**

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Улс		Дорнод	
	Пункт	Хувь	Пункт	Хувь
Ерөнхий индекс	12.5	100.0	10.7	100.0
01.Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	4.0	32.0	2.8	26.4
02.Согтууруулах ундаа, тамхи	0.5	4.3	0.4	4.1
03.Хувцас, бөс бараа, гутал	3.0	23.8	5.4	50.4
04.Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	1.0	7.8	0.5	5.0
05.Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.8	6.4	0.9	8.0
06.Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.4	3.4	-0.1	-1.2
07.Тээвэр	0.4	2.9	-0.2	-1.5
08.Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.0	-0.1	-0.1	-1.0
09.Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.0	0.1	0.0	0.0
10.Боловсролын үйлчилгээ	1.3	10.5	0.3	3.1
11.Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	0.5	3.9	0.4	3.7
12.Бусад бараа, үйлчилгээ	0.6	5.1	0.3	2.9

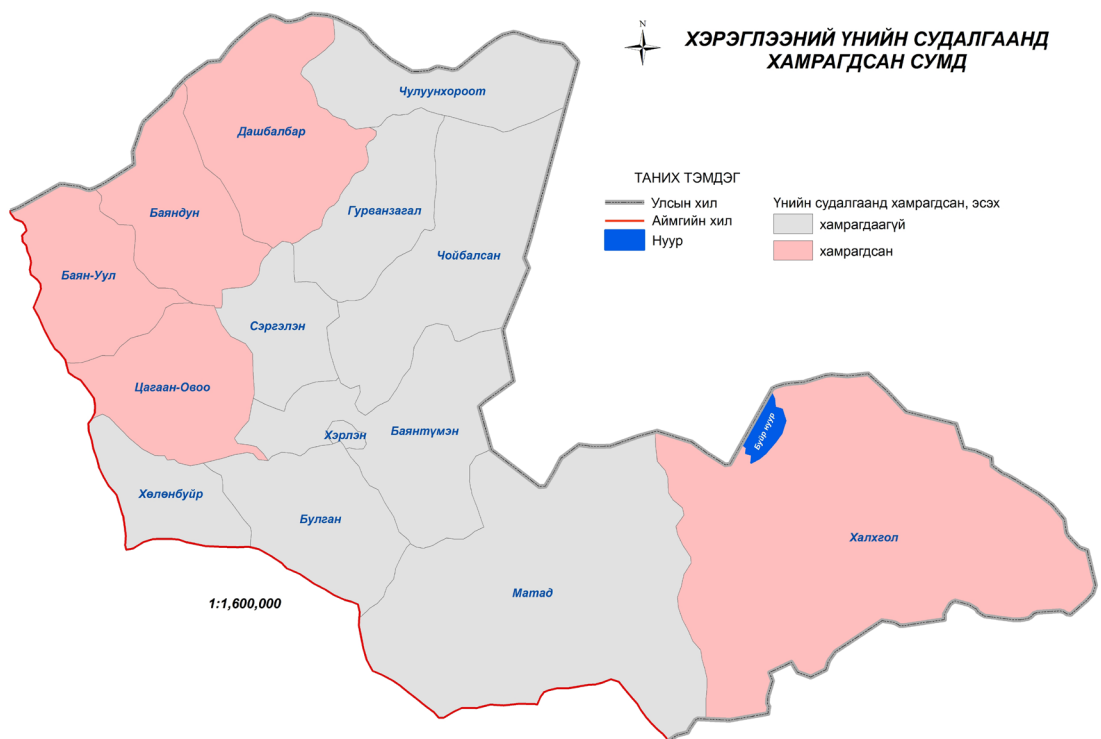
Өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн түвшингээс харахад Халхгол суманд бусдаас илүү өндөр үнэтэй байна.

**ХҮСНЭГТ 9.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА,
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар, төгрөг**

Нэр төрөл	Баян-Уул	Баяндун	Дашбалбар	Халхгол	Цагаан-Овоо
Гурил, I зэрэг, кг	660	650	650	680	650
Цагаан будаа, кг	1933	1800	1767	2167	1775
Хонины мах, кг	7000	5500	6650	6000	6500
Үхрийн мах, кг	7000	5667	6500	7250	...
Шингэн сүү, л	633	667	700	800	800
Өндөг, ш	400	350	400	383	350
Төмс, кг	933	867	767	967	875
Лууван, кг	2167	1167	1433	2100	2100
Элсэн чихэр, кг	1833	1867	2067	2233	1700
Цахилгаан, кВтц	84	84	79	...	87
Бензин, А-80, л	1650	1680	1650	1740	1640
Дизелийн түлш, л	1940	1940	1940	2020	1950

(Өргөн хэрэглээний барааны сумаар буй дэлгэрэнгүй мэдээлэл хавсралт хүснэгт 8А.-д)

ЗУРАГ. 9.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН МЭДЭЭНД ХАМРАГДДАГ СУМД

10. БАНК, САНХҮҮ, ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ

Монгол банк арилжааны банкуудын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн мөнгөний нийлүүлэлт, мөнгөний тойм, банкуудын нэгдсэн тайлан, олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламж, зээлийн хүү, гадаад валютын зах зээлийн ханшийн талаарх статистикийн мэдээг сар бүр бэлтгэдэг бөгөөд мөнгө, зээлийн бодлогын үр дүнгийн жилийн тайланг гаргадаг. Харин Санхүүгийн зохицуулах хороо нь ББСБ, ХЗХоршоо, даатгалын байгууллагуудын санхүүгийн тайланг улирал бүр авч мэдээг ҮСХ-нд ирүүлдэг.

Хадгаламж	Тухайн данс эзэмшигч хүүний орлого олох зорилгоор хугацаатай эсвэл хугацаа заахгүйгээр хадгаламжийн байгууллагад байршуулсан мөнгөн хадгаламжийг хэлнэ.
Зээл	Иргэд, байгууллагад олгосон зээлийн үлдэгдлийг хэлэх ба зээлийн чанар буюу хугацааны үзүүлэлтээр хэвийн, хугацаа хэтэрсэн, чанаргүй зээл гэж ангилна. Зээлийн өрийн үлдэгдлийг улсын байгууллага, хувийн хэвшил, иргэд, бусад санхүүгийн бус байгууллага, санхүүгийн бусад байгууллага гэсэн ангиллаар, нийт дүнгээр мэдээлнэ.
Малын индексжүүлсэн даатгал (МИД)	Индекс суурилсан даатгал нь байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлээс учрах эрсдэлээс хамгаалах зорилготой, даатгалын нэгж тохиолдолд бус, тодорхой үзүүлэлтүүдэд үндэслэн хохирлын нөхөн төлбөрийг олгодог даатгалын хэлбэр юм.
Банк бус санхүүгийн байгууллага (ББСБ)	ББСБ нь зээл олгох, факторингийн үйлчилгээ, санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ, төлбөрийн баталгаа гаргах үйлчилгээ, төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ, гадаад валютын арилжаа, итгэлцлийн үйлчилгээ, богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйлчилгээ зэрэг үйл ажиллагаа явуулдаг.
Хоршоо	Хоршоо гэж эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, хамтын удирдлага, хяналт бүхий, дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар хамтран байгуулсан хуулийн этгээдийг хэлнэ.

Энэ бүлэгт аймгийн банкуудын хадгаламж, зээлийн үзүүлэлт, малын индексжүүлсэн даатгалын үзүүлэлтийг сумын түвшинд, ББСБ, ХЗХ-ны зарим үзүүлэлтийг аймгийн түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Хадгаламж, зээл. Дорнод аймгийн нийт хадгаламж 2010 оныхоос 2.1 дахин нэмэгдэж, 2013 оны эцэст 42.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Хадгаламж илүү хурдацтай өссөн сум бол Чулуунхороот, Гурванзагал, Халхгол, Хөлөнбуйр, Дашбалбар сумд байна. Иргэдийн хадгаламж өсөх нь амьжиргааны түвшний нэг үзүүлэлт юм. Улсын хэмжээнд аймгийн нэг өрхийн хадгаламжийн дундаж 1998.3 мянган төгрөг, Дорнод аймагт 1898.0 мянган төгрөг байна.

Тус аймгийн хувьд арилжааны банкуудын олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 2013 онд 127.0 тэрбум төгрөг болж 2010–2013 онд жилд дунджаар 58.7 хувиар өссөн байна. Улсын хэмжээнд нэг сумын дундаж зээлийн өрийн үлдэгдэл 6.97 тэрбум төгрөг байгаа бол Дорнод аймгийн сумын дундаж 9.1 тэрбум төгрөг байна.

ХҮСНЭГТ 10.1 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сая төгрөг

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012
Нийт хадгаламж	19,680.5	28,016.6	32,775.9	42,286.2	129.0
Хугацаатай	12,031.6	15,418.8	20,753.3	28,115.8	135.5
Хугацаагүй	7,648.9	12,597.8	12,022.7	14,170.5	117.9
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	33,467.7	66,630.3	82,943.5	126,978.9	153.1
Хадгаламж, зээлийн хоршоодын тоо	5	4	4	4	100.0
Хүүгийн орлого	69.5	98.0	125.4	158.7	126.5
Хүүгийн зарлага	13.8	23.4	32.5	42.3	130.1

Сумдын дотроос аймгийн төв-Хэрлэн сумын хадгаламж хамгийн их, дараа нь Дашбалбар, Баян-Уул, Баяндун, Халхгол сум, хамгийн бага нь Баянтүмэн сум байна.

ХҮСНЭГТ 10.2 ХАДГАЛАМЖ, сумаар, сая төгрөг

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Хэрлэн	17262.1	23731.5	27033.3	34399.7	127.2
Баяндун	311.2	633.7	651.1	998.4	153.3
Баянтүмэн	0.0	2.9	32.3	61.5	190.5
Баян-Уул	337.6	581.8	632.3	1000.1	158.2
Булган	76.1	165.0	204.3	252.9	123.8
Гурванзагал	89.6	117.1	385.4	498.5	129.4
Дашбалбар	297.1	488.2	722.9	1206.7	166.9
Матад	249.9	334.3	413.1	381.2	92.3
Сэргэлэн	212.9	325.1	436.9	435.4	99.7
Халхгол	206.3	471.6	700.4	990.1	141.4
Хөлөнбуйр	114.6	233.8	340.0	508.1	149.4
Цагаан-овоо	221.2	282.5	504.2	590.4	117.1
Чойбалсан	234.0	418.3	485.8	572.5	117.9
Чулуунхороот	68.0	230.9	234.1	390.7	166.9

Малын даатгал. Тус аймагт 2013 оны байдлаар 571 мал бүхий өрхийн 95.6 мянган толгой мал даатгалд хамрагджээ. Нийт мал бүхий өрхийн 9.7 хувь, малын 7.8 хувь даатгалд хамрагдсан байна. Нийт сумдын дотор Матад сум хамгийн их буюу нийт малын 19.1 хувь, Чулуунхороот сум хамгийн бага буюу 0.6 хувийг даатгуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 10.3 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛД ХАМРАГДСАН МАЛ БҮХИЙ ӨРХ, ДААТГУУЛСАН МАЛЫН ТОО

Үзүүлэлтүүд	2011	2012	2013	2013/2012%
Даатгуулсан өрхийн тоо	269	443	571	128.9
Нийт мал бүхий өрхөд эзлэх хувь	4.3	7.6	9.7	127.6
Даатгуулсан малын тоо, мян.тол	46.2	66.8	95.6	143.1
Нийт малын дүнд эзлэх хувь	4.0	5.5	7.8	141.8

ХҮСНЭГТ 10.4 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛ, сумаар

Үзүүлэлтүүд	Даатгуулсан өрхийн тоо			Даатгуулсан малын тоо, толгой		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Бүгд	269	443	571	46206	66767	95624
Хэрлэн сум	42	51	32	1783	703	689
Баяндун		19	4		6216	1302
Баянтүмэн	20	13	81	610	163	6891
Баян-Уул	15	14	29	1520	1885	4899
Булган	25	43	25	9448	12477	7998
Гурванзагал	17	53	33	5406	10563	12145
Дашбалбар	21	70	37	12001	15795	16130
Матад	24	3	88	4497	735	16519
Сэргэлэн	19	49	59	1721	7198	7371
Халхгол	14	40	35	1558	2048	1804
Хөлөнбуйр	32	30	43	4709	5903	7282
Цагаан-овоо	19	16	49	2207	1688	4667
Чойбалсан	20	24	40	626	1005	7632
Чулуунхороот	1	18	16	120	388	295

11. ТӨРИЙН САНХҮҮ

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв нь улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, Хүний хөгжлийн сангийн төсөв (2010 он хүртэл Монгол улсыг хөгжүүлэх сан гэсэн нэртэй байсан) болон нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс бүрдэнэ.

Улсын Их Хурлаас баталсан, Засгийн газар бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг улсын төсөв гэнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталсан, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг орон нутгийн төсөв гэнэ. Орон нутгийн төсөв нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвөөс бүрдэнэ.

Монгол Улсын төсвийн жил тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэлж 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болдог.

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Сангийн яам нэгтгэн гаргаж байна.

Төсвийн орлого

Төсвийн орлого нь тогтворжуулалтын сангийн болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ. Тэнцвэржүүлсэн орлого нь урсгал орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлогоос бүрдэнэ. Татварын болон татварын бус орлогоос урсгал орлого бүрдэнэ. Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно. Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон бусад орлогоос татварын бус орлогыг бүрдүүлдэг.

Төсвийн зарлага

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна. Урсгал зардалд бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба шилжүүлэг багтана.

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт ашиг

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт ашиг /алдагдал/ гэж нийт орлого, тусламжийн дүн нийт зарлага, цэвэр зээлийн дүнгээс их /бага/ байхыг хэлнэ. Урсгал тэнцлийг урсгал орлого ба урсгал зардлын зөрүүгээр тодорхойлно.

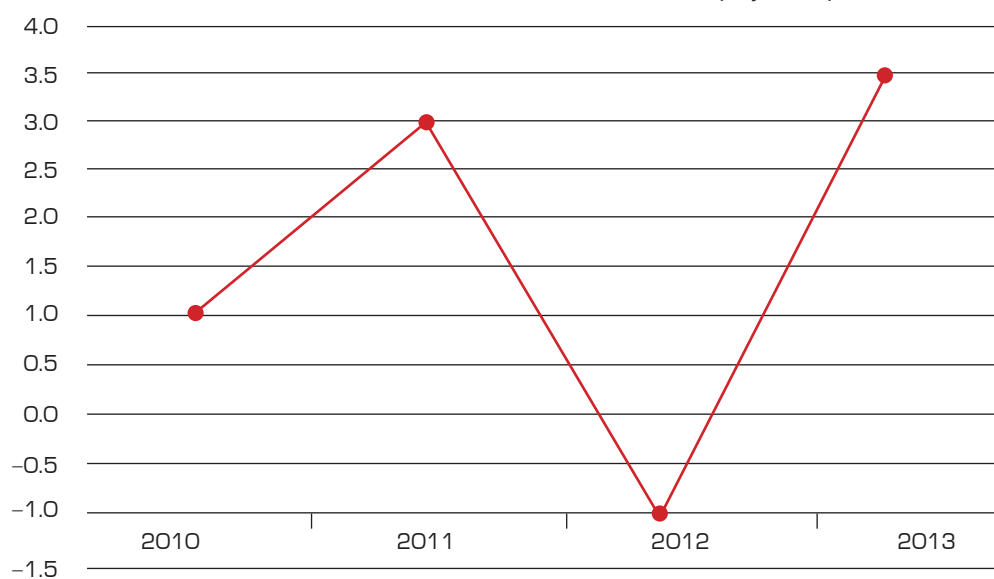
Энэхүү бүлэгт төсвийн орлого, зарлагыг аймгийн түвшинд, эдийн засгийн ангиллаар бэлтгэж орууллаа.

Төсвийн орлого, зарлага. Дорнод аймгийн төсвийн орлого, тусламжийн хэмжээ 2013 онд 49.6 тэрбум төгрөг болжээ. 2013 онд нийт орлого, тусламжийн дүнд тусламжийн орлого 37.6 тэрбум төгрөг буюу 75.8 хувь, урсгал орлого 11.6 тэрбум төгрөг буюу 23.3 хувь, хөрөнгийн орлого 0.4 тэрбум төгрөг буюу 0.8 хувийг эзэлж байна. Аймгийн төсвийн нийт орлого, тусламжийн дүн 2013 онд 2010 оныхоос 9.2 дахин нэмэгдсэн бөгөөд үүний дотор тусламжийн орлого эрс нэмэгдсэн байна. Аймгийн төсвийн нийт зарлага 2013 онд 46.2 тэрбум төгрөгт хүрчээ. Нийт зарлагын дүнд урсгал зардал 84.2 хувь, хөрөнгийн зардал 15.8 хувийг бүрдүүлж байна.

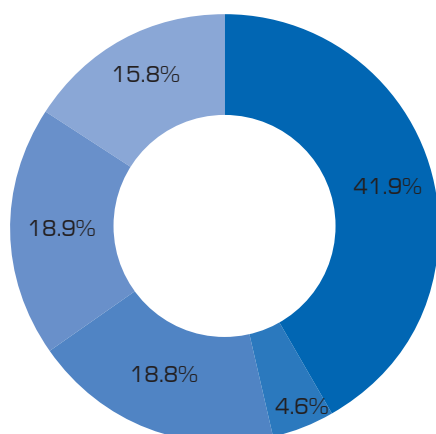
ХҮСНЭГТ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төг

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	5399.1	9351.2	9128.8	49626.5	543.6
Урсгал орлого	5301.8	9045.5	8879.4	11583.1	130.4
Татварын орлого	4900.2	8087.3	7890.3	9136.9	115.8
Татварын бус орлого	401.6	958.2	989.0	2446.2	247.3
Хөрөнгийн орлого	97.3	305.7	249.4	411.8	165.1
Тусламжийн орлого				37631.5	
Нийт зарлагын дүн	4335.7	6399.7	10136.1	46223.2	456.0
Урсгал зардлын дүн	3605.7	4847.8	7912.5	38920.6	491.9
Хөрөнгийн зардал	729.9	1551.8	2223.6	7302.6	328.4
Төсвийн тэнцэл	1063.5	2951.5	-1007.3	3403.3	-337.9

ЗУРАГ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ТЭНЦЭЛ, тэрбум төгрөг

ЗУРАГ 11.2 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, 2013 ОН

- Цалин урамшуулал 41.9%
- Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлсөн шимтгэл 4.6%
- Бараа, үйлчилгээний бусад зардал 18.8%
- Татаас ба урсгал шилжүүлэг 18.9%
- Дотоод хөрөнгө оруулалт 15.8%

12. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Хөдөө аж ахуйн нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсэний болон ургамал, тариа, хүнсний ногоо тарьж ургуулсаны үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

Мал аж ахуй

Малын жил бүрийн тооллого, мөн хашаа худгийн болон бусад тооллого, судалгаа нь мал аж ахуйн салбарын мэдээллийн гол эх үүсвэр юм.

Мал тооллогыг зун, намрын улиралд ихэвчлэн 8, 9 дүгээр сард явуулж байснаа 1961 оноос мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцэст 12 дугаар сард тоолдог болов. Энэ хугацаа нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн жилтэй тохирдог, малын орлого, зарлагын үзүүлэлт бүрэн гарч дууссан байдаг зэрэг давуу талтай.

Мал тооллогын дүн нь зөвхөн мал, гэрийн тэжээвэр амьтдын тоо толгойн өсөлт, бууралтыг харуулах төдийгүй сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтийг тодорхойлж судлах, шинжлэх бололцоог олгодог.

Хөдөө аж ахуйн салбарын боловсон хүчин, ашиглаж буй машин, техник, хашаа, худгийн тооллогыг 1996 оноос хойш гурван жил тутамд явуулж байна.

Манай улсын хувьд мал аж ахуйн үйлдвэрлэгчид нь малчдын өрхийн аж ахуй билээ.

Малтай өрх

Малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэйгээр өсгөн үржүүлдэг өрхийг хамруулна.

Малчин өрх

Малчин өрх гэж жилийн 4 улирлын туршид малаа малладаг бөгөөд малын ашиг шим тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хэлнэ.

Хээлтэгч мал

Хээлтэгч малд нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Төлийн бойжилтын хувь

Төлийн бойжилтын хувийг гаргахдаа бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлнэ.

100 эхээс бойжуулсан төл

100 эхээс бойжуулсан төлийг бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

Зүй бусаар хорогдсон мал

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Хүнсэнд хэрэглэсэн мал

Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоог тооцохдоо оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасна.

Энэ бүлгийн мал аж ахуйн хэсэгт малчин өрх, малчид, тэдгээрийн соёл ахуйн зарим үзүүлэлтүүд, мал, хээлтэгч мал, бойжуулсан төл, тэжээвэр амьтад, хашаа, худаг, бэлчээрийн даац, тэжээлийн хүрэлцээ гэсэн мэдээллийг сум, багийн түвшинд бэлтгэж орууллаа. 1990 оноос хойших малын тоог сумын түвшинд бэлтгэж оруулав.

МАЛ АЖ АХУЙ, МАЛЧИН ӨРХ

Малчин өрх, малчид. Аймгийн хэмжээгээр малчин өрхийн тоо 2010–2013 онд жилд дунджаар 2.7 хувиар буурсаар 2013 онд 3738 малчин өрхтэй байна. Малчдын тоо ч мөн жилд дунджаар 3.9 хувиар буурч, одоо 7377 болсон байна.

ХҮСНЭГТ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО

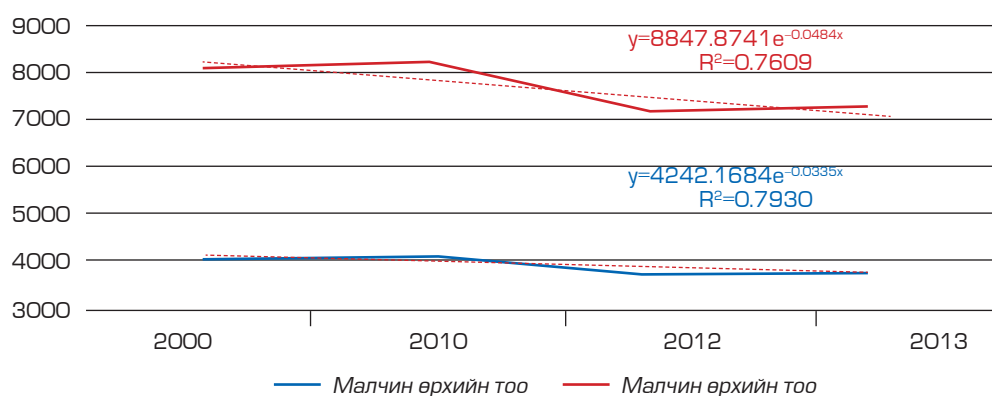
А. Аймгийн дүн, мянга

Үзүүлэлтүүд	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Малчин өрхийн тоо	2816	4908	4063	4075	3744	3738	99.8
Малчдын тоо	5727	10589	8302	8379	7360	7377	100.2

Малчин өрхийн тооны сумаарх мэдээлэл хавсралт 12.1.1-д

Малчин өрхийн тооны багаарх мэдээлэл хавсралт 12.2.2-т

ЗУРАГ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, мянга

Малчдын соёл ахуйн зарим үзүүлэлт. 2013 оны мал тооллогоор аймгийн малчин өрхийн 75.7 хувь нь цахилгаан үүсгүүртэй, 72.3 хувь телевизортой, 35.2 хувь автомашинтай, 36.3 хувь мотоциклтой, 9.2 хувь нь трактортой гэсэн дүн гарчээ. Дорнод аймгийн малчин өрхүүдийн цахилгаан, телевизор, автомашин, мотоциклын хангамж улсын дунджаас доогуур, гагцхүү трактороор хангагдсан байдал улсын дунджаас өндөр гарсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.2 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ,
НИЙТ ӨРХӨД ХАРЬЦУУЛСАН ХУВЬ

Үзүүлэлтүүд	1990	2000	2010	2012	2013-2012
Дорнод: Цахилгаан үүсгүүртэй	96.2	100.0	78.3	75.7	-2.6
Телевизортой	86.6	93.9	74.1	72.3	-1.8
Машинтай	26.5	34.7	32.2	35.2	3.0
Мотоциклтой	41.1	46.0	41.9	36.3	-5.6
Трактортой	8.7	9.2	11.0	9.2	-1.8
Улсын дүн: Цахилгаан үүсгүүртэй	82.8	87.8	82.0	84.2	2.1
Телевизортой	75.2	80.7	74.4	74.0	-0.4
Машинтай	27.8	31.3	28.2	38.4	10.2
Мотоциклтой	41.7	48.3	43.2	47.2	4.1
Трактортой	1.7	1.8	2.4	3.3	0.9

Нийт болон хээлтэгч мал, бойжуулсан төл. Нийт малын тоо 2010–2013 оны жилд дунджаар 9.6 хувиар өссөөр, 2013 оны жилийн эцэст малын тоо 1.2 сая толгойд хүрсэн байна. Малын тоо 2010 оныхоос тэмээнээс бусад төрөл дээрээ өссөний дотор адуу 24.6 мянга, үхэр 16.9 мянга, хонь 42.2, ямаа 24.4 мянган толгойгоор нэмэгджээ.

Аймгийн нийт малын тоог 1990 оныхтой зэрэгцүүлэхэд 2013 онд 30.3 хувиар өссөний дотор ямааны тоо 7.7 дахин, адуу 1.7 дахин өсч, үхэр 1.1 хувь, хонь 10.3 хувь, тэмээ 2.8 дахин буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.3 АЙМГИЙН МАЛЫН ТОО, мянган толгой

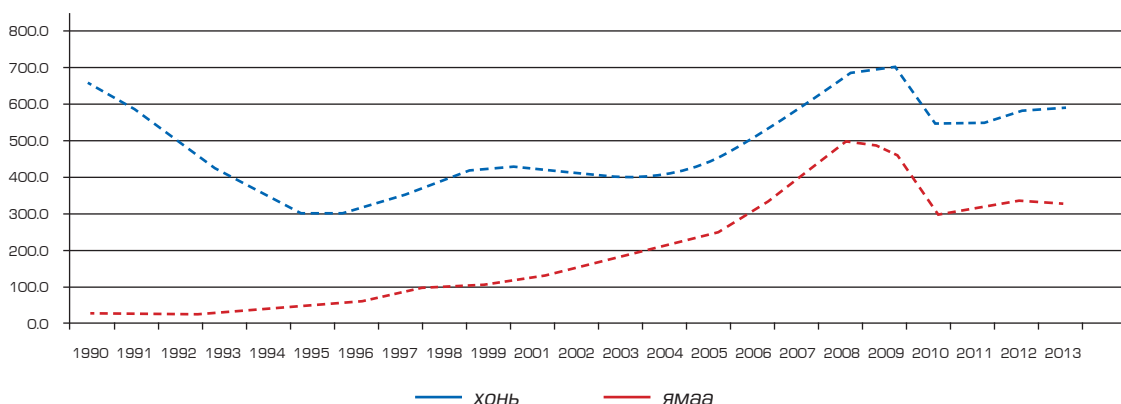
Малын төрөл	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Бүгд	936.6	826.2	1113.3	1149.8	1207.3	1220.1	101.1
Тэмээ	13.3	5.9	6.0	5.6	5.0	4.7	94.0
Адуу	92.0	105.5	136.3	144.1	150.8	160.9	106.7
Үхэр	126.1	142.7	107.8	109.7	119.7	124.7	104.2
Хонь	661.2	438.5	550.8	555.4	584.8	593.0	101.4
Ямаа	44.0	133.5	312.4	335.1	346.9	336.8	97.1

1990–2013 оны малын тооны сумаарх мэдээлэл хавсралт 12.1.1–д
Малын тооны 2012–2013 оны багаарх мэдээлэл хавсралт 12.2.2–т

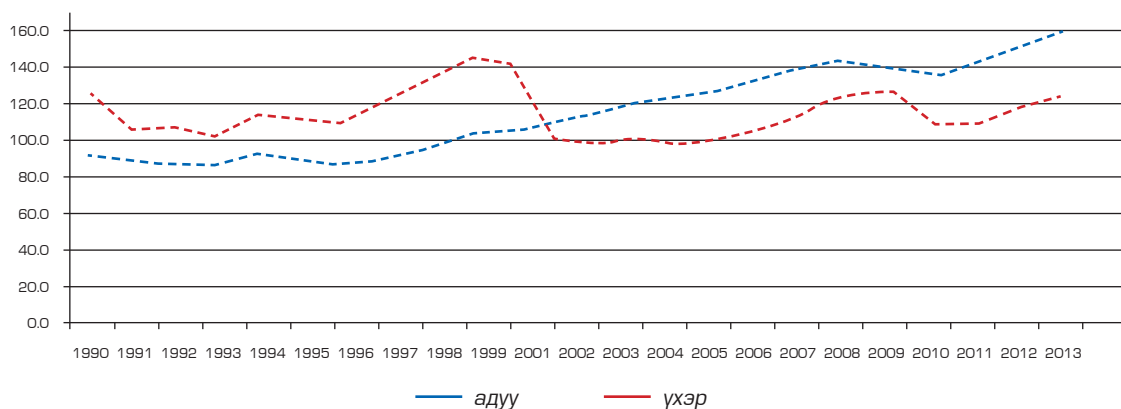
Аймгийн малын тооны олон жилийн динамикийг харахад түүний өөрчлөлтөд нийгмийн өөрчлөлтөөс гадна цаг агаарын хүчин зүйл хүчтэй нөлөөлж байна. 1990–ээд оны эхээр мал хувьчилсны дараа малын тооны тодорхой өсөлт гарсан боловч, 2001, 2002, 2010 оны өвөл–хаврын зуд малын тоог ихээхэн бууруулсан байна. Энэ хандлага бүх төрлийн малд ажиглагдсан бөгөөд зудны дараа түргэн өсөлттэй ямаа, хонь хурдан өссөн байна. Ноолуурын үнийн өсөлтөөс шалтгаалан ямаагаа түлхүү өсгөх хандлага байна.

ЗУРАГ 12.2 АЙМГИЙН МАЛЫН ТООНЫ ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, мян.толгой

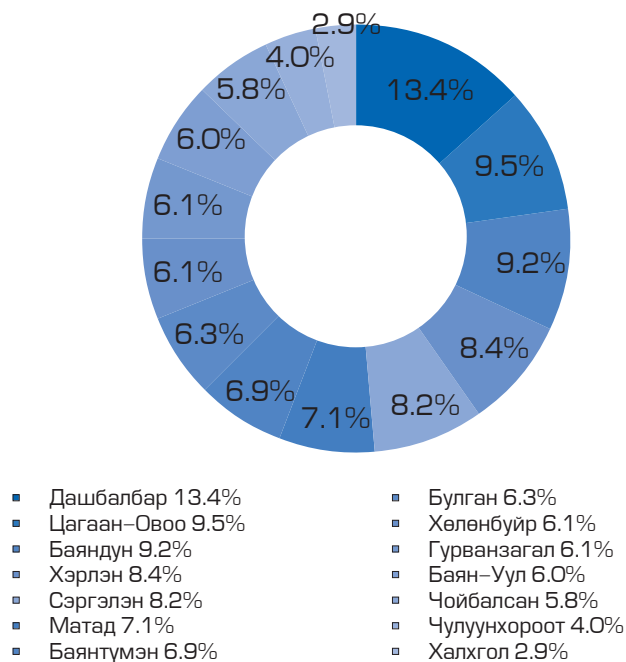
А. Хонь, ямаа

Б. Адуу, үхэр

ЗУРАГ 12.3 АЙМГИЙН НИЙТ МАЛД СУМДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2013 оны байдлаар

2013 оны байдлаар хамгийн олон малтай сум бол Дашбалбар (аймгийн дүнд эзлэх хувь–13.4%), Цагаан–Овоо (9.5%), Баяндун (9.2%), Сэргэлэн (8.2%) байна. Цөөн малтай сум бол Халхгол (2.9%), Чулуунхороот (4.0%) байна.

ХҮСНЭГТ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТОО

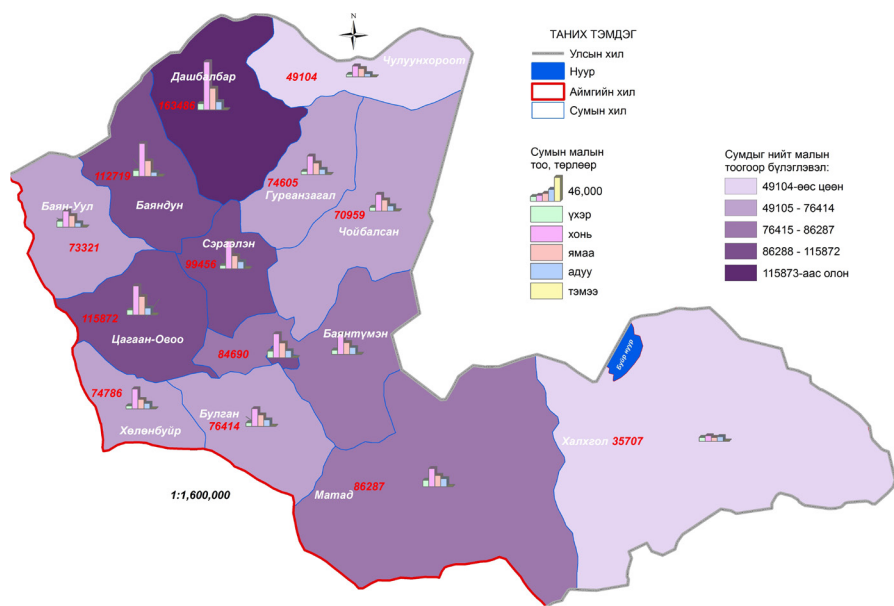
Үзүүлэлтүүд	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Баяндун	78217	67715	102220	113090	111491	112719	101.1
Баянтүмэн	46786	35147	77892	78015	82942	84690	102.1
Булган	57422	44581	65093	70107	74805	76414	102.2
Гурванзагал	43689	28174	57817	62711	70728	74605	105.5
Дашбалбар	111775	95003	157187	164446	158129	163486	103.4
Матад	70637	54008	90515	84858	86685	86287	99.5
Халхгол	53149	31348	66348	61767	63724	35707	56.0
Хөлөнбуйр	55322	49744	60594	65985	72653	74786	102.9
Сэргэлэн	72822	101661	81421	85089	93309	99456	106.6
Цагаан-Овоо	128029	99576	100953	98253	112325	115872	103.2
Баян-Уул	48188	36902	64628	63233	68292	73321	107.4
Чойбалсан	40166	55544	66792	67107	67799	70959	104.7
Чулуунхороот	42595	15640	47375	47823	48262	49104	101.7
Хэрлэн	41082	111125	74447	87278	96109	102737	106.9
Эрээн	4915	-	-	-	-	-	-
Сүмбэр	41852	-	-	-	-	-	-
ДҮН	936646	826168	1113282	1149762	1207253	1220143	101.1

Өмнөх жилтэй харьцуулахад Халхгол, Матадаас бусад бүх сум малаа 1.1–7.4 хувиар өсгөсөн байна. 2010 онтой харьцуулахад мөн дээрх хоёроос бусад бүх сум малаа 3.6–38.0 хувиар өсгөсөн байна.

2000 онтой харьцуулахад Хэрлэн, Сэргэлэнгээс бусад бүх сум малаа 13.9 хувиас 3.1 дахин өсгөсөн байна. Малаа 3.1 дахин өсгөсөн сум нь Чулуунхороот байна.

Хувьчлалаас өмнөх 1990 онтой харьцуулахад Халхгол, Цагаан-Овоогоос бусад бүх сум малаа 3.4 хувиас 2.5 дахин өсгөсөн байна. Малаа 2.5 дахин өсгөсөн сум нь Хэрлэн байна.

ЗУРАГ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТООНЫ БҮЛЭГЛЭЛТ

ХҮСНЭГТ 12.5 СУМДЫН СҮРГИЙН БҮТЭЦ

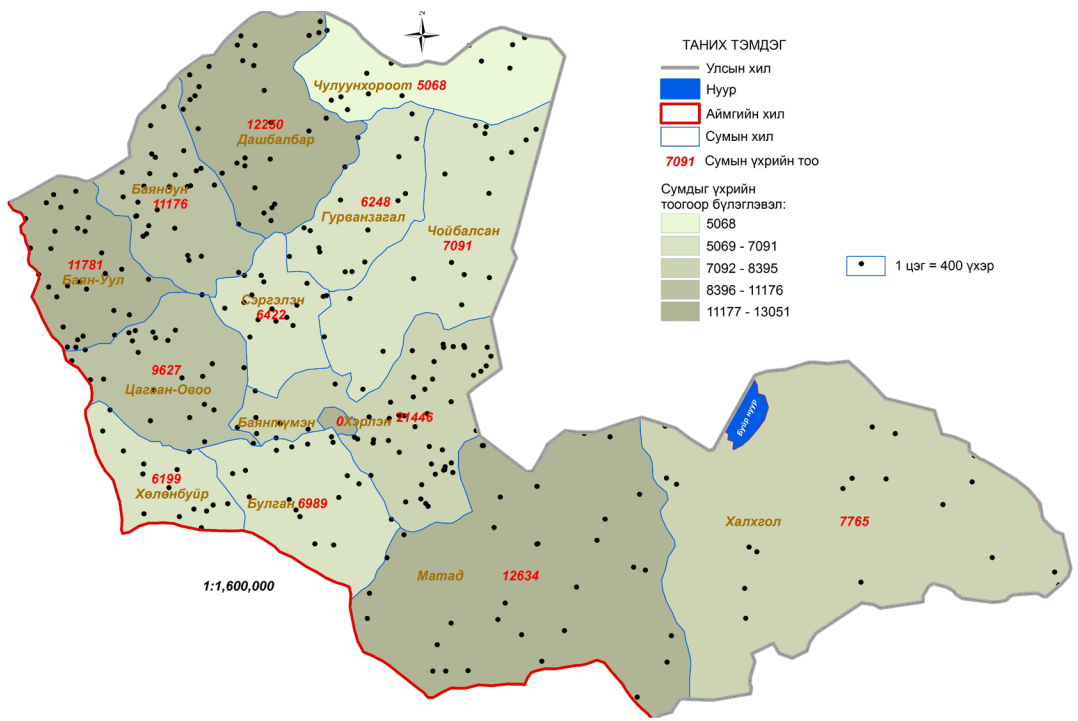
Сум	Бүх хонин толгой, мянга	Үүнээс хувиар: тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
Баяндун	210.7	0.3	10.8	44.4	30.2	14.3
Баянтүмэн	174.1	1.3	22.5	40.3	22.6	13.3
Булган	152.9	0.8	23.8	38.2	22.5	14.6
Гурванзагал	140.6	0.5	20.9	37.2	25.3	16.2
Дашбалбар	286.0	0.6	16.3	35.8	32.5	14.8
Матад	211.0	0.9	21.7	50.1	16.9	10.4
Халхгол	111.1	1.1	23.7	58.5	9.9	6.9
Хөлөнбуир	142.3	0.9	22.2	36.4	27.4	13.0
Сэргэлэн	174.6	1.0	22.9	30.8	30.8	14.5
Цагаан-Овоо	213.7	0.5	18.4	37.7	26.4	17.0
Баян-Уул	176.7	0.4	13.8	55.8	17.6	12.6
Чойбалсан	142.9	0.7	20.0	41.5	22.6	15.2
Чулуунхороот	98.9	0.2	18.8	42.8	21.5	16.6
Хэрлэн	226.3	0.4	17.8	48.2	20.7	12.9
ДҮН	2461.8	0.7	19.1	42.4	24.1	13.8

□ – нэг салбартай, ■ – хоёр салбартай, ■ – олон салбартай,

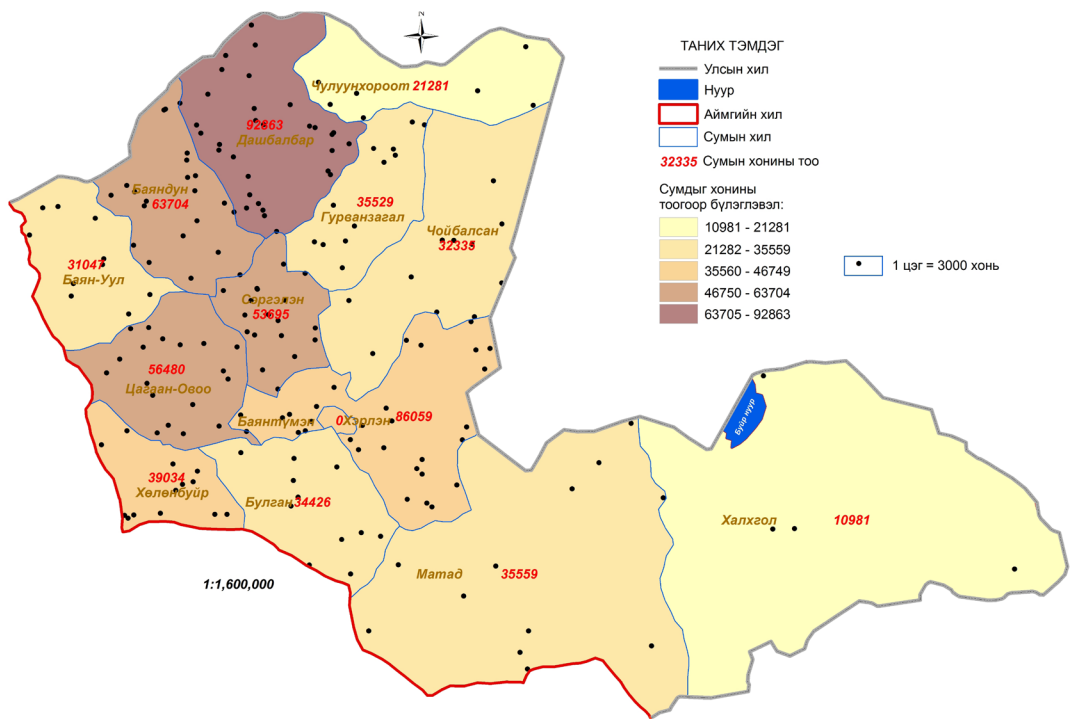
Сумын байгаль-цаг уурын нөхцөлд илүү зохицсон, сумын мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, борлуулалтын гол эх үүсвэр болж буй 1–2 салбар тухайн сумын мал аж ахуйн төрөлжилт, үйлдвэрлэлийн хэв шинжийг тодорхойлно. Үүнийг илэрхийлэгч үзүүлэлт нь мал аж ахуйн нийт ба таваарын бүтээгдэхүүнийг харгалзан ижил нэгжид шилжүүлсэн малын толгойн тооны бүтэц байна. Бэлчээрийн мал аж ахуйн салбарууд нь үйлдвэрлэлийн бүх нөөцөөрөө (бэлчээр, ус, нэмэгдэл тэжээл, хүн хүч) өрсөлдөх салбарууд учраас төрөлжилт гүнгийрэх тусмаа сайн гэж үздэг.

Арга зүйн хувьд нэг салбар дангаараа 50 хувиас дээш бол нэг салбараар төрөлжсөн, хоёр салбар нийлээд 67 хувиас дээш бол хоёр салбараар төрөлжсөн, эдгээр нөхцөл бүрдээгүй бол олон салбартай, төрөлжөөгүй гэж үздэг. Тус аймагт нэг салбараар төрөлжсөн сум 3 (Халхгол, Матад, Баян-Уул), хоёр салбараар төрөлжсөн сум 3 (Дашбалбар, Баяндун, Хэрлэн) байна. Нэг салбараар төрөлжсөн дээрх сумдын үйлдвэрлэлийн чиглэл: үхрийн, хоёр салбараар төрөлжсөн сумдын үйлдвэрлэлийн чиглэл: үхэр-хонины аж ахуй байна.

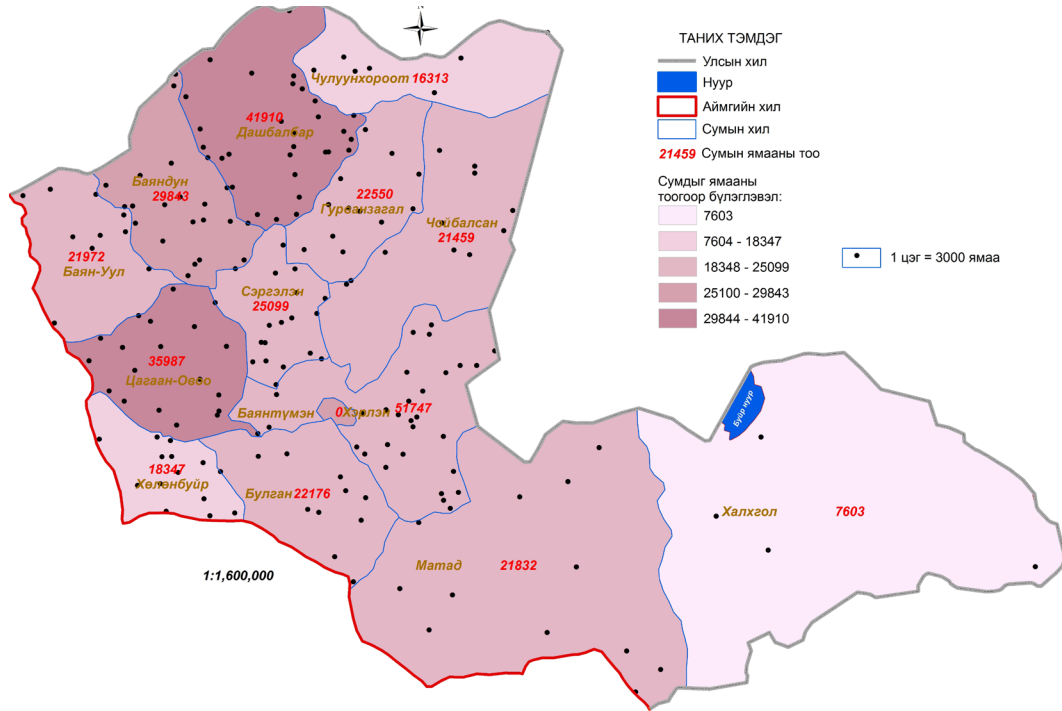
ЗУРАГ 12.5 ҮХРИЙН АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

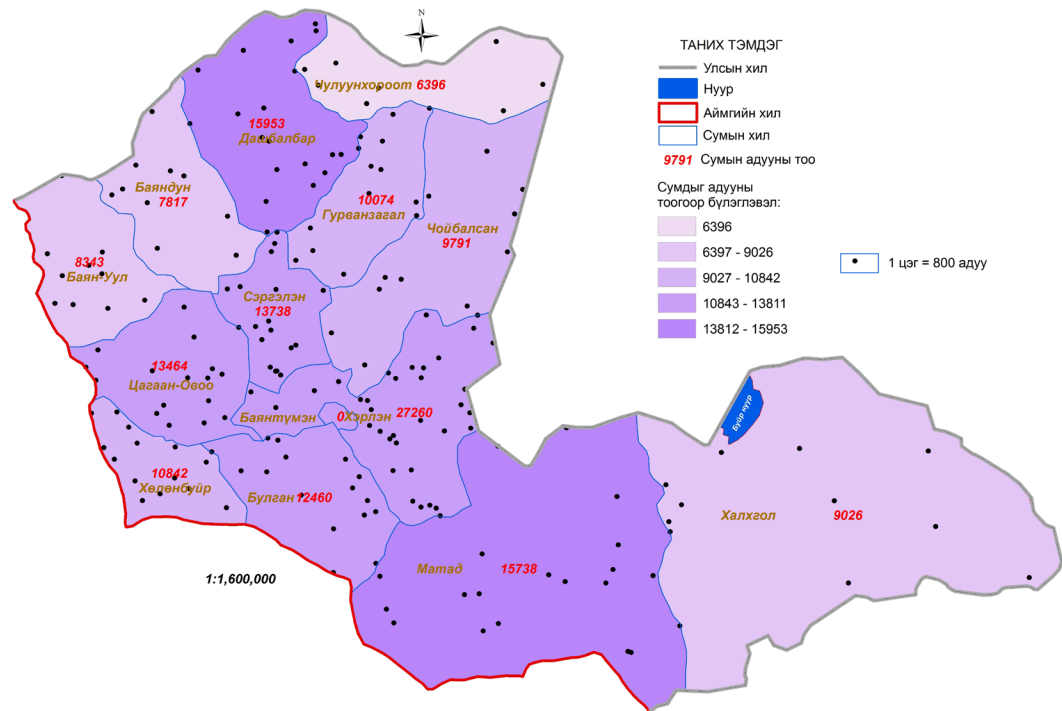
ЗУРАГ 12.6 ХОНИНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

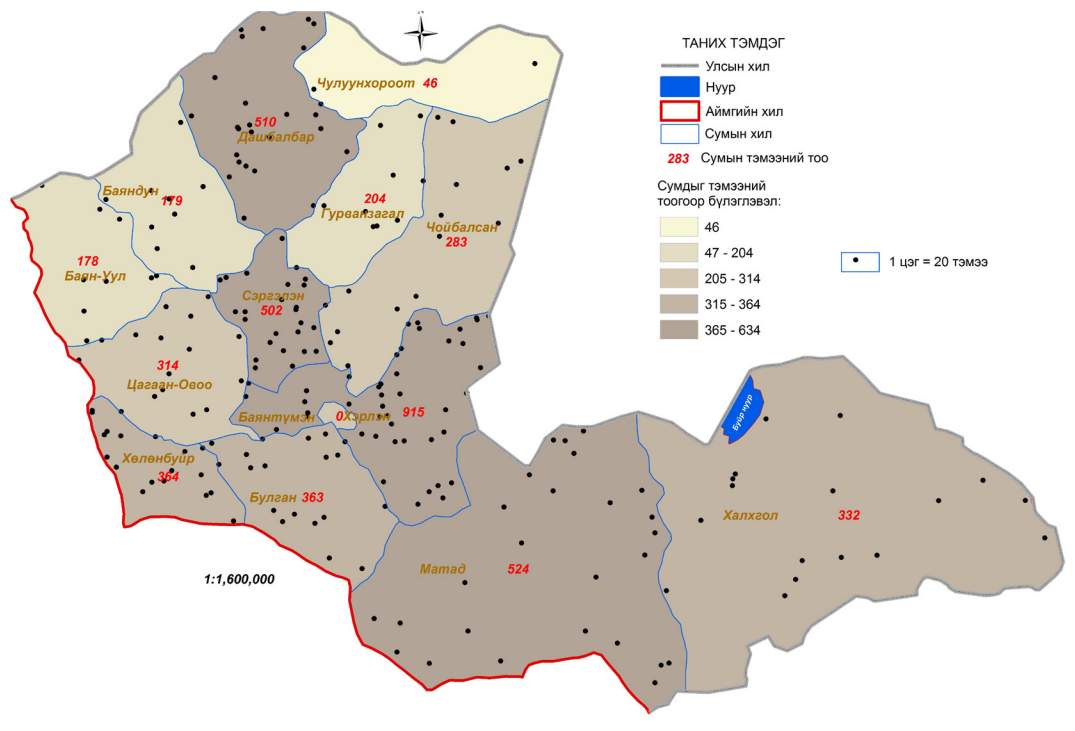
ЗУРАГ 12.7 ЯМААНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

ЗУРАГ 12.8 АДУУНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

ЗУРАГ 12.9 ТЭМЭЭНИЙ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

Үхэр нийт сумдын нутгаар тархсан боловч, нягтшилаараа Хэрлэн, Матад, Дашбалбар, Баян-Уул, Баяндун суманд илүү олон, толгойн тоо нь 11.2–13.1 мянга байна.

Хонь нийт сумдын нутгаар тархсан боловч, нягтшилаараа Дашбалбар суманд хамгийн олон–92.9 мянган толгой, Баяндун, Цагаан-Овоо, Сэргэлэн, Хэрлэн суманд бусдаас олон, толгойн тоо нь 46.7–63.7 мянга байна.

Ямаа нийт сумдын нутгаар тархсан боловч, нягтшилаараа Дашбалбар, Цагаан-Овоо, Баяндун, Хэрлэн суманд илүү өндөр, толгойн тоо нь 28.8–41.9 мянга байна.

Адуу нийт суманд тархсан боловч, нягтшилаараа Дашбалбар, Матад суманд илүү өндөр, толгойн тоо нь 15.7–16.0 мянга байна.

Аймгийн нийт сумдад тодорхой тооны тэмээ байгаа боловч зарим сум, тухайлбал, Баянтүмэн харьцангуй олон 634 тэмээтэй байна.

Хээлтэгч мал. Аймгийн дүнгээр 2013 оны жилийн эцэст 551.1 мянган толгой хээлтэгч мал тоологдов. Хээлтэгчийн тоог 2010 оныхтой харьцуулахад гүү 16.4 хувь, үнээ 15.1 хувь өссөн боловч, эм хонь 0.4, эм ямаа 2.6, ингэ 14.1 хувиар буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Бүгд	543.6	494.1	537.4	551.1	102.5
Ингэ	2.1	2.0	1.8	1.8	100.0
Гүү	41.8	43.5	45.4	48.7	107.3
Үнээ	42.6	44.0	47.4	49.0	103.4
Эм хонь	290.7	254.2	280.4	289.6	103.3
Эм ямаа	166.3	150.3	162.5	162.0	99.7

2013 оны байдлаар улсын хэмжээний нийт малын 43.1 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байна. Аймгийн нийт малын 45.2 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байгаа бөгөөд адуун сүргийн 30.3 хувь, үхэр сүргийн 39.3 хувь, тэмээн сүргийн 38.3 хувь, хонин сүргийн 48.8 хувь, ямаан сүргийн 48.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 12.7 СҮРЭГТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013
Бүгд	48.8	43.0	44.5	45.2
Ингэ	35.0	35.7	36.0	38.3
Гүү	30.7	30.2	30.1	30.3
Үнээ	39.5	40.1	39.6	39.3
Эм хонь	52.8	45.8	47.9	48.8
Эм ямаа	53.2	44.9	46.8	48.1

Дашбалбар сум нийт хээлтэгчийн тоо, түүний дотроос гүү, үнээ, эм хонь, эм ямааны тоогоор аймагтаа тэргүүлж байна. Ингэний тоогоор Баянтүмэн сум тэргүүлж байна.

ХҮСНЭГТ 12.8 СУМДЫН ХЭЭЛТЭГЧИЙН ТОО, 2013

Сум	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
Дашбалбар	70847	213	4821	4610	42575	18628
Баяндун	54779	44	2348	4427	32747	15213
Цагаан-Овоо	53530	124	4114	3903	27966	17423
Сэргэлэн	44802	175	3925	2430	25928	12344
Хэрлэн	42684	103	4160	5236	20163	13022
Баянтүмэн	39351	237	3939	3243	20459	11473
Булган	35827	136	3651	2841	18046	11153
Матад	35308	209	4517	4554	16227	9801
Чойбалсан	34238	124	3117	2939	17100	10958
Гурванзагал	33628	103	2984	2359	17731	10451
Баян-Уул	33109	67	2614	4695	15163	10570
Хөлөнбуйр	32428	107	3294	2327	18300	8400
Чулуунхороот	21904	17	1980	2016	10191	7700
Халхгол	18662	145	3197	3433	7014	4873
АЙМГИЙН ДҮН	551097	1804	48661	49013	289610	162009

Бойжуулсан төл. Тус аймаг 2013 онд 405.8 мянган төл бойжуулсны дотор 222.4 мянган хурга, 118.3 мянган ишиг, 34.4 мянган тугал, 29.9 мянган унага, 740 ботго бойжуулсан нь өнгөрсөн жилийнхээс ботго, унага, тугал 5.1–12.1 хувиар нэмэгдэж хурга, ишиг 1.0–4.0 хувиар буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.9 БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО, сумаар 2013

Сум	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Дашбалбар	53119	95	2769	3093	32766	14396
Цагаан-Овоо	42896	51	3119	2865	23654	13207
Баяндун	40461	18	1402	2803	25350	10888
Хэрлэн	34147	47	2858	3565	17371	10306
Баянтүмэн	32943	107	3091	2658	17024	10063
Булган	31863	52	3272	2407	16050	10082
Сэргэлэн	26655	85	1820	1535	16680	6535
Матад	26096	88	3761	3846	11802	6599
Гурванзагал	25416	30	1405	1832	13517	8632
Баян-Уул	25119	48	1781	3391	11746	8153
Хөлөнбуйр	24738	61	2047	1796	14440	6394
Чойбалсан	21517	41	590	1698	12383	6805
Чулуунхороот	15236	3	724	1099	7909	5501
Халхгол	5618	14	1283	1840	1730	751
АЙМГИЙН ДҮН	405824	740	29922	34428	222422	118312

Дашбалбар сум нийт бойжуулсан төлийн тоо, түүний дотроос хурга, ишигний тоогоор аймагтаа тэргүүлж байна. Бойжуулсан ботгоны тоогоор Баянтүмэн, унага, тугалын тоогоор Матад сум тэргүүлж байна.

2013 онд улсын дунджаар 100 эхээс 47 ботго, 79 унага, 81 тугал, 88 хурга, 85 ишиг бойжуулсан бол Дорнод аймаг 42 ботго, 66 унага, 73 тугал, 79 хурга, 73 ишиг бойжуулсан байна. Өмнөх оноос 100 эхээс бойжуулсан унага 4-өөр, тугал 3-аар, ботго 7-оор нэмэгдэж хурга, ишиг тус бүр 9-өөр буурсан байна.

100 эхээс бойжуулсан ботгоны тоогоор Баян-Уул, унага, тугал, хурга, ишигний тоогоор Булган сум аймагтаа тэргүүлсэн байна.

ХҮСНЭГТ 12.10 СУМДЫН 2013 ОНД 100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ

Сум	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
АЙМГИЙН ДУНДАЖ	42	66	73	79	73
Хэрлэн	39	76	81	80	74
Баяндун	46	68	69	83	82
Баянтүмэн	45	81	87	89	83
Баян-Уул	63	76	80	79	78
Булган	51	101	92	91	89
Гурванзагал	36	49	82	80	74
Дашбалбар	55	62	71	87	79
Матад	39	84	90	72	65
Сэргэлэн	50	48	71	71	58
Халхгол	11	42	33	14	11
Хөлөнбуйр	50	68	80	84	76
Цагаан-Овоо	41	80	85	88	80
Чойбалсан	31	20	60	82	62
Чулуунхороот	14	43	56	75	73

Сум, багийн дундаж үзүүлэлт. Улсын хэмжээнд нэг сум дунджаар 440 малчин өрх, 866 малчин, 135.8 мянган малтай байгаа бол Дорнод аймгийн нэг сум дунджаар 267 малчин өрх, 593 малчин, 87.2 мянган малтай байна.

ХҮСНЭГТ 12.11 СУМ, БАГИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2013

Үзүүлэлт	Нэг сумын дундаж		Нэг багийн дундаж	
	Улс	Дорнод аймаг	Улс	Дорнод аймаг
Малчин өрх	440	267	90	58
Малчны тоо	866	593	177	128
Малын тоо (мянган толгой)	135.8	87.2	28.1	18.8
Адуу	1.0	0.3	0.2	0.1
Үхэр	7.8	11.5	1.6	2.5
Тэмээ	8.6	8.9	1.8	1.9
Хонь	60.4	42.4	12.5	9.1
Ямаа	58.3	24.1	12.0	5.2

Манай улсын нийт 1592 багийн дундаж малын тоо 28.1 мянга байхад Дорнод аймгийн 65 баг дунджаар 18.8 мянган толгой малтай байна.

ХҮСНЭГТ 12.12 УЛСЫН НИЙТ 330 СУМЫН ДОТОР ЭЗЛЭХ БАЙР, 2013 оны байдлаар

Сум	Бүх малын тоо	Тэмээгээр	Адуугаар	Үхрээр	Хониор	Ишгээр
Дашбалбар	93	110	31	88	59	219
Цагаан-Овоо	184	150	50	124	152	243
Баяндун	189	181	122	102	121	268
Хэрлэн	209	157	46	76	183	274
Сэргэлэн	219	111	48	172	158	279
Матад	253	108	33	85	229	295
Баянтүмэн	259	99	51	136	215	287
Булган	272	133	58	162	240	293
Хөлөнбуйр	276	131	77	178	217	304
Гурванзагал	277	174	86	176	230	290
Баян-Уул	281	183	110	97	254	294
Чойбалсан	286	156	88	160	249	297
Чулуунхороот	308	239	167	198	295	310
Халхгол	318	143	100	148	316	324

Дорнод аймгийн Дашбалбар сум улсын дунджаас олон буюу 163.5 мянган малтай, бусад нь улсын дунджаас цөөн буюу 35.7–115.9 мянган малтай байна. Аймгийн сумдаас улсад дээгүүр байранд байгаа нь адууны тоогоор Дашбалбар сум 31–д, Матад 33–д байна.

Хамгийн олон малтай сум. Архангай аймгийн Эрдэнэмандал сум улсад хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон хоньтой, Булганы Сайхан сум хамгийн олон адуутай, Архангайн Өндөр-Улаан сум хамгийн олон үхэртэй, Өмнөговийн Ханбогд сум хамгийн олон тэмээтэй, Өвөрхангайн Богд сум хамгийн олон ямаатай байна.

Дорнод аймгийн хувьд Дашбалбар сум хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон адуутай, хоньтой, ямаатай, Хэрлэн сум хамгийн олон үхэртэй, Баянтүмэн сум хамгийн олон тэмээтэй байна.

ХҮСНЭГТ 12.13 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, 2013

Үзүүлэлт	Улсын хэмжээгээр		Дорнод аймаг	
	Аймаг, сум	малын тоо, мян тол	Улс	малын тоо, мян тол
Бүх малаар	АР, Эрдэнэмандал	372.3	Дашбалбар	163.5
Адуугаар	ӨМ, Ханбогд	21.2	Дашбалбар	16.0
Үхрээр	БУ, Сайхан	34.5	Хэрлэн	13.1
Тэмээгээр	АР, Өндөр-Улаан	41.6	Баянтүмэн	0.6
Хониор	АР, Эрдэнэмандал	240.4	Дашбалбар	92.9
Ямаагаар	ӨВ, Богд	202.0	Дашбалбар	41.9

Хамгийн олон малтай баг. Төв аймгийн Лүн сумын Өгөөмөр баг улсдаа хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон хоньтой, Сүхбаатар аймгийн Баруун-Урт сумын 8-р баг хамгийн олон адуутай, Архангай аймгийн Чулуут сумын Халуун-Ус баг хамгийн олон үхэртэй, Өмнөговийн Ханбогд сумын Баян баг хамгийн олон тэмээтэй, Хөвсгөл аймгийн Галт сумын Зүрх баг хамгийн олон ямаатай байна.

ХҮСНЭГТ 12.14 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, 2013

Үзүүлэлт	Улсын хэмжээгээр		Дорнод аймаг	
	Аймаг, сум	малын тоо, мян тол	Сум баг	малын тоо, мян тол
Бүх малаар	ТӨ, Лүн, Өгөөмөр	120.5	Дашбалбар, Сэвсүүл жараахай	42.5
Адуугаар	ӨМ, Ханбогд, Баян	8.5	Баянтүмэн, Жаргалант	0.3
Үхрээр	СҮ, Баруун-Урт, 8-р баг	9.0	Баянтүмэн, Жаргалант	7.6
Тэмээгээр	АР, Чулуут, Халуун-Ус	12.8	Матад, Түмэнхаан	4.1
Хониор	ТӨ, Лүн, Өгөөмөр	67.9	Дашбалбар, Чух	24.9
Ямаагаар	ХӨ, Галт, Зүрх	56.1	Гурванзагал, Цагаан хошуу	12.8

Дорнод аймгийн хувьд Дашбалбар сумын Сэвсүүл жараахай баг хамгийн олон малтай, Баянтүмэн сумын Жаргалант баг хамгийн олон адуутай, Матад сумын Түмэнхаан баг хамгийн олон үхэртэй, Баянтүмэн сумын Жаргалант баг хамгийн олон тэмээтэй, Дашбалбар сумын Чух баг хамгийн олон хоньтой, Гурванзагал сумын Цагаанхошуу баг хамгийн олон ямаатай байна. (Багуудын малын тоогоор эзлэх байр суурийг хавсралт хүснэгтээс үзнэ үү.)

Тэжээвэр амьтад. 2013 онд гахай 684, шувуу 3098, зөгийн бүл 105, туулай 16 тоологджээ. Гахай, шувууны тоо өмнөх оныхоос 1.9–2.2 дахин өссөн байна.

ХҮСНЭГ 12.15 ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО, ТОЛГОЙ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Гахай	346	222	351	684	194.9
Шувуу	1521	2045	1385	3098	223.7
Зөгий, бүл	28	176	159	105	66.0
Туулай	15	13	5	16	320.0

Хашаа, худгийн хангамж. ҮСХ-ноос хашаа, худгийн тооллогыг 3 жил тутамд мал тооллоготой хамтруулан явуулж байгаа бөгөөд сүүлчийн тооллогыг 2012 онд хийв.

ХҮСНЭГТ 12.16 ХАШАА, ХУДГИЙН ТОО

Үзүүлэлт	1990	2006	2009	2012	2012/1990%	
					Хувь	[+, -]
Хашааны тоо-бүгд	2026	2483	3401	4207	207.7	2181
Багтаамж (мян.тол)	1177.9	815.4	858.2	2012.9	170.9	835
Хашааны хангамж, %: бодын	109.8	150.7	120.3	94.8	86.3	-15
богийн	147.4	75.7	59.9	188.0	127.5	40.6
Худгийн тоо-бүгд	2923	2342	2616	2572	88.0	-351
инженерийн	1749	229	292	524	30.0	-1225
энгийн уурхайн	1174	2113	2324	2048	174.4	874
Усан сан	108	6	5.6	-102

Дорнод аймагт 2012 онд 4207 хашаа, үүнээс 721 бодын, 3486 богийн хашаа, нийт 2572 худаг, үүнээс инженерийн 524, энгийн уурхайн 2048 худаг, 6 усан сан тоологджээ.

Бэлчээрийн хүрэлцээ. Улсын дунджаар 2013 онд 100 бэлчээрийн талбайд 66 хонин толгой мал ногдож байхад Дорнод аймагт 28 хонин толгой байна. Энэ нь бэлчээрийн ургац сайтай тус аймгийн хувьд бэлчээрийн ачаалал боломжтой байгааг илэрхийлж байна.

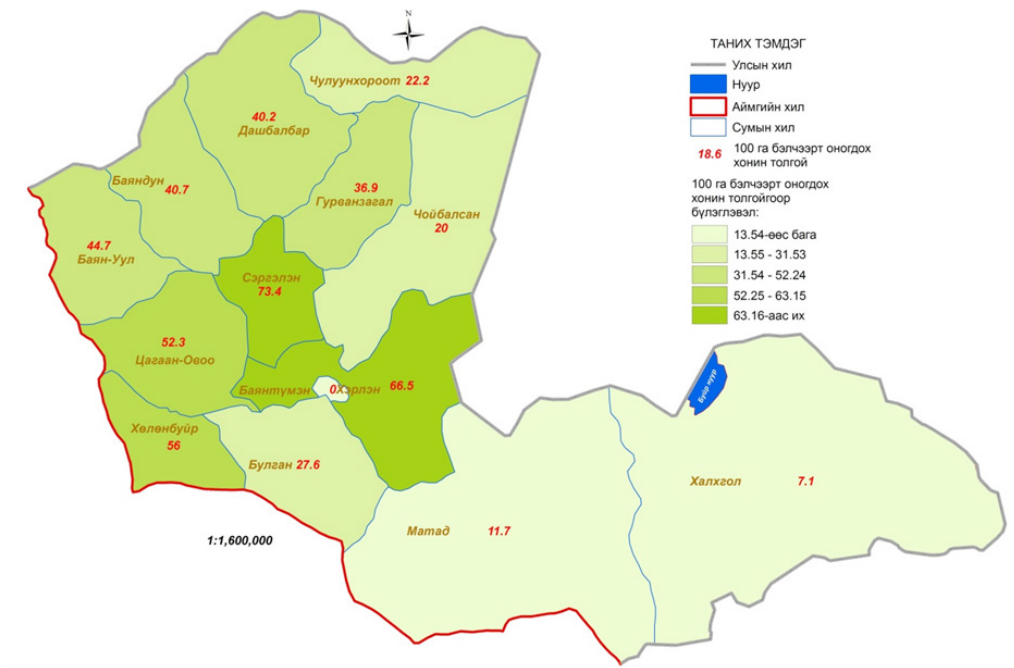
ХҮСНЭГТ 12.17 БЭЛЧЭЭРИЙН ДААЦ, ТЭЖЭЭЛИЙН ХҮРЭЛЦЭЭ

Үзүүлэлт	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
100 га бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгой:						
Улсын дундаж	48	49	60	60	66	110.0
Дорнод	18	26	26	27	28	103.7
Нэг хонин толгойд ногдох нэмэгдэл тэжээлийн нэгж, кг:						
Улсын дундаж	5.8	11.3	11.0	9.3	8.2	88.2
Дорнод	7.6	12.1	10.5	9.7	8.9	91.8

Бэлчээрийн ачаалал хамгийн өндөр байгаа сум бол Баянтүмэн, Сэргэлэн, дараа нь Хөлөнбуйр, Цагаан-Овоо сумд байна. Харин бэлчээрийн даац сайтай, цаашид мал өсгөх бодлогыг хэрэгжүүлэх боломжтой сум бол юуны өмнө Халхгол, Матад, мөн Чойбалсан, Чулуунхороот, Булган сумд болно.

Хонин толгойд ногдож буй нэмэгдэл тэжээлийн хэмжээ 8.9 кг байгаа нь улсын дунджаас дээгүүр байна.

ЗУРАГ 12.11 СУМДЫН БЭЛЧЭЭРИЙН АЧААЛАЛ

ГАЗАР ТАРИАЛАН

Газар тариалан Газар тариалан эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс тариалсан талбай, ургацын мэдээг баг, хороод авч сум/дүүрэгт нэгтгэн, аймаг/нийслэлийн статистикийн хэлтэс/газарт хүргүүлж, улмаар ҮСХ–нд нэгтгэн боловсруулж байна.

Манай улсад гол төлөв үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн ургамал зэргийг тарьж ургуулдаг бөгөөд тэдгээрийг тариалсан талбай, хураасан ургац, нэг га талбай тутмаас хураан авсан ургацын хэмжээг улс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлно.

Хөдөө аж ахуйн газар Хөдөө аж ахуйн газарт бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газрыг хамруулна (Газрын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх заалт). Тариалангийн талбайд хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг оруулах бөгөөд тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

Хураасан нийт ургац Хураасан нийт ургацыг тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримлын хэмжээгээр тодорхойлно.

Га–гийн ургац Га–гийн ургац нь талбайн нэгжээс (1 га–гаас) авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний (ургацын) хэмжээ юм. Га–гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамал тариалсан талбайгаас хураан авсан нийт ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулна.

ХАА–н бүлгийн газар тариалангийн хэсэгт тариалсан талбай, хураасан ургац, га–гийн ургацын мэдээллийг сумын түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Тариалсан талбай. 2013 онд үр тариа 11070 га, төмс 264 га, хүнсний ногоо 102 га –д тариалав. Үр тариа тариалсан талбай өмнөх жилийнхээс 15.0 хувь, төмснийх 3.6 хувиар буурч, хүнсний ногооны талбай 14.6 хувиар нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 12.18 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га

Үзүүлэлт	2000	2010	2012	2013	2013/2012%
Үр тариа	4130	9410	13030	11070	85.0
Төмс	312	242	274	264	96.4
Хүнсний ногоо	130	138	89	102	114.6
Тэжээлийн ургамал	0	8	11	3	27.3

Газар тариалангийн сумаарх мэдээлэл хавсралт 12.1.3.т

Үр тариа голлон тариалдаг газар бол Халхгол 9440 га, Баян–Уул 1380, Цагаан–Овоо 250 га, төмс, хүнсний ногооны хувьд Хэрлэн, Цагаан–Овоо, Баян–Уул, Халхгол сумд байна.

ХҮСНЭГТ 12.19 СУМДЫН 2013 ОНД ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га, 2013

Сумын нэр	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
Хэрлэн	-	65	37	3
Баяндун	-	4	5	-
Баянтүмэн	-	23	4	-
Баян-Уул	1380	31	19	-
Булган	-	4	2	-
Гурванзагал	-	3	2	-
Дашбалбар	-	8	4	-
Матад	-	3	1	-
Сэргэлэн	-	3	1	-
Халхгол	9440	36	4	-
Хөлөнбуйр	-	6	3	-
Цагаан Овоо	250	58	12	-
Чойбалсан	-	1	1	-
Чулуунхороот	-	20	9	-

Хураасан ургац. 2013 онд 13.0 мянган тонн үр тариа, 3.2 мянган тонн төмс, 785 тонн хүнсний ногоо хурааж, 54.9 мян.т өвс хадлан бэлтгэв. 2013 онд хураан авсан төмс 4.1 хувь, хүнсний ногоо 23.3 хувиар нэмэгдэж, үр тариа 8.4 хувь, бэлтгэсэн хадлан 0.7 хувиар буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.20 ХУРААСАН УРГАЦ, тонн

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Үр тариа	4993.6	5501.5	14149.0	12955.3	91.6
Төмс	2816.5	2221.9	3031.3	3156.8	104.1
Хүнсний ногоо	887.3	997.0	738.8	785.0	106.3
Тэжээлийн ургамал	0.0	2.0	6.0	7.4	123.3
Бэлтгэсэн өвс	58696.9	57027.9	55266.3	54900.0	99.3
Тэжээлийн нэгж, тонн	29778.4	26843.0	26262.9	24900.0	94.8

Үр тарианы гол үйлдвэрлэгч нь Халхгол сум, төмснийх – Цагаан-Овоо, Хэрлэн, Баян-Уул, Халхгол сумд, хүнсний ногооных – Хэрлэн, Баян-Уул, Цагаан-Овоо, Баяндун сумд байна. Аймгийн бүх сумдад хадлан бэлтгэдэг бөгөөд гол сумууд нь Цагаан-Овоо, Баян-Уул, Дашбалбар, Баяндун, Хэрлэн сумд юм.

ХҮСНЭГТ 12.21 СУМДЫН ХУРААСАН УРГАЦ, тонн, 2013

Сум	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Бэлтгэсэн хадлан
Хэрлэн	–	620.7	350.9	7.1	4622.5
Баяндун	–	80.0	43.7	0.2	4800.0
Баянтүмэн	–	210.0	21.0	0.1	2544.9
Баян-Уул	2574.2	560.0	175.8	–	7225.0
Булган	–	34.0	26.0	–	3686.5
Гурванзагал	–	34.3	32.9	–	1270.0
Дашбалбар	–	49.6	15.2	–	6150.0
Матад	–	63.0	7.5	–	1829.0
Сэргэлэн	–	22.5	3.5	–	4056.0
Халхгол	10171.1	283.0	30.3	–	3900.4
Хөлөнбуйр	–	14.0	16.1	–	1921.0
Цагаан-Овоо	210.0	1080.0	45.2	–	8233.7
Чойбалсан	–	4.5	3.6	–	2810.0
Чулуунхороот	–	101.2	13.3	–	1851.0

Га-гийн ургац. 2013 онд нэг га-гаас дунджаар 11.7 центнер үр тариа, 119.7 центнер төмс хураасан нь улсын дунджаас үр тариа 1.5, төмс 3.9 центнерээр доогуур байна.

ХҮСНЭГТ 12.22 ГА-ГИЙН УРГАЦ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Үр тариа: улсын дундаж	13.7	14.9	15.7	13.2	84.3
Дорнод	12.1	5.9	10.9	11.7	107.7
Төмс: улсын дундаж	121.6	131.1	146.2	123.6	84.5
Дорнод	90.1	93.0	110.7	119.7	108.1

Сүүлийн 4 жилийн дунджаар төмсний га-гийн ургац 0.6 хувиар өсчээ.

Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг эрчимжүүлэх, усалгаатай тариалангийн ба малын усан хангамжийг дээшлүүлэхэд усны нөөцийг ихээхэн нэмэгдүүлэх шаардлагатай. Зуны борооноор голын үерийн уснаас боломжтой хэмжээгээр далан байгуулан авч үлдэн ашиглах явдал их ач холбогдолтой болж байна.

13. АВТО ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Авто тээврийн статистикийн мэдээллийг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна. Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто тээврийн хэрэгслийн дүнг Авто тээврийн үндэсний төвөөс нэгтгэж, аймаг, нийслэлээр гаргаж мэдээлж байна.

Тээсэн ачаа	Тодорхой хугацаанд, тодорхой зайд тээвэрлэсэн нийт ачааг илэрхийлнэ.
Ачаа эргэлт	Ачаа эргэлтийг тээвэрлэсэн ачааг тээсэн зай/км/–гаар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тооцно.
Тээсэн зорчигч	Тодорхой хугацаанд тодорхой зайд тээвэрлэсэн нийт зорчигчдын тоог хэлнэ.
Зорчигч эргэлт	Зорчигч эргэлтийг зорчсон зорчигчдын тоог аялсан зай/км/–гаар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тооцно.
Шилжүүлсэн т.км	Тээврээр гүйцэтгэсэн олон төрөл, хэлбэрийн ажил, үйлчилгээг тусгай коэффициентуудыг ашиглан нэг нэгжид буюу тонн километрт шилжүүлсэн үзүүлэлт юм. Энэ үзүүлэлт нь тээврийн төрөл тус бүрт харилцан адилгүй тооцогддог.
Тээврийн орлого	Тээврийн үйлчилгээ үзүүлсэний төлбөр болгож авч байгаа өртгийн нийлбэр юм. Өөрөөр хэлбэл тээврийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны үр дүн буюу ачаа, зорчигч тээвэрлэлт түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанаас орсон орлого юм.
Харилцаа холбооны нийт орлого	Нийт үйлчилгээний орлого гэдэг нь холбоо, радио, телевиз, интернэт, шуудангийн үйл ажиллагаанаас орсон орлогыг хэлнэ.
Хүн амаас орсон орлого	Хүн амаас орсон орлого гэдэг нь айл өрх, хувь хүмүүсээс орсон орлогыг хэлнэ.
Суурин утасны цэг	Суурин телефон цэг гэдэг нь нийтийн телефон сүлжээнд хэрэглэгчийн шугамаар телефон станц дээр порт эзлэн зориулалтын төхөөрөмжөөр холбогдсон эцсийн хэрэглэгчийг хэлнэ.
Гар утас хэрэглэгч	Гар утас хэрэглэгч гэж цахилгаан холбооны нийтийн сүлжээнд хөдөлгөөнт технологийг ашиглан холбогдох боломж бүхий хэрэглэгчийг хэлнэ.

Энэ бүлгийн авто тээврийн хэсэгт тээсэн ачаа, ачаа эргэлт, зорчигч эргэлт, шилжүүлсэн т.км, тээврийн орлогыг, харилцаа холбооны хэсэгт суурин утас, гар утас хэрэглэгч, кабелийн телевиз хэрэглэгч, харилцаа холбооны орлогыг аймгийн түвшинд бэлтгэж орууллаа.

Авто тээвэр, харилцаа холбоо. Аймгийн тээвэр, мэдээлэл, холбооны нийт бүтээгдэхүүн 2013 онд аймгийн ДНБ-ний 0.9 хувийг эзэлж байна. Аймгийн хэмжээгээр 2013 онд тээвэрлэсэн ачаа 416.2 мянган тоннд хүрч, тээвэрлэсэн зорчигчдын тоо өмнөх оныхоос 15.9 хувь өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 13.1 АВТО ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2011	2012	2013*	2013/2012%
Тээвэрлэсэн ачаа, мян.т	0.0	0.0	416.2	-
Ачаа эргэлт, сая т.км	0.0	0.0	201.6	-
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	21.0	25.2	29.2	115.9
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	12.1	13.5	16.2	120.0
Шилжүүлсэн сая т.км	4.8	5.4	208.0	3855.4
Тээврийн нийт орлого, сая төгрөг	55.4	70.2	25306.4	36045.8

* – нүүрс тээвэрлэлт орсон

Аймгийн холбооны нийт орлого 2013 оны эцэст 516.9 сая төг болж, өмнөх оноос 4.1 хувиар өссөн байна. Хүн амаас орсон орлого нийт орлогын 25.8 хувийг эзэлж, өмнөх оноос 16.0 хувь буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 13.2 АЙМГИЙН ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2011	2012	2013	2013/2012%
Холбооны үйлчилгээний нийт орлого, сая төг	489.6	496.5	516.9	104.1
Үүнээс хүн амаас орсон	168.5	158.7	133.3	84.0
Суурин утасны цэгийн тоо, ширхэг	1094	1042	958	91.9
Гар утас хэрэглэгчдийн тоо, мян	...	77.2	95.4	123.6
Кабелийн телевиз хэрэглэгчдийн тоо	2740	3008	3129	104.0

Суурин утасны цэгийн тоо сүүлийн жилүүдэд ихэнх аймгуудад буурсан дүнтэй байгаа билээ. Дорнод аймагт 2013 оны эцэст суурин утасны цэг 958 болж, өмнөх оноос 8.1 хувь буурсан байна.

Гар утас хэрэглэгчдийн тоо 95.4 мянгад хүрч өмнөх оныхоос 23.6 хувь буюу 8.2 мянгаар нэмэгджээ.

Кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо 2013 оны эцэст 3129 болж, өмнөх оноос 4.0 хувь өссөн байна.

Дорнод аймгийн бүх сумдад үйлчилгээгээ үзүүлж байгаа төрийн шуудангийн салбар аймгийн төвд 8, сумдад 13 ажиллагсадтай үйл ажиллагаа явуулж байна.

14. БАРИЛГА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Барилга угсралт, их засварын ажил гэж

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр баригдаж буй өмчийн бүх төрлийн барилга байгууламж түүний өргөтгөл, шинэчлэл, засварын ажил гүйцэтгэх, тоног төхөөрөмж суурилуулах үйл ажиллагааг ойлгоно (Барилгын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1. дэх заалт).

Үндэсний статистикийн хороо нь улсын хэмжээнд баригдаж буй барилга угсралт, их засварын ажлын гүйцэтгэлийн мэдээллийг барилгын салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага /хуулийн этгээд/-ийн улирал, жилийн тайлан болон захиргааны статистик мэдээллүүдийг эх үүсвэр болгож аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтсээр дамжуулан “Барилга байгууламж, объектын 20... оны... улирлын мэдээ”-ний маягтаар статистикийн мэдээллийг авч нэгтгэдэг. Энэхүү мэдээлэлд барилгын байгууллагуудын тайлант хугацаанд гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, ашиглалтад оруулсан барилга байгууламж, тэдгээрийн хүчин чадал, нийт зардлыг тусгадаг.

Барилгын салбарын мэдээллийг нийтэд тархаахдаа барилгын төрөл (орон сууцны, орон сууцны бус, инженерийн барилга байгууламж)-өөр улс, бүс, аймгийн түвшинд мэдээллийг нэгтгэн хэрэглэгчдэд тархаадаг ба энэхүү эмхэтгэлд сумдын барилга угсралт их засварын ажлын нийт зардлыг нутаг дэвсгэрийн харьяатын зарчимд (тухайн барилга байгууламжийг хэн барьж байгаагаас үл шалтгаалан тухайн баригдаж буй газарт нь харьяалуулах) тулгуурлан гаргасан.

Барилгын салбарт орон сууцны барилга, инженерийн барилга байгууламж хамгийн өндөр жинг эзэлдэг ба үүнд орон сууц, сургууль, соёл, үйлчилгээ, зам, гүүрийн барилга ордог.

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээ

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээнд ус түгээх цэгийн тоо, хог устгах цэгийн тоо, халуун усны үйлчилгээний цэгийн тоо, багтаамжийг сумын түвшинд бэлтгэн оруулаа.

Энэ бүлгийн барилгын хэсэгт дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажлыг, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний хэсэгт ус түгээх, хог устгах, халуун усны үйлчилгээний үзүүлэлтийг сумын түвшинд бэлтгэн оруулаа.

Барилга. Дорнод аймагт дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил 2010–2013 онд жилд дунджаар 105 хувь буюу 4 жилд 8.6 дахин нэмэгдэн 2013 онд 59.2 тэрбум төгрөгт хүрэв. Энэ нь улсын дүнд 3.45 хувийг эзэлж байна.

Сүүлийн 3 жилд тус аймагт хийсэн барилга угсралт, их засварын ажлын 88.5 хувийг Хэрлэн сум буюу аймгийн төв, 3.1 хувийг Баяндун сум, тус бүр 1.5–аас доош хувийг бусад сум эзэлж байна.

**ХҮСНЭГТ 14.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН
АЖЛЫН ХЭМЖЭЭ, сумаар, сая төгрөг**

Сумын нэр	2011	2012	2013	Бүгд	Дүнд эзлэх %
Хэрлэн	6628.6	10564.2	55804.1	72997.0	88.4
Баяндун	260.0	2175.7	165.7	2601.5	3.1
Баянтүмэн	54.3	-	810.0	864.3	1.0
Баян-уул	-	-	1120.0	1120.0	1.4
Булган	443.8	355.3	-	799.1	1.0
Гурван загал	131.0	-	97.5	228.5	0.3
Дашбалбар	38.5	780.2	399.6	1218.2	1.5
Матад	163.8	187.1	420.9	771.8	0.9
Сэргэлэн	-	-	79.9	79.9	0.1
Халхгол	20.7	84.4	-	105.1	0.1
Хөлөнбуйр	88.4	-	292.8	381.2	0.5
Цагаан-Овоо	145.1	347.9	48.0	541.0	0.7
Чойбалсан	92.7	160.8	-	253.5	0.3
Чулуунхороот	80.0	574.3	-	654.3	0.8
Аймгийн дүн	8147.1	15230.0	59238.5	82615.5	100.0
Улсын дүнд эзлэх хувь	1.24	1.66	3.45	2.51	

Нийтийн аж ахуй. Аймгийн ус түгээх цэгийн тоо 2013 оны эцсийн байдлаар 40 болж 2010 онтой харьцуулахад 29.0 хувиар өссөн байна. Харин хог устгах цэгийн тоо 2-оор буурч, 19 болсон байна. Халуун усны үйлчилгээний цэгийн тоо 40 болж, нэгэн зэрэг 79 хүнд үйлчлэх боломжтой болов.

ХҮСНЭГТ 14.2 АЙМГИЙН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сумын нэр	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Цэвэр ус түгээх цэг	31	35	32	40	125.0
Цэвэр ус тээврийн автомашины тоо	2	2	2	2	100.0
Эвэврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо	18348	18864	19382	20100	103.7
Хог устгах цэгийн тоо	21	21	22	19	86.4
Хог тээврийн автомашины тоо	17	18	23	28	121.7
Халуун усны цэгийн тоо	18	24	26	40	153.8
Багтаамж, хүн	41	52	38	79	207.9

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний үзүүлэлт сумаар, хавсралт хүснэгт 14.1-т

15. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ЦАГ УУР

Цаг уурын олон жилийн дундаж	1981–2010 оны дундаж үзүүлэлтээс тооцож гаргаж байна.
Агаарын температур	Агаарын температур гэж дулааны төлөв байдлыг илэрхийлэх хэмжигдэхүүн юм. Агаарын температурын олон жилийн судалгааны үр дүнд түүний нормаль (олон жилийн дундаж) утгыг тодорхойлдог бөгөөд нормаль утгаас хазайх хазайцаар тухайн нутгийн агаарын температурын өөрчлөлтийг илэрхийлнэ. Хэмжих нэгж: Цельсийн градус (°C).
Хур тунадас	Тухайн хугацаанд газрын гадаргын тодорхой нэг хэсэгт орсон хур тунадасны нийт хэмжээ нь шингэн болон хатуу хэлбэрээр орсон эсвэл хэт хөрөлтөөс шалтгаалан газрын гадарга, ургамал, бусад биет дээр агаараас буусан усны хэмжээ юм. Хур тунадас нь бороо, шиврээ бороо, цас, цастай бороо, мөндөр зэрэг хэлбэртэй байна. Гадарга дээр буусан тунадасны усны хэмжээг миллиметр (мм)–ээр, мөн жилд буух тунадасны нормд эзлэх хувиар хэмждэг.
Хот орчмын агаарын чанар	Дараах үзүүлэлтээр хот орчмын агаарын чанарыг тодорхойлно. Үүнд: (1) Агаарын чанарын ажиглалтаар хотын агаарт жилийн хугацаанд нийт хэмжлийн хэдэн хувьд нь агаарын чанарын стандартад заасан жилийн дундаж хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоог хувиар; (2) Агаар дахь бохирдуулагч бодисуудын агууламж абсолют утга, хамгийн их агууламж.
Хэмжих нэгж	(1) Жилийн хугацаанд нийт хэмжлийн хэдэн хувьд нь агаарын чанарын стандартад заасан жилийн дундаж хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоог хувиар; (2) Нэг метр куб агаарт агуулагдах бохирдуулах бодисын агууламж (µg)–аар, эсвэл (мг/м ³)–ээр илэрхийлнэ.

ХҮСНЭГТ 15.1 СУМДЫН АГААРЫН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР, °C

Сум	2010	2011	2012	2013
Баяндун	0.0	2.3	–	1.5
Баянтүмэн	–0.3	–	–0.9	0.5
Баян–Уул	–2.0	–0.3	–1.6	–0.6
Булган	–	0.5	–1.0	–
Гурванзагал	–1.4	0.4	–	0.1
Дашбалбар	–0.9	0.5	–0.8	0.4
Матад	0.6	1.7	0.4	1.3
Сэргэлэн	–0.4	–	–0.1	0.8
Хэрлэн	–0.3	0.0	–0.9	–0.7
Халхгол	–0.1	0.2	–0.4	–0.3
Хөлөнбуйр	–0.2	1.3	–0.2	0.8
Цагаан–Овоо	–0.8	1.0	–0.5	0.5
Чойбалсан	0.5	1.6	0.2	1.4
Эрэнцэв	–1.2	0.0	–1.0	–0.2

Дорнод аймагт 2010–2013 оны жилийн дундаж температурын хамгийн бага нь 2010 онд Баян-Уул суманд –2.0 хэм, хамгийн их нь 2011 онд Баяндун суманд 2.3 хэм байжээ. 2010–2013 оны жилийн дундаж хур тунадасны нийлбэрийн дундаж хамгийн их нь Баяндун суманд 414 мм, хамгийн бага нь Булган суманд 180 мм байжээ.

ХҮСНЭГТ 15.2 ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО

Сумын нэр	Хур тунадасны нийлбэр /мм/				Хур тунадасны нийлбэр /мм/			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баяндун	420	283	–	540	117	86	–	111
Баянтүмэн	243	–	246	334	114	–	118	109
Баян-Уул	241	195	448	581	123	85	107	117
Булган	–	156	205	–	–	82	104	–
Гурванзагал	318	187	–	311	72	54	–	76
Дашбалбар	358	172	241	320	90	68	87	88
Матад	177	304	260	307	113	92	112	131
Сэргэлэн	281	–	284	373	101	–	84	88
Хэрлэн	242	311	411	473	142	129	147	154
Халхгол	170	252	330	354	107	75	97	115
Хөлөнбуйр	203	151	213	444	111	89	97	101
Цагаан-Овоо	323	169	242	432	122	86	112	118
Чойбалсан	274	158	261	432	119	107	127	133
Эрээнцав	281	186	243	315	96	59	85	78

16. ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн дагуу газрын нэгдмэл санг хөдөө аж ахуйн газар; хот, тосгон, бусад суурины газар; зам, шугам, сүлжээний газар; ойн сан бүхий газар; усны сан бүхий газар; тусгай хэрэгцээний газар гэж ангилдаг.

Хөдөө аж ахуйн газар	Бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газар хамаарна.
Хот, тосгон, бусад суурины газар	Хот, тосгон, бусад суурины барилга, байгууламж, үйлдвэр, уурхайн дэвсгэр болон нийтийн эдэлбэрийн газар, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшил, ашиглалтад байгаа газар хамаарна.
Нийтийн эдэлбэрийн газар	Хот, тосгон, бусад суурины гудамж, талбай, зам, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшлийн бус амралт, зугаалга, биеийн тамирын зориулалттай газар, цэцэрлэг, оршуулгын газар, хог хаягдлын цэг, цэвэршүүлэх талбай зэрэг газар хамаарна.
Зам, шугам, сүлжээний газар	Зам, шугам сүлжээний газарт цахилгаан, дулаан, ус хангамж, ариутгах татуурга, зам тээвэр, холбоо, мэдээллийн зориулалтаар хот, тосгон, бусад суурины гадна олгогдсон газар хамаарна.
Ойн сан бүхий газар	Ой мод, загтай газар, модыг нь огтолсон талбай, ойн цоорхой, зурвас, ойг өсгөн үржүүлэхэд зориулсан, ой тэлэн ургах боломжийг хангахуйц газар хамаарна.
Усны сан бүхий газар	Нуур, цөөрөм, тойром, мөрөн, гол, горхи, булаг, шанд, мөнх цас, мөсөн голын эзэлж байгаа газар хамаарна.
Тусгай хэрэгцээний газар	Монгол Улс тусгай хэрэгцээний газартай байх ба үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • Улсын тусгай хамгаалалттай газар • Улсын хилийн зурвас газар • Улсын батлан хамгаалах болон аюулгүй байдлыг хангах зориулалтаар олгосон газар • Гадаад улсын дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгосон газар • Шинжлэх ухаан, технологийн сорилт, туршилт болон байгаль орчин, цаг агаарын төлөв байдлын байнгын ажиглалтын талбай • Аймаг дундын отрын бэлчээр • Улсын тэжээлийн сангийн хадлангийн талбай • Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу хайгуулын зориулалтаар ашиглах газрын тосны гэрээт талбай • Чөлөөт бүсийн газар • Цөмийн төхөөрөмж барих, ашиглах зориулалтаар олгосон газар • Бичил уурхайн зориулалтаар олгосон газар • Хилийн боомтын бүс зэрэг багтана.

Дорнод аймгийн нийт газар нутгийн хэмжээ 12.4 сая.га буюу Монгол Улсын газар нутгийн 7.9 хувийг эзэлж, газар нутгийн хэмжээгээрээ тус аймаг улсад 3-д орж байна.

2013 онд аймгийн нийт нутаг дэвсгэрийн 76.6 хувийг хөдөө аж ахуйн газар, 20.2 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар, 1.4 хувийг ойн сангийн газар эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 16.1 АЙМГИЙН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ

Газрын нэгдмэл сангийн ангилал	Мянган га	Дүнд эзлэх хувь
Нутаг дэвсгэр	12359.7	100.0
Үүнээс ХАА- газар	9466.1	76.6
Үүнээс: бэлчээр	8523.8	69.0
хадлан	811.2	6.6
тариалан	87.4	0.7
хот, тосгон, бусад суурины газар	89.7	0.7
зам, шугам сүлжээний газар	46.5	0.4
ойн сангийн газар	174.4	1.4
усны сангийн газар	91.1	0.7
улсын тусгай хэрэгцээний газар	2491.9	20.2

ХҮСНЭГТ 16.2 СУМДЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ, мян. га

Сум	Нутаг дэвсгэр,	Үүнээс: хөдөө аж ахуйн газар	хот, тосгон, бусад суурины газар	зам, шугам сүлжээний газар	ойн сан бүхий газар	усны сан бүхий газар	улсын тусгай хэрэгцээний газар
Баяндун	623.7	508.6	7.8	4.6	21.6	2.2	78.8
Баянтүмэн	832.1	739.1	3.4	3.0	0.0	1.7	84.8
Булган	711.1	700.7	1.9	4.5	0.0	4.0	0.0
Баян-Уул	562.3	395.0	3.1	4.6	104.7	2.3	52.6
Гурванзагал	525.2	403.6	3.0	0.9	0.4	1.2	116.0
Дашбалбар	871.3	786.7	8.5	1.7	9.1	4.0	61.4
Матад	2283.1	2057.4	2.5	1.2	0.0	5.4	216.6
Хөлөнбуйр	377.3	243.7	1.7	4.6	0.0	2.0	125.4
Хэрлэн	28.1	1.2	24.0	1.7	0.0	0.4	0.8
Халхгол	2809.3	1732.3	4.6	7.7	36.8	51.0	976.9
Сэргэлэн	416.9	290.9	18.0	4.4	0.0	4.2	99.5
Цагаан-Овоо	650.2	421.5	3.6	1.7	0.2	1.8	221.3
Чойбалсан	1015.2	740.3	5.1	4.4	1.2	5.5	258.7
Чулуунхороот	653.9	446.0	2.3	1.5	0.4	5.5	198.2

2013 онд аймгийн нийт хөдөө аж ахуйн газрын 90.0 хувийг бэлчээр, 8.6 хувийг хадлан, 0.9 хувийг тариалангийн газар эзэлж байна. Тус аймаг хадлангийн талбайн нөөцөөр улсдаа тэргүүлдэг юм.

Бэлчээрийн даацыг тодорхойлоход зөвхөн хөдөө аж ахуйн газрын ангилалд байгаа бэлчээрийн талбайг авах нь хангалтгүй юм. Иймээс улсын тусгай хэрэгцээний газрын ангилал дотор үлэмж хэмжээний талбайг бэлчээрт ашигладаг тул түүнийг газрын тооллогын ГТ-4 маягтаас авч, хөдөө аж ахуйн газрын ангилал дотор байгаа бэлчээрийн талбай дээр нэмж, бэлчээрийн даацыг тодорхойлох нь зөв болно.

ХҮСНЭГТ 16.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗАР, мян. га

Сум	Хөдөө аж ахуйн газар	үүнээс бэлчээр	хадлан	Тариалан	тариалан атаржсан ба бусад
Баяндун	508.6	478.4	28.9	0.0	1.2
Баянтүмэн	739.1	644.1	87.3	7.2	0.6
Булган	700.7	672.3	24.6	0.0	3.8
Баян-Уул	395.0	347.2	35.7	2.7	9.4
Гурванзагал	403.6	388.7	9.8	0.0	5.2
Дашбалбар	786.7	758.8	26.1	0.0	1.8
Матад	2057.4	1973.0	84.1	0.0	0.4
Хөлөнбуйр	243.7	241.6	0.0	1.5	0.6
Хэрлэн	0.3	0.0	0.0	0.3	0.0
Халхгол	1732.3	1331.1	353.8	47.2	0.3
Сэргэлэн	290.9	241.1	47.6	0.0	2.1
Цагаан-Овоо	421.5	353.1	63.4	0.6	4.5
Чойбалсан	740.3	692.7	31.3	2.5	13.7
Чулуунхороот	446.0	401.8	18.6	25.3	0.1

Тус аймгийн газрын нэгдмэл сангийн хоёр дахь том бүрэлдэхүүн бол улсын тусгай хэрэгцээний газар болно. 2013 онд улсын тусгай хэрэгцээний газрын 34.9 хувийг дархан цаазат газар, 0.8 хувийг байгалийн цогцолборт газар, 26.5 хувийг байгалийн нөөц газар, 29.2 хувийг хилийн зурвас газар, 8.5 хувийг тусгай хэрэгцээний бусад газар эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 16.4 УЛСЫН ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ГАЗАР мян.га

Сум	Улсын тусгай хэрэгцээний газар	Дархан цаазат газар	Байгалийн цогцолборт газар	Байгалийн нөөц газар	Улсын хилийн зурвас газар	Бусад
Баяндун	78.8	-	-	38.3	40.5	-
Баянтүмэн	84.8	-	-	28.7	41.0	15.1
Булган	0.0	-	-	-	-	-
Баян-Уул	52.6	-	20.6	-	32.0	0.1
Гурванзагал	116.0	4.9	-	111.1	-	-
Дашбалбар	61.4	0.6	-	9.9	51.0	-
Матад	216.6	134.6	-	-	17.0	65.0
Хөлөнбуйр	125.4	-	-	119.3	-	6.0
Хэрлэн	1.7	-	-	-	-	1.7
Халхгол	976.9	631.9	-	-	345.0	0.1
Сэргэлэн	99.5	-	-	99.5	-	-
Цагаан-Овоо	221.3	-	-	221.3	-	-
Чойбалсан	258.7	-	-	33.3	101.0	124.4
Чулуунхороот	198.2	97.2	-	-	101.0	-

Тус аймгийн газрын нэгдмэл сангийн бас нэг бүрэлдэхүүн бол ойн сангийн талбай болно. 2013 онд ойн сангийн газрын 56.4 хувийг ой модоор бүрхэгдсэн газар, 24.3 хувийг ой модыг огтолсон газар, 0.6 хувийг мод үржүүлгийн газар, 18.8 хувийг ой тэлэн ургах нөөц газар эзэлж байна. Ой модыг огтолсон газар үндсэндээ Баян-Уул суманд байна.

Ойн газрын ангилал дотор мөн мал бэлчээдэг газар байдаг тул түүнийг бэлчээрийн даацыг тодорхойлоход харгалзана.

ХҮСНЭГТ 16.5 ОЙН САНГИЙН ГАЗАР мян. га

Сум	Ойн сан бүхий газар	Үүнээс ой модоор бүрхэгдсэн газар	Ой модыг нь огтолсон газар	Мод үржүүлгийн газар	Ой тэлэн ургах нөөц газар
Баяндун	21.6	12.2	0.4		8.9
Баянтүмэн	0.0				
Булган	0.0				
Баян-Уул	104.7	45.0	41.2		18.6
Гурванзагал	0.4	0.2			0.2
Дашбалбар	9.1	3.5	0.7		4.8
Матад	0.0				
Хөлөнбуйр	0.0				
Хэрлэн	0.0			0.0	
Халхгол	36.8	35.8		1.0	
Сэргэлэн	0.0				
Цагаан-Овоо	0.2	0.2			
Чойбалсан	1.2	1.2		0.0	
Чулуунхороот	0.4	0.2			0.2
Аймгийн дүн	174.4	98.3	42.3	1.0	32.8

Орон нутагт ойн сангаа зохистой ашиглах явдал өнөө үед нэн хурцаар тавигдаж байна. Үүнд ойг цэвэрлэх, унанги модыг ойгоос гаргаж ашиглах, ургаа боловч хатаж хөхөрсөн ойн төгөл, модноос ашиглах замаар түлшний модны нөөцийг бүрдүүлэх ажлыг орон нутагт хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна. Түлшний нөөцөөр хомс говь, тал хээр, өндөр уулын бүсийн аймаг, сумд Хангайн аймаг, сумтай гэрээ хэлцэл хийж ой цэвэрлэх, унанги мод ашиглах замаар түлшээ бэлтгэж болох юм.

ХАВСРАЛТ-1

(СУМААР)

ХАВСРАЛТ 1.1 СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭР, ӨРХ, ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Сум	Нутаг дэвсгэр, км ² , 2013	Өрхийн тоо			Хүн амын нягтрал						Нэг өрхийн ам бүлийн тоо						Хүн ам зүйн ачаалал			2013 оны хүн ам зүйн зарим үзүүлэлт		
		2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	Гэрлэлт	Цуцлалт	Урчлалт
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
АЙМГИЙН ДҮН	123 597.4	18 895	21 890	22 105	68 873	74 723	75 101	0.55	0.60	0.60	0.60	3.6	3.4	3.4	53.0	49.6	50.9	357	73	52		
Хэрлэн	280.8	10 480	12 023	12 063	38 615	41 678	41 812	133.93	144.55	145.01	3.7	3.5	3.5	53.6	48.9	50.3	242	51	22			
Баяндун	6 237.1	713	810	843	2 798	3 026	3 138	0.44	0.48	0.49	3.9	3.7	3.7	54.1	50.0	50.6	13	1	1			
Баянтүмэн	8 320.8	589	693	695	1 873	2 085	2 099	0.22	0.25	0.25	3.2	3.0	3.0	49.6	47.7	49.1	3	1	3			
Баян-Уул	5 622.8	1 161	1 366	1 425	3 817	4 469	4 475	0.67	0.79	0.79	3.3	3.3	3.1	59.4	54.1	55.0	24	2	2			
Булган	7 111.1	494	520	533	1 749	1 674	1 686	0.24	0.23	0.24	3.5	3.2	3.2	48.0	45.1	46.4	7	1	1			
Гурванзагал	5 251.6	281	430	429	1 030	1 349	1 345	0.19	0.25	0.25	3.7	3.1	3.1	48.4	49.2	49.9	3	3	3			
Дашбалбар	8 713.2	792	905	907	3 297	3 272	3 265	0.37	0.37	0.37	4.2	3.6	3.6	48.6	52.0	52.9	15	6	7			
Матад	22 631.3	689	818	854	2 510	2 577	2 631	0.11	0.11	0.11	3.6	3.2	3.1	47.1	50.4	51.6	9	2	7			
Сэргэлэн	4 169.3	438	604	604	1 559	2 032	2 001	0.37	0.48	0.48	3.6	3.4	3.3	48.5	46.1	46.3	4		2			
Халхгол	28 093.0	807	896	892	2 998	3 085	3 119	0.10	0.11	0.11	3.7	3.4	3.5	50.9	50.6	51.3	3		4			
Хөлөнбуйр	3 773.1	416	507	530	1 464	1 708	1 737	0.38	0.45	0.45	3.5	3.4	3.3	47.1	41.4	45.4	11		1			
Цагаан-Овоо	6 502.0	815	979	981	3 081	3 520	3 493	0.47	0.54	0.53	3.8	3.6	3.6	58.4	54.7	56.6	5		2			
Чойбалсан	10 152.1	702	814	813	2 549	2 644	2 664	0.25	0.26	0.26	3.6	3.2	3.2	55.5	51.4	53.7	10		2			
Чулуунхороот	6 539.3	518	525	536	1 533	1 604	1 636	0.24	0.25	0.25	3.0	3.1	3.1	52.7	53.5	52.9	8		1			

ХАВСРАЛТ 1.1-ийн үргэлжлэл

Сум	2010 оны хүн ам, хүйсээр			2012 оны хүн ам, хүйсээр			2013 оны хүн ам, хүйсээр			2013 оны хүн ам, насаар									
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90>
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
АЙМГИЙН ДҮН	34 796	34 077	102.1	37 282	37 441	99.6	37 463	37 638	99.5	15 212	12 025	15 651	11 829	9 110	6 839	2 603	1 312	471	49
Хэрлэн	18 667	19 948	93.6	20 283	21 395	94.8	20 303	21 509	94.4	8 325	6 391	8 850	6 567	5 164	3 847	1 539	811	289	29
Баяндун	1 461	1 337	109.3	1 538	1 488	103.4	1 603	1 535	104.4	590	537	683	482	373	285	117	49	21	1
Баянтүмэн	1 015	858	118.3	1 076	1 009	106.6	1 091	1 008	108.2	407	333	425	341	232	220	78	45	16	2
Баян-Уул	1 993	1 824	109.3	2 286	2 183	104.7	2 296	2 179	105.4	926	768	868	656	529	439	168	90	26	5
Булган	950	799	118.9	863	811	106.4	869	817	106.4	313	273	342	272	213	177	60	28	8	-
Гурвансагал	559	471	118.7	717	632	113.4	705	640	110.2	288	199	297	223	174	92	47	17	7	1
Дашбалбар	1 864	1 433	130.1	1 681	1 591	105.7	1 685	1 580	106.6	683	565	674	528	355	294	91	52	19	4
Матад	1 363	1 147	118.8	1 337	1 240	107.8	1 382	1 249	110.6	599	437	575	447	269	218	48	24	14	-
Сэргэлэн	812	747	108.7	1 048	984	106.5	1 041	960	108.4	374	353	434	304	241	197	55	28	14	1
Халхгол	1 579	1 419	111.3	1 609	1 476	109.0	1 626	1 493	108.9	682	521	643	525	368	246	96	27	10	1
Хөвөнбуур	755	709	106.5	875	833	105.0	899	838	107.3	350	262	375	265	236	156	61	20	11	1
Цагаан-Овоо	1 632	1 449	112.6	1 811	1 709	106.0	1 794	1 699	105.6	751	667	649	538	426	294	109	46	13	-
Чойбалсан	1 352	1 197	112.9	1 338	1 306	102.5	1 342	1 322	101.5	559	438	555	399	333	227	88	43	20	2
Чулункорoot	794	739	107.4	820	784	104.6	827	809	102.2	365	281	281	282	197	147	46	32	3	2

ХАВСРАЛТ 2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	Хагас өнчин хүүхдийн тоо										Ганц биеэрээ амьдарч буй ахмад настай ерхийн тоо					
	2011					2012					2013					
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	1 012	542	470	1 055	533	522	934	469	465	604	722	796	804	804	804	804
Хэрлэн	531	288	243	528	269	259	477	229	248	191	347	345	377	377	377	377
Баяндун	-	-	-	30	14	16	24	11	13	26	18	46	9	9	9	9
Баянтүмэн	33	13	20	40	19	21	23	10	13	51	37	86	48	48	48	48
Баян-Уул	103	56	47	99	48	51	76	42	34	70	63	62	92	92	92	92
Булган	23	13	10	24	9	15	21	14	7	26	20	28	29	29	29	29
Гурванзагал	16	9	7	26	15	11	24	13	11	19	15	17	19	19	19	19
Дашбалбар	46	33	13	50	36	14	46	32	14	26	36	19	23	23	23	23
Матад	46	24	22	50	25	25	41	20	21	23	22	36	50	50	50	50
Сэргэлэн	26	9	17	23	7	16	26	9	17	19	23	18	20	20	20	20
Халхгол	36	20	16	41	21	20	48	23	25	19	22	18	27	27	27	27
Хөлөнбуйр	25	14	11	17	9	8	8	4	4	10	7	11	13	13	13	13
Цагаан-Овоо	71	35	36	76	37	39	63	34	29	50	29	31	40	40	40	40
Чойбалсан	36	21	15	31	17	14	36	20	16	49	55	52	22	22	22	22
Чулуунхороот	20	7	13	20	7	13	21	8	13	25	28	27	35	35	35	35

ХАВСРАЛТ 2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	Тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоогдоогүй өндөр настай хүний тоо				Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо							
	2010		2011		2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	20	21	37	50	3 518	1 604	3 611	1 645	3 695	1 616	4 053	1 623
Хэрлэн	10	11	7	33	2 068	978	2 006	956	2 213	1 011	2 247	868
Баяндун	-	-	-	-	108	46	141	64	120	38	118	37
Баянтүмэн	-	-	-	-	134	61	136	63	120	56	137	65
Баян-Уул	-	-	-	-	155	63	136	52	156	54	308	129
Булган	-	-	21	2	98	42	96	42	78	33	86	38
Гурванзагал	-	-	-	-	32	12	96	38	97	39	77	28
Дашбалбар	-	-	-	-	132	69	205	98	202	87	187	80
Матад	2	2	1	10	130	86	131	61	55	25	86	48
Сэргэлэн	4	3	-	-	90	41	92	47	92	44	117	53
Халхгол	4	5	7	4	85	28	116	44	105	35	100	34
Хөленбуйр	-	-	-	-	122	34	131	47	106	41	149	60
Цагаан-Овоо	-	-	1	1	191	67	193	79	202	86	227	96
Чойбалсан	-	-	-	-	108	46	118	47	114	45	125	44
Чулуунхороот	-	-	-	-	65	31	14	7	35	22	89	43

ХАВСРАЛТ 2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, хэлбэрээр															
	Харааны								Хавсарсан							
	Хөдөлгөөний								Бусад							
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	399	447	403	557	508	703	629	771	158	172	195	154	2 453	2 289	2 468	2 571
Хэрлэн	190	207	212	244	244	356	319	394	32	11	83	3	1 602	1 432	1 599	1 606
Баяндун	11	9	7	8	20	30	41	42	9	21	6	-	68	81	66	68
Баянтүмэн	26	26	13	18	16	18	12	13	20	16	4	41	72	76	91	65
Баян-Уул	23	17	18	54	39	44	49	80	22	11	22	56	71	64	67	118
Булган	8	9	11	7	16	14	16	18	-	4	-	1	74	69	51	60
Гурванзагал	6	18	18	36	7	23	22	-	2	-	4	-	17	55	53	41
Дашбалбар	24	40	20	38	29	62	15	53	14	29	30	16	65	74	137	80
Матад	30	20	6	12	14	18	8	10	8	12	6	5	78	81	35	59
Сэргэлэн	11	11	11	18	10	10	16	18	23	23	12	4	46	48	53	77
Халхгол	10	10	15	14	14	30	26	26	14	27	2	-	47	49	62	60
Хөленбуйр	22	28	22	35	17	23	18	30	2	2	-	2	81	78	66	82
Цагаан-Овоо	19	35	25	33	53	42	54	43	3	8	16	9	116	108	107	142
Чойбалсан	11	17	17	20	20	29	28	29	9	8	8	9	68	64	61	67
Цулунхороот	8	-	8	20	9	4	5	15	-	-	2	8	48	10	20	46

ХАВСРАЛТ 3.1 СУМЫН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын тоо					Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо					МСҮТ болон их, дээд сургууль, коллежын тоо					Боловсролын байгууллагын тоо, бүгд					
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
АЙМГИЙН ДҮН	23	25	26	27	26	25	25	25	25	3	3	3	3	3	2	2	3	52	53	53	55
Хэрлэн	10	12	13	14	12	11	11	11	11	3	3	3	3	3	2	2	3	25	26	26	28
Баяндун	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Баянтүмэн	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Баян-Уул	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Булган	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Гурванзагал	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Дашбалбар	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Матад	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Сэргэлэн	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Халхгол	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Хөлөнбуйр	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Цагаан-Овоо	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Чойбалсан	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Чулуунхороот	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын суралцагчидын тоо										Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчидын тоо									
	2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014		2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014					
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
АЙМГИЙН ДҮН	3 659	1 861	4 037	1 967	4 488	2 293	5 075	2 472	14 000	6 973	13 588	6 766	13 285	6 590	13 078	6 419				
Хэрлэн	1 909	991	2 177	1 061	2 452	1 290	2 961	1 410	8 990	4 540	8 841	4 452	8 838	4 427	8 769	4 357				
Баяндун	151	82	161	84	203	113	218	115	545	293	538	291	512	274	498	258				
Баянтүмэн	104	42	78	37	88	48	100	51	141	66	114	53	103	42	100	42				
Баян-Уул	277	150	273	149	291	146	325	179	870	434	847	427	825	416	814	405				
Булган	76	36	68	26	90	42	105	57	191	79	150	72	124	59	124	56				
Гурванзагал	61	25	64	29	66	27	84	35	126	61	110	52	111	52	115	55				
Дашбалбар	184	82	203	98	196	91	191	96	587	289	562	266	520	242	497	226				
Матад	100	54	157	79	170	89	168	86	257	125	231	107	206	93	193	82				
Сэргэлэн	80	45	80	45	100	57	94	46	250	118	212	101	188	91	170	83				
Халхгол	191	101	187	88	199	85	166	73	558	265	530	241	496	234	450	205				
Хөлөнбуйр	89	44	95	41	95	51	118	54	192	98	176	99	151	78	165	84				
Цагаан-Овоо	191	84	212	99	221	108	223	115	601	272	590	267	567	267	542	256				
Чойбалсан	156	80	164	72	188	87	172	81	379	193	377	192	350	174	361	181				
Чулуунхороот	90	45	118	59	129	59	150	74	313	140	310	146	294	141	280	129				

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	МСҮТ болон их, дээд сургууль, коллежид суралцагчидын тоо															
	2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014		2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014	
	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	1 327	642	1 266	641	1 282	602	1 375	656	2 272	1 417	2 340	1 387	1 229	878	1 733	1 012
Хэрлэн	950	444	843	432	894	412	953	459	2 272	1 417	2 340	1 387	1 229	878	1 733	1 012
Баяндун	15	10	23	13	12	6	20	11								
Баянтүмэн	11	5	12	5	25	10	23	10								
Баян-Уул	5	2	48	29	42	24	46	22								
Булган	50	27	14	8	9	3	10	6								
Гурванзагал	13	5	71	29	70	37	70	31								
Дашбалбар	77	44	14	7	15	9	15	5								
Матад	16	10	10	5	12	5	25	14								
Сэргэлэн	18	9	41	23	45	16	49	22								
Халхгол	72	32	60	32	41	19	42	19								
Хөлөнбуйр	22	11	34	17	37	18	32	17								
Цагаан-Овоо	50	28	13	4	16	7	12	5								
Чойбалсан	10	5	26	17	19	9	30	15								
Чулунхороот	18	10	57	20	45	27	48	20								

Үүнээс: 1-р ангид шинээр элсэгчид

... ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Ерөнхий боловсролын сургууль төгсөгчдийн тоо						МСУТ болон их, дээд сургууль, коллежид төгсөгчдийн тоо					
	2010-2011		2011-2012		2012-2013		2010-2011		2011-2012		2012-2013	
	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	2 590	1 364	2 862	1 461	2 540	1 342	607	357	1 081	493	460	259
Хэрлэн	1 719	922	1 875	981	1 745	923	607	357	1 081	493	460	259
Баяндун	104	50	106	56	103	69						
Баянтүмэн	29	14	20	12	13	5						
Баян-Уул	165	76	185	94	151	83						
Булган	24	8	32	17	14	8						
Гурванзагал	20	12	13	5	13	8						
Дашбалбар	126	73	119	52	100	52						
Матад	33	19	39	18	26	15						
Сэргэлэн	41	21	33	15	23	13						
Халхгол	89	50	129	59	97	45						
Хөленбуйр	21	9	51	30	15	7						
Цагаан-Овоо	101	49	113	46	115	51						
Чойбалсан	60	32	89	48	50	28						
Чулуунхороот	58	29	58	28	75	35						

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын нийт ажилчдын тоо																Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын үндсэн багш															
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014												
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20												
АЙМГИЙН ДҮН	466	376	498	405	606	493	642	522	124	122	135	132	158	156	172	170																
Хэрлэн	257	214	268	228	341	286	367	307	70	69	76	75	91	89	101	99																
Баяндун	26	20	25	20	37	28	36	28	8	8	7	7	10	10	10	10																
Баянтүмэн	13	10	13	10	14	11	15	12	3	3	3	3	3	3	4	4																
Баян-Уул	26	22	31	26	38	32	42	35	8	8	8	8	10	10	12	12																
Булган	11	8	11	8	14	10	18	11	2	2	2	2	3	3	3	3																
Гурванзагал	12	8	12	8	12	7	14	10	2	2	2	2	2	2	3	3																
Дашбалбар	17	13	20	16	21	17	21	16	4	4	6	6	6	6	6	6																
Матад	11	8	20	14	20	16	20	17	2	1	4	3	4	4	5	5																
Сэргэлэн	10	7	11	7	13	10	16	12	2	2	2	2	3	3	3	3																
Халхгол	17	15	17	15	19	16	18	16	5	5	5	5	5	5	5	5																
Хөлөнбуйр	13	9	13	9	13	9	13	9	3	3	3	3	3	3	3	3																
Цагаан-Овоо	23	19	24	20	24	20	23	19	8	8	8	8	7	7	8	8																
Чойбалсан	16	13	18	13	24	18	23	18	4	4	5	4	6	6	5	5																
Цулунхороот	14	10	15	11	16	13	16	12	3	3	4	4	5	5	4	4																

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын туслах багш						Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын бусад ажилчид									
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	109	109	117	117	136	136	152	152	233	145	246	156	312	201	338	217
Хэрлэн	60	60	64	64	77	77	88	88	127	85	128	89	173	120	198	137
Баяндун	6	6	6	6	8	8	8	8	12	6	12	7	19	10	18	10
Баянтүмэн	3	3	3	3	3	3	4	4	7	4	7	4	8	5	7	4
Баян-Уул	7	8	8	8	8	10	10	10	11	7	15	10	20	14	20	13
Булган	2	2	2	2	3	3	3	3	7	4	7	4	8	4	12	5
Гурванзагал	2	2	2	2	2	2	3	3	8	4	8	4	8	3	8	4
Дашбалбар	4	4	5	5	5	5	5	5	9	5	9	5	10	6	10	5
Матад	2	2	4	4	4	4	5	5	7	5	12	7	12	8	10	7
Сэргэлэн	2	2	2	2	3	3	3	3	6	3	7	3	7	4	10	6
Халхгол	5	5	5	5	5	5	5	5	7	5	7	5	9	6	8	6
Хөленбуйр	3	3	3	3	3	3	3	3	7	3	7	3	7	3	7	3
Цагаан-Овоо	6	6	6	6	6	6	6	6	9	5	10	6	11	7	9	5
Чойбалсан	4	4	4	4	5	5	5	5	8	5	9	5	13	7	13	8
Чулуунхороот	3	3	3	3	4	4	4	4	8	4	8	4	7	4	8	4

ХАВСРАЛТ 3.2 СУМЫН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум	Номын сангийн тоо					Номын сангийн номын фондын тоо					Номын сангийн сурдлын тоо					Номын сангийн нийт уншигчдын тоо					Номын сангийн байнгын уншигчдын тоо									
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013		
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АЙМГИЙН ДҮН	14	14	14	14	130 769	132 109	128 257	131 148	375	384	400	405	79 131	73 463	93 924	95 230	7 810	5 415	5 781	5 894	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Хэрлэн	1	1	1	1	70 438	63 526	69 430	70 442	140	140	140	140	62 679	64 338	75 986	80 180	3 107	3 041	2 977	3 580	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баяндун	1	1	1	1	842	654	1 059	1 384	20	20	20	20	1 274	318	422	666	148	142	82	150	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баянтүмэн	1	1	1	1	2 265	2 345	2 501	2 652	20	20	20	20	162	267	425	239	152	163	186	141	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баян-Уул	1	1	1	1	1 831	1 831	2 003	2 157	20	20	20	20	190	192	954	1 391	169	170	298	315	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Булган	1	1	1	1	12 365	12 711	12 650	13 051	15	15	15	20	615	429	368	548	223	214	112	77	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Гурванзагал	1	1	1	1	1 753	1 947	1 954	2 550	10	14	20	20	848	351	530	600	148	68	250	250	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Дашбалбар	1	1	1	1	14 651	14 738	11 594	11 775	20	20	20	20	2 712	1 401	2 392	862	2 408	346	457	156	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Магад	1	1	1	1	4 210	4 238	4 429	4 445	20	20	20	20	599	870	730	476	93	120	110	100	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сэргэлэн	1	1	1	1	2 297	2 549	2 511	2 682	20	20	20	20	525	366	418	1 206	142	152	164	182	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Халхгол	1	1	1	1	2 912	2 912	2 308	2 480	20	20	20	20	2 274	2 180	2 252	2 394	184	180	214	220	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Хөлөнбуйр	1	1	1	1	10 346	17 000	10 538	11 532	15	20	30	30	3 767	550	600	1 429	347	285	110	110	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Цагаан-Овоо	1	1	1	1	1 189	2 032	1 455	1 580	20	20	20	20	912	486	6 626	3 010	153	234	426	210	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Чойбалсан	1	1	1	1	1 660	1 736	1 935	528	15	15	15	15	959	1 058	1 521	1 521	86	87	145	145	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Чулунхороот	1	1	1	1	4 010	3 890	3 890	3 890	20	20	20	20	1 615	657	700	708	450	213	250	258	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

... ХАВСРАЛТ. 3.2-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Соёлын төвийн тоо			Соёлын төвийн суудлын тоо			Соёлын төвийн зохион байгуулсан арга хэмжээ					
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	13	13	13	13	2 469	2 589	2 650	2 700	2 032	1 144	1 268	1 285
Хэрлэн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баяндун	1	1	1	1	150	150	150	150	81	82	48	68
Баянтүмэн	1	1	1	1	80	100	100	100	74	84	102	60
Баян-Уул	1	1	1	1	299	299	300	300	118	109	88	110
Булган	1	1	1	1	150	150	160	160	46	60	60	80
Гурванзагал	1	1	1	1	150	150	150	200	1 067	123	64	65
Дашбалбар	1	1	1	1	250	250	250	250	126	130	92	119
Матад	1	1	1	1	200	200	200	200	68	97	131	111
Сэргэлэн	1	1	1	1	250	350	350	350	128	123	128	138
Халхгол	1	1	1	1	150	150	150	150	79	76	110	102
Хөлөнбуйр	1	1	1	1	250	250	250	250	48	24	143	170
Цагаан-Овоо	1	1	1	1	250	250	250	250	73	108	113	107
Чойбалсан	1	1	1	1	150	150	200	200	76	91	151	109
Чулуунхороот	1	1	1	1	140	140	140	140	48	37	38	46

ХАВСРАЛТ 4.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Үүнээс:															
	Үүнээс: Арга зүйч				Эх барилч				Багийн бага эмч				Бусад бага эмч			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	1	-	4	5	22	22	23	26	29	27	27	26	53	49	34	25
Хэрлэн	1	-	4	5	10	10	11	15	-	-	-	-	31	29	24	17
Баяндун	-	-	-	-	1	1	1	1	3	3	3	3	1	1	-	1
Баянтүмэн	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	2	2	-	-	-
Баян-Уул	-	-	-	-	1	-	-	-	2	2	2	2	2	1	-	-
Булган	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1
Гурванзагал	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
Дашбалбар	-	-	-	-	1	1	1	1	4	4	4	3	1	2	-	-
Матад	-	-	-	-	-	1	1	1	4	3	3	2	3	3	3	2
Сэргэлэн	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	1	1	3	3	1	-
Халхгол	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2	1	2
Хөлөнбуйр	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Цагаан-Овоо	-	-	-	-	1	1	1	1	3	1	1	1	2	2	1	1
Чойбалсан	-	-	-	-	1	1	1	1	2	3	1	2	1	1	-	-
Чулуунхороот	-	-	-	-	1	1	1	-	3	3	3	3	2	1	1	-

ХАВСРАЛТ 4.2 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ

Сум	Амьд төрсөн хүүхдийн тоо										Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл										
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	
Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
АЙМГИЙН ДҮН	1847	921	1999	1001	1922	922	1984	993	37	16	40	25	28	10	26	10					
Хэрлэн	1708	862	1892	952	1849	886	1902	954	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баяндун	15	8	11	6	3	-	9	4	1	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянтүмэн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баян-Уул	20	9	28	13	19	9	18	11	2	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гурванзагал	-	-	6	1	4	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Дашбалбар	34	15	17	9	14	7	16	8	2	1	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-
Матад	9	2	8	5	6	3	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэргэлэн	2	-	1	-	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Халхгол	10	3	10	4	3	2	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Хөленбуур	-	-	3	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цагаан-Овоо	5	3	2	1	3	3	5	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чойбалсан	5	3	3	1	14	6	17	7	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Чулунхороот	38	16	17	6	2	2	3	-	29	13	34	22	23	8	23	10					

ХАВСРАЛТ 4.2-ийн үргэлжлэл

Сум	1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл															
	Нас барсан хүний тоо															
	2010		2011		2012		2013		2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	7	5	11	2	4	1	12	5	507	199	492	205	499	204	503	197
Хэрлэн	2	2	8	2	4	1	10	5	329	134	329	139	341	150	343	138
Баяндун	-	-	1	-	-	-	1	-	12	2	17	5	20	7	19	7
Баянтүмэн	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1	8	3	2	-	4	2
Баян-Уул	-	-	-	-	-	-	-	-	27	6	27	10	29	8	17	7
Булган	-	-	-	-	-	-	-	-	12	5	7	5	7	4	9	5
Гурванзагал	-	-	1	-	-	-	-	-	3	2	4	1	6	1	11	2
Дашбалбар	-	-	1	-	-	-	-	-	21	8	20	8	25	11	19	7
Матад	1	-	-	-	-	-	-	-	12	5	12	7	15	4	16	7
Сэргэлэн	1	1	-	-	-	-	-	-	17	8	10	5	4	2	5	3
Халхгол	-	-	-	-	-	-	-	-	10	5	18	6	15	5	15	4
Хөлөнбуйр	1	-	-	-	-	-	-	-	15	4	5	4	7	1	12	5
Цагаан-Овоо	1	1	-	-	-	-	1	-	19	10	13	5	16	8	19	6
Чойбалсан	1	1	-	-	-	-	-	-	14	6	9	5	8	2	13	4
Чулуунхороот	-	-	-	-	-	-	-	-	8	3	13	2	4	1	1	-

ХАВСРАЛТ 4.2-ийн үргэлжлэл

Үүнээс :

Сум	Зурх судасны тогтолцооны өвчнөөр				Гэмтэл, хордлого ба гаднын шалтгаант бусад эмгэгээр				Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчнөөр				Амьсгалын тогтолцооны өвчнөөр				Хавдараар				Бусад шалтгаанаар						
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24			
АЙМГИЙН ДҮН	99	149	164	145	87	105	96	79	35	52	57	57	28	24	20	17	99	103	116	148	159	59	46	57			
Хэрлэн	44	93	114	93	53	66	51	51	21	41	38	39	13	12	18	11	62	75	82	102	136	42	38	47			
Баяндун	3	10	7	5	3	4	4	4	1	-	4	5	2	1	-	-	2	-	5	2	1	2	-	3			
Баянтүмэн	2	4	-	2	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1	-	-	4	2	-	2	-	1	-	-			
Баян-Уул	12	7	8	7	4	10	10	2	1	2	2	-	-	1	-	-	5	4	6	8	5	3	3	-			
Булган	3	-	4	2	4	-	2	2	1	2	1	2	1	4	-	-	2	1	-	3	1	-	-	-			
Гурванзагал	1	1	1	1	-	1	1	5	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	3	2	-	2	1	2			
Дашбалбар	7	8	6	8	5	4	10	3	5	-	5	1	-	2	-	2	2	3	4	4	2	3	-	1			
Матад	7	7	6	8	2	1	2	3	1	2	1	1	1	-	-	-	-	2	4	4	1	-	2	-			
Сэргэлэн	2	3	1	-	2	3	1	-	1	-	-	-	5	1	-	2	7	2	-	2	-	1	2	1			
Халхгол	3	4	5	6	3	6	6	-	-	1	1	3	-	1	1	1	1	4	2	4	3	2	-	1			
Хөлөнбуйр	3	2	3	3	2	-	4	2	-	-	-	1	4	-	-	-	3	2	-	6	3	1	-	-			
Цагаан-Овоо	8	5	3	5	5	2	4	2	1	3	3	2	-	1	-	1	3	2	6	7	2	-	-	2			
Чойбалсан	3	4	6	5	3	-	-	4	-	-	-	2	1	-	-	-	5	3	2	2	2	2	-	-			
Чулуунхороот	1	1	-	-	1	8	-	1	1	1	1	-	-	-	1	-	2	3	2	-	3	-	-	-			

ХАВСРАЛТ 4.3-ийн үргэлжлэл

Сум	Сальмонеллэз				Цусан суулга				Бруцеллэз				Гар хөл, амны өвчин				Бусад халдварт өвчин			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
АЙМГИЙН ДҮН	7	10	14	14	22	34	27	34	22	31	59	135	600	10	-	-	12	11	6	5
Хэрлэн	7	8	13	14	21	33	25	34	15	4	41	134	484	8	-	-	10	5	4	5
Баяндун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Баянтүмэн	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Баян-Уул	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Булган	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Гурванзагал	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	9	-	-	-	-	-	1	-
Дашбалбар	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	21	-	-	-	-	4	-	-
Матад	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Сэргэлэн	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	41	-	-	-	-	-	-	-
Халх гол	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	9	-	-	-	-	-	-	-
Хөленбуйр	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-
Цагаан-Овоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	10	-	-	-	-	1	-	-
Чойбалсан	-	1	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-
Чулуун хороот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-

Үүнээс:

ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг				Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг				Хүнийг санаатай алах				Үүнээс: Бусдыг амиа хорлоход хүргэх				Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
АЙМГИЙН ДҮН	2	2	1	-	141	119	188	222	4	6	4	5	16	7	9	5	5	62	51	119
Хэрлэн	-	-	-	-	75	60	129	140	2	4	2	2	11	5	5	5	5	62	51	119
Баяндун	-	-	-	-	6	5	2	5	-	-	-	1	-	-	1	-	-	6	5	1
Баянтүмэн	-	-	-	-	4	6	2	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	5	2
Баян-Уул	-	-	-	-	4	3	6	8	1	-	1	-	-	-	1	-	-	3	3	4
Булган	-	-	-	-	2	3	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	3	2
Гурванзагал	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Дашбалбар	1	-	-	-	2	2	5	4	-	-	1	1	-	-	2	-	2	2	2	3
Матад	-	-	-	-	2	3	5	6	-	-	-	1	-	-	-	-	1	3	5	5
Сэргэлэн	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	1
Халхгол	-	2	1	-	4	5	4	4	-	1	-	-	1	-	-	-	3	4	4	4
Хөлөнбуйр	-	-	-	-	3	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	1
Цагаан-Овоо	-	-	-	-	5	4	3	-	1	-	-	-	1	1	-	-	3	3	3	-
Чойбалсан	-	-	-	-	6	4	3	4	-	-	-	-	1	-	-	-	2	4	4	3
Чулуунхороот	-	-	-	-	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-
Бусад	1	-	-	-	22	22	25	41	-	1	-	-	-	-	-	-	20	21	25	41

...ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Аж ахуйн эсрэг				Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг				Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг				Байгаль хамгаалах журмын эсрэг				ТХХАБАЖ-ын эсрэг			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
АЙМГИЙН ДҮН	-	2	3	4	63	33	35	35	19	2	12	15	6	3	10	13	24	44	33	43
Хэрлэн	-	1	1	2	43	24	24	23	10	-	9	12	-	-	-	-	13	27	23	21
Баяндун	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	3	-	1	1	-	-
Баянтүмэн	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-
Баян-Уул	-	-	-	-	5	1	-	2	-	-	1	-	1	3	2	7	3	3	-	2
Булган	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Гурванзагал	-	-	-	-	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Дашбалбар	-	-	-	-	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	2	5	2	-	1	1
Матад	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	3
Сэргэлэн	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	1	1
Халхгол	-	-	2	-	1	2	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	4
Хөлөнбуйр	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	2
Цагаан-Овоо	-	-	-	-	4	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3
Чойбалсан	-	1	-	2	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	2	-	1
Чулуунхороот	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	1	2
Бусад	-	-	-	-	3	1	2	2	8	-	1	2	1	-	-	-	1	-	1	1

ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Нийт хохирсон иргэн												Үүнээс:																		
	2010						2011						2012						2013						18 хүртэлх насны хүүхэд						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
АЙМГИЙН ДҮН	544	425	553	733	168	105	165	235	39	22	21	62																			
Хэрлэн	288	201	302	385	99	68	104	148	23	16	16	19																			
Баяндун	12	22	21	16	3	3	6	2	-	1	-	-																			
Баянтүмэн	21	30	26	50	6	3	3	10	-	-	2	-																			
Баян-Уул	24	26	18	21	1	8	5	8	3	2	-	1																			
Булган	13	7	15	24	-	1	4	4	-	-	-	-																			
Гурванзагал	9	4	10	6	2	-	1	1	-	-	-	-																			
Дашбалбар	9	15	19	15	-	2	3	4	-	-	-	2																			
Матад	4	7	17	20	-	-	4	4	1	-	-	-																			
Сэргэлэн	13	16	21	23	2	2	3	1	1	-	-	-																			
Халхгол	5	7	16	14	3	-	8	3	-	-	1	-																			
Хөлөнбуйр	26	18	12	14	3	2	2	6	1	-	-	1																			
Цагаан-Овоо	26	13	12	34	8	3	3	6	2	2	-	-																			
Чойбалсан	15	14	19	28	5	3	2	5	2	1	-	-																			
Чулуунхороот	9	4	9	5	4	-	2	2	-	-	1	31																			
Бусад	70	41	36	78	32	10	15	31	6	-	1	8																			

ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

сая. төг

Сум	Учирсан нийт хохирол											
	Төрийн өмчид учирсан хохирол						Орон нутгийн өмчид учирсан хохирол					
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	1 380.7	528.3	903.9	2 951.0	38.2	35.3	94.6	21.7	65.7	-	5.5	1 970.5
Хэрлэн	154.9	143.6	331.3	257.4	6.0	24.8	73.8	5.2	-	-	-	1.9
Баяндун	4.0	26.0	58.8	8.3	-	-	4.0	-	-	-	-	5.5
Баянтүмэн	31.8	72.2	53.9	100.1	-	-	3.6	-	-	-	-	-
Баян-Уул	43.4	87.3	90.3	30.3	-	5.3	-	-	1.7	-	-	-
Булган	9.6	8.6	14.4	30.8	-	-	-	-	-	-	-	-
Гурванзагал	8.0	2.6	35.2	29.7	-	-	-	-	-	-	-	-
Дашбалбар	646.3	46.5	62.5	719.9	-	3.0	-	-	-	-	-	612.0
Матад	307.9	11.6	48.1	1 408.1	-	2.1	8.0	3.3	-	-	-	1 356.6
Сэргэлэн	43.5	15.9	43.1	49.7	27.8	-	-	-	-	-	-	-
Халхгол	6.6	14.3	21.4	70.8	2.3	-	2.2	2.4	-	-	-	-
Хөлөнбуйр	28.2	22.3	31.4	35.7	-	-	-	6.0	-	-	-	-
Цагаан-Овоо	17.7	47.4	19.9	69.8	2.1	-	-	-	-	-	-	-
Чойбалсан	4.4	13.0	72.0	92.9	-	-	3.1	.8	-	-	-	-
Чулуунхороот	67.3	.9	4.4	6.3	-	-	-	-	64.0	-	-	-
Бусад	7.3	16.0	17.2	41.3	-	-	-	4.0	-	-	-	-

Үүнээс:

ХАВСРАЛТ 9.1 СУДАЛГААНД СОНГОГДСОН СУМЫН БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

Нэр төрөл	Баян-Уул Баяндун Дашбалбар Халхгол Цагаан-Овоо				
	1	2	3	4	5
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	A				
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
Гурил, дээд зэрэг Алтан тариа ХК, савласан	1 450	1 200	1 267	1 500	1 500
Гурил, 1-р зэрэг Алтан тариа, задгай	660	650	650	680	650
Гурил, 2-р зэрэг Алтан тариа, задгай	600	600	610	650	600
Гоймон, гадаад Макбур, 450 гр	1 300	1 033	1 000	1 433	-
Гоймон, дотоод Алтан тариа ХК, нарийн, туузан	1 000	1 033	983	1 267	888
Талх, аймгийн үйлдвэрийн , ш	900	933	1 000	1 000	775
Гурилан боов, аймгийн үйлдвэрийн , 450 гр	1 400	2 000	1 700	1 300	1 300
Жигнэмэг, "Юбилейные", 150-180 гр ,цайны, ОХУ	1 033	967	1 000	1 050	950
Цагаан будаа, задгай, кг, БНХАУ	1 933	1 800	1 767	2 167	1 775
Шар будаа, задгай, кг, БНХАУ	1 833	1 867	1 800	2 300	2 400
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
Хочины мах, ястай, кг	7 000	5 500	6 650	6 000	6 500
Үхрийн мах, ястай, кг	7 000	5 667	6 500	7 250	-
Адууны мах, ястай, кг	6 000	4 667	5 333	5 600	5 500
Ямааны мах, ястай, кг	6 000	4 333	5 000	6 000	5 500
Хяам, чанасан, 1кг	8 833	9 167	8 000	8 333	8 667
Тахианы мах, гуя, кг	6 000	4 833	6 000	7 233	-
Элэгний нухаш, ш	900	800	867	1 033	875
01.1.4 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ					
Сүү, үнээний, задгай, литр	633	667	700	800	800
Сүү, савласан, "Цэвэр сүү" "АПУ" ХХК, 1л	2 000	1 833	2 000	2 367	2 000
Хорхой ааруул, задгай, чихэртэй, кг	7 000	5 333	5 500	5 750	6 000
Өндөг, дотоод, ш	400	350	400	383	350
01.1.5 ТӨРӨЛ БҮРИЙН ӨӨХ, ТОС					
Ургамлын тос, 1 литр, "Кларина" Sunny gold	3 400	3 067	3 450	3 667	3 350
Өөхөн тос, кг	1 750	1 500	-	-	-
Шар тос, цэвэр, дотоодын, кг	6 000	5 333	6 000	8 250	-
Масло, задгай, 1 кг, ОХУ	3 400	3 667	3 433	3 900	3 567

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5
01.1.6 ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ					
Алим, шар, кг	3 833	2 667	3 500	3 700	2 875
Үзэм, кг, БНХАУ	5 333	4 167	5 667	6 000	5 667
Хатаасан жимс, 100 гр. жүрж	867	650	633	760	-
01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО					
Төмс, дотоод, кг	933	867	767	967	875
Лууван, кг, БНХАУ	2 167	1 167	1 433	2 100	2 100
Сонгино, кг, БНХАУ	1 567	1 333	1 467	1 867	1 525
Өргөст хэмх, 720 гр, "Cuscumbet" шилтэй, дарсан, Вьетнам	2 067	2 067	2 333	2 600	2 750
Алаг салат, 630 гр, савласан, "Газар шим" ХК	2 233	2 500	2 133	2 550	1 867
Сармис, 1 булцуу, БНХАУ	300	400	333	383	375
01.1.8 СААХАР, ЖИМСНИЙ ЧАНАМАЛ, ЗӨГИЙН БАЛ, ЧИХЭР, ШОКОЛАД					
Элсэн чихэр, кг, задгай, БНХАУ	1 833	1 867	2 067	2 233	1 700
Хатуу чихэр, 1 кг, "Барбарис"	5 333	4 500	5 167	5 467	4 100
Зөөлөн чихэр, "Мишка", кг	9 333	9 700	9 500	8 833	8 000
Шоколад, 100 гр, "Alpen Gold",	1 800	1 767	1 767	1 933	1 675
Жимсний чанамал, 380 гр, "VIDAN"	2 133	1 983	2 400	2 800	1 650
Компот, Польш, 936 гр, "Kowal", хар чавганы, Vidan	6 167	6 467	6 667	6 500	6 267
01.1.9 ХҮНСНИЙ БУСАД БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
Давс, цагаан, 1 кг, йоджуулсан	733	600	650	817	600
Майонез, 500 гр, "Золотой", хуванцар савтай	3 800	4 667	3 500	5 167	3 500
Кетчуп, 900 гр, "Чили", БНПУ	1 867	1 700	1 867	2 317	1 800
Чипс, 10-12 гр, "ОВ"	417	400	433	483	325
Бохь, боодол, 12ш, Dirol	567	533	600	633	550
Зайрмаг, "Бамбар", дотоод, ICE MARK үйлдвэрийн	350	350	375	-	400
Ногоон цай, 2 кг, Мөнгөн аяганы зурагтай, Гүрж	4 333	4 400	5 233	5 250	4 100
Байхуу цай, савласан, "Аквар", 20 ширхэг	1 367	1 400	1 467	1 400	1 267
Кофе, 2гр, Уугтай, "Ye Ye"	267	267	233	267	213
Жимсний шүүс, 1 л, "Монфреш", алимы	1 933	1 600	1 733	2 050	1 500
Ундаа, 1.25 л, "Бидний ундаа", MCS Coca Cola,	2 000	1 767	1 767	2 067	1 750
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ					
Цагаан архи, 0.5л, "Ерөөл", " АПУ" ХК	8 500	7 167	7 000	7 167	7 750
Пиво, Боргио, 0.5 л, шилтэй, ердийн	1 533	1 533	1 500	1 500	1 800

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үргэлжлэл

А					
	1	2	3	4	5
Янжуур тамхи, "West", саарал өнгийн хайрцагтай	2 600	2 300	2 233	3 000	2 500
Янжуур тамхи, "Улааншонхор", "Монгол тамхи" ХК	1 733	1 733	1 733	1 800	1 600
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ					
Дээлийн даавуу, 140 см өргөнтэй, м, цулгүй, БНХАУ	9 000	7 633	7 000	-	7 000
Эрээн даавуу, м, 160 см энтэй, БНХАУ	4 000	3 600	3 500	5 000	4 250
Торго, задгай цэцгэн хээтэй, 80 см өргөнтэй, 1 м	6 000	3 933	4 433	4 500	5 500
ЭРЭГТЭЙ БЭЛЭН ХУВЦАС					
Жинс, 30-34 размер, БНХАУ	22 500	20 667	21 667	21 333	-
Даавуун футболка, 100% даавуу, дугуй захтай, нимгэн, цулгүй, БНХАУ	7 500	7 500	7 500	5 733	6 000
Агтавч, 100% хөвөн даавуу, богино гүятай, өргөн резинтэй, БНХАУ	4 000	2 500	3 250	3 033	3 000
Оймс, даавуун, БНХАУ	1 500	900	1 250	833	1 000
ЭМЭГТЭЙ БЭЛЭН ХУВЦАС					
Ноосон цамц, гурвалжин захтай, задгай энгэртэй, БНХАУ	21 000	19 667	21 000	30 667	-
Жинсэн өмд, хэмжээ 29-32, хөх өнгийн	21 000	20 667	16 500	16 333	-
Ноосон өмд, зузаан, дотор нь зөөлөн, БНХАУ	11 000	6 833	8 500	6 833	8 000
Агтавч, 100% хөвөн даавуу, БНХАУ	3 750	2 667	3 500	3 750	3 750
Трико, 100% полиамид, БНХАУ	10 500	2 833	2 750	-	2 750
Оймс, даавуун, БНХАУ	1 500	950	1 100	1 000	1 125
ХҮҮХДИЙН БЭЛЭН ХУВЦАС					
Охидын ноосон цамц, задгай энгэртэй, 8-10 настай, БНХАУ	17 500	15 000	12 500	12 667	-
Эрэгтэй хүүхдийн сорочка, цагаан, 10-12 насны хүүхдийн, БНХАУ	6 500	7 333	-	12 500	-
Хүүхдийн жинсэн өмд, 8-10 насны хүүхдийн, БНХАУ	14 000	14 333	11 500	10 333	-
Хүүхдийн футболка, 3-5 насны хүүхдийн, даавуун, БНХАУ	7 500	-	4 250	3 750	-
Хүүхдийн оймс, 5-7 нас, даавуун, БНХАУ	1 000	1 000	900	533	700
Трико, 4-5 настай охидын, эрээн, даавуун	2 500	2 500	2 250	3 167	2 500
БҮХ ТӨРЛИЙН ГУТАЛ					
Эрэгтэй зуны гутал, хиймэл ширэн, үдээстэй	47 500	41 667	42 500	-	-
Эрэгтэй хүний пүүз, 41-43 размер, БНХАУ	35 000	30 333	26 000	31 500	22 500
Эмэгтэй хүний ширэн туфли, дугуй хоншоортой, 5-6 см өндөр өсгийтэй, БНХАУ	45 000	40 000	38 750	-	-
Охидын хавар намрын гутал, урт түрийтэй, 6-8 насны, БНХАУ	17 000	24 667	26 667	20 667	-
Хүүхдийн пүүз, хиймэл ширэн, 10-12 насны хүүхдийн, БНХАУ	16 500	20 000	18 000	16 000	-
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ					
Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	3 500	3 000	3 233	3 350	2 733

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үзүүлэлтүүд

A	1	2	3	4	5
Цемент, 1 уут, БНХАУ	15 000	14 333	14 000	-	-
Хадаас, 100 гр, 70 мм	350	400	350	350	350
Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	-	130 000	75 000	-	-
Гэрийн гадуур бүрээс, цагаан ямбуу, 5 ханатай гэрийн	-	49 000	49 333	47 500	52 000
Цэвэр ус, гэр хороолол, 40 л	40	50	67	-	40
Хог хаягдал, гэр хорооллын 1 өрхийн , сард	3 000	500	2 000	1 000	20 000
Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт, / 100-150 квт хэрэглээг авах/	84	84	79	-	87
Түлшний мод, шуудайгаар	2 000	-	2 500	-	-
Халуун ус, сард, 1 хүний	1 500	2 500	1 500	-	-
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА					
Модон ор, хээгүй , лакаар өнгөлсөн	150 000	-	183 333	130 000	-
Модон авдар, хээтэй	-	170 000	180 000	-	-
Диван, гар хийцийн	230 000	-	246 667	260 000	190 000
Модон сандал, жижиг, явган, 30 см өндөртэй	-	6 167	10 000	-	11 000
Хивс, 2х3м хэмжээтэй, энгийн, "Эрдэнэт хивс"	-	-	-	-	-
Шалны хулдаас, зузаан, БНХАУ	8 233	-	7 500	9 000	7 000
Орны бүтээлэг, тааран, цэцгэн хээтэй, БНХАУ	14 000	15 667	11 333	15 250	15 000
Ор, хөнжлийн даавуу, 1 хүний	21 000	25 000	21 667	12 667	23 500
Гар нүүрийн алчуур, 30*60см, БНХАУ	2 333	1 767	2 833	-	1 933
Данх, никель, 3л, БНХАУ	20 500	12 000	14 333	21 500	19 000
Цайны халуун сав, 2 л, хуванцар гадартай, БНХАУ	9 750	5 500	7 167	4 667	7 000
Шаазан аяга, БНХАУ	767	500	683	467	617
Хоолны төмөр сав, 3л, никель, БНХАУ	16 000	16 000	18 000	14 000	12 500
Хуруу зай, 1.5в, "Sony", БНХАУ	500	460	533	533	550
Гэрлийн шил, 60 В, сүүн биш, БНХАУ	633	567	667	750	533
Эдийн саван, ОК	633	500	567	633	567
Угаалтын нунтаг, "ОМО-99" , 400 гр	2 433	2 500	2 367	2 933	2 450
Аяга, таваг угаагч шингэн, Faigü, 500мл	3 767	3 800	3 500	3 933	3 467
Лаа, нэг боодол, урт нь 15 см, "Монлаа" ХК	1 500	1 700	1 133	1 000	1 350
Шүдэнз, толгой, ОХУ	600	500	567	550	500
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
Парацетамол, 10ш, Монофарм	325	200	300	400	300
Ампциллин, 500 мг, 10ш	1 500	1 400	1 180	1 500	1 300

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үзүүлэлтүүд

A	1	2	3	4	5
Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	300	300	300	400	300
Хлорфенамен, Монос	1 000	900	1 000	1 300	900
Пенициллин, тариагаар, 1 сая	250	250	128	210	250
Даралтны эм, Нефидепин	650	600	490	500	500
Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1 000	900	850	1 000	800
Лабораторийн шинжилгээ хийх хөлс, ЭХО-д/элэг, цөс, бөөр/ харуулах	4 000	-	2 500	-	-
07. ТЭЭВЭР					
Мотоцикл, "Бургэд", цилиндр 124 См3, рамтай, БНХАУ	1 280 000	1 350 000	1 350 000	-	-
Бензин, А-80, 1 литр	1 650	1 680	1 650	1 740	1 640
Дизелийн түлш, 1 литр	1 940	1 940	1 940	2 020	1 950
Сум доторх таксины хөлс, 1 км	-	-	500	-	-
08. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
Зурагтын сарын хураамж, "МҮОНТ "	850	850	800	850	850
Дижитал эх үүсвэрээс фотозураг угаалгах, 10x15см, Fuji film, Kopica	-	-	-	-	-
Билъярд тоглох хөлс, клубт, 1 цаг	1 000	-	1 867	1 600	2 000
Сурагчийн дэвтэр, дөрвөлжин шугамтай, 12 хуудастай, УБ Принтинг	233	180	225	217	203
Аймгийн сонины улирлын захиалга	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
"TV zone" сэтгүүлийн нэг дугаарын үнэ	1 500	1 500	1 500	-	1 500
Үзэгн бал, цэнхэр өнгийн, "Deji", БНХАУ	467	333	333	367	350
09. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
Гуанзны хоолны үнэ, /цуйван, сүүтэй цай/, аймгийн төв захын гуанз	4 500	4 600	4 500	-	4 700
Зочид буудлын хөлс, энгийн өрөө, 1 хүн, 1 хоног	9 500	8 000	10 000	-	6 000
10. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
Эрэгтэй үс засуулах хөлс	2 500	2 500	2 500	2 000	3 500
Эмэгтэй үс засуулах хөлс, энгийн тайралт	3 500	3 500	3 000	3 500	2 500
Нийтийн халуун усны хөлс, том хүн	1 500	2 500	1 500	-	-
Эмэгтэй хүний нүүрний энгэсэг, "Geo", БНСУ	12 000	-	14 000	-	-
Гар нүүрийн саван, "Lux"	733	867	667	833	675
Үсний шампунь, Clear, 200гр	3 100	3 767	3 400	4 000	3 263
Шүдний оо, "2080", 130 гр, цэнхэр өнгийн хайрцацгай	2 200	1 767	1 700	1 933	1 490
Ариун цэврийн цаас, "Обухов", боодол, 70 м, Украйн	600	533	600	667	513
Сурагчийн цүнх, охидын, үүрдэг, зурагтай, урд, хажуу талд халаастай, БНХАУ	14 000	7 833	12 333	13 500	13 000
Банкны үйлчилгээний хөлс, регистрийн дугаараар мөнгөн гуйвуулга хийхэд авах шимтгэл, ХААН банк, хот хооронд	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Бүх малын тоо												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
АЙМГИЙН ДҮН	843 805	887 899	978 521	1 113 323	1 307 290	1 476 221	1 450 730	1 113 282	1 149 762	1 207 253	1 220 143		
Хэрлэн сум	81 942	84 076	92 088	105 084	111 212	122 292	122 057	74 447	87 278	96 109	102 737		
Баяндун	75 064	80 360	90 362	102 639	116 022	134 181	137 529	102 220	113 090	111 491	112 719		
Баянтүмэн	45 123	56 564	63 206	74 197	100 751	115 327	111 757	77 892	78 015	82 942	84 690		
Баян-Уул	44 801	46 346	50 061	57 426	66 713	75 840	78 577	64 628	63 233	68 292	73 321		
Булган	44 534	49 829	54 440	67 566	77 425	84 558	75 187	65 093	70 107	74 805	76 414		
Гурванзагал	33 612	34 035	41 571	49 076	65 085	74 365	67 359	57 817	62 711	70 728	74 605		
Дашбалбар	102 464	105 208	114 356	125 099	138 590	155 528	167 321	157 187	164 446	158 129	163 486		
Матад	63 254	65 293	66 441	80 155	89 700	95 539	92 247	90 515	84 858	86 685	86 287		
Сэргэлэн	88 383	93 107	105 468	115 965	133 581	154 692	146 871	81 421	85 089	93 309	99 456		
Халхгол	31 960	32 134	34 808	36 932	54 662	64 324	62 240	66 348	61 767	63 724	35 707		
Хөлөнбуйр	46 368	50 296	53 079	60 957	70 374	75 294	74 896	60 594	65 985	72 653	74 786		
Цагаан-овоо	101 665	104 016	113 674	127 008	154 252	173 500	170 694	100 953	98 253	112 325	115 872		
Чойбалсан	58 077	61 238	69 645	77 758	88 247	101 374	96 058	66 792	67 107	67 799	70 959		
Чулуунхороот	26 558	25 397	29 322	33 461	40 676	49 407	47 937	47 375	47 823	48 262	49 104		

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Тэмээний тоо										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
АЙМГИЙН ДҮН	6 301	6 364	6 342	6 279	6 281	6 309	6 374	5 965	5 557	5 007	4 714
Хэрлэн сум	366	359	345	340	285	301	297	316	325	310	281
Баяндун	249	254	258	250	237	228	214	178	147	145	179
Баянтүмэн	474	537	538	559	612	637	727	722	691	634	634
Баян-Уул	382	386	382	385	347	365	317	295	245	214	178
Булган	441	435	459	455	497	503	485	454	388	358	363
Гурванзагал	239	228	239	239	276	251	243	229	246	198	204
Дашбалбар	631	633	619	600	578	577	630	635	612	525	510
Матад	982	1 003	944	933	934	945	1 030	900	773	638	524
Сэргэлэн	670	695	711	680	628	609	604	537	504	477	502
Халхгол	334	324	362	363	372	399	427	422	436	418	332
Хөлөнбуйр	409	391	373	397	425	424	440	414	408	395	364
Цагаан-овоо	460	427	412	382	410	389	344	312	294	318	314
Чойбалсан	566	593	597	599	571	580	517	454	410	318	283
Чулуунхороот	98	99	103	97	109	101	99	97	78	59	46

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	АДУУНЫ ТОО											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
АЙМГИЙН ДҮН	121 807	124 650	128 749	134 962	142 931	145 479	140 053	136 299	144 102	150 845	160 902	
Хэрлэн сум	11996	11003	11056	10441	9466	9669	9871	8915	11052	11 541	13 811	
Баяндун	7 322	7 541	7 668	7 766	7 650	7 752	7 925	7 930	7 894	7 646	7 817	
Баянтүмэн	6 865	7 722	7 722	8 762	11 207	11 454	11 393	10 837	11 348	12 457	13 449	
Баян-Уул	6 100	6 440	6 546	6 814	7 322	7 640	7 708	7 425	7 516	7 479	8 343	
Булган	7 396	7 790	8 010	9 092	10 179	10 633	9 862	9 125	10 094	11 174	12 460	
Гурванзагал	6 231	6 687	7 387	7 512	8 280	9 094	7 876	8 470	8 903	9 490	10 074	
Дашбалбар	11 719	12 507	13 107	13 481	13 347	14 151	14 157	14 823	15 587	15 537	15 953	
Матад	11 768	12 046	12 357	13 611	14 079	13 903	13 141	14 106	14 511	15 681	15 738	
Сэргэлэн	13 530	13 568	14 293	14 912	15 093	15 323	13 995	11 625	12 141	12 880	13 738	
Халхгол	5 908	6 181	6 242	6 294	7 886	7 893	7 887	8 740	9 783	9 502	9 026	
Хөлөнбуйр	8 066	8 357	8 204	8 799	9 018	8 978	8 487	8 375	9 284	10 238	10 842	
Цагаан-овоо	12 592	12 275	12 758	13 712	14 959	13 836	13 310	11 987	11 631	12 516	13 464	
Чойбалсан	9 607	9 541	10 063	10 291	10 355	10 674	9 805	8 816	9 094	8 778	9 791	
Чулуунхороот	2 707	2 992	3 336	3 475	4 090	4 479	4 636	5 125	5 264	5 926	6 396	

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Үхрийн тоо										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
АЙМГИЙН ДҮН	101 051	98 527	99 813	106 443	117 513	123 810	126 806	107 844	109 684	119 737	124 696
Хэрлэн сум	10 979	10 166	9 737	10 661	10 408	10 903	11 773	8 301	9 340	10 815	13 051
Баяндун	8 820	9 041	9 169	9 651	10 291	10 866	11 298	10 243	10 343	10 432	11 176
Баянтүмэн	4 271	4 907	5 569	5 853	8 033	8 343	8 869	6 419	6 815	7 649	8 395
Баян-Уул	8 696	8 271	7 921	8 314	9 199	9 531	10 589	9 915	9 810	10 764	11 781
Булган	4 344	4 257	4 000	4 783	5 317	5 543	5 980	5 245	5 360	6 210	6 989
Гурванзагал	5 545	5 154	5 509	5 724	6 487	7 051	5 502	4 899	4 998	5 578	6 248
Дашбалбар	9 644	9 071	9 416	9 783	9 958	10 441	10 777	11 035	11 579	11 772	12 250
Матад	9 168	9 430	8 322	9 261	10 327	10 190	10 973	11 466	10 844	11 693	12 634
Сэргэлэн	7 352	7 241	8 046	8 658	9 490	10 076	9 665	4 572	4 904	5 644	6 422
Халхгол	7 490	7 892	8 734	8 780	10 679	11 785	12 442	13 617	12 818	13 350	7 765
Хөлөнбуйр	4 561	4 479	4 398	4 763	5 220	5 109	5 592	5 111	5 141	5 797	6 199
Цагаан-овоо	8 928	8 334	8 267	8 807	9 438	10 294	10 261	6 808	7 504	8 928	9 627
Чойбалсан	7 748	7 450	7 735	8 309	9 026	9 219	8 814	5 864	5 647	6 314	7 091
Чулуунхороот	3 505	2 834	2 990	3 096	3 640	4 459	4 271	4 349	4 581	4 791	5 068

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Хонины тоо										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
АЙМГИЙН ДҮН	406 901	424 011	469 883	527 290	611 402	688 613	704 089	550 786	555 359	584 778	592 993
Хэрлэн сум	35 622	36 113	40 078	45 226	47 010	51 180	56 465	34 067	39 068	44 032	46 749
Баяндун	42 240	45 514	51 843	59 280	66 235	75 932	80 055	57 526	63 868	64 179	63 704
Баянтүмэн	23 457	28 858	32 930	36 372	49 064	57 412	56 726	38 882	36 760	37 676	39 310
Баян-Уул	18 196	18 938	21 416	24 774	28 350	31 750	33 268	28 009	26 521	28 875	31 047
Булган	20 956	23 691	26 262	31 291	33 115	36 148	35 461	31 459	33 164	34 199	34 426
Гурванзагал	12 949	13 040	16 363	20 041	26 520	30 925	30 441	27 905	28 524	32 786	35 529
Дашбалбар	56 269	57 332	61 391	65 956	72 411	80 854	87 645	86 430	90 762	87 609	92 863
Матад	26 792	26 685	27 581	33 023	36 584	39 336	39 429	40 139	34 790	35 455	35 559
Сэргэлэн	45 996	48 399	54 270	59 419	68 430	79 502	79 847	44 282	46 393	49 911	53 695
Халхгол	12 451	11 408	11 899	12 812	21 732	25 442	24 860	27 876	25 296	26 476	10 981
Хөлөнбуйр	22 796	24 603	26 656	29 974	34 516	36 845	37 389	32 028	34 076	37 527	39 034
Цагаан-овоо	47 870	48 498	52 566	57 870	69 612	77 710	79 139	50 351	46 360	54 438	56 480
Чойбалсан	27 483	28 146	32 495	35 345	39 504	43 976	42 604	30 839	29 436	30 351	32 335
Чулунхороот	13 824	12 786	14 133	15 907	18 319	21 601	20 760	20 993	20 341	21 264	21 281

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Ямааны тоо										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
АЙМГИЙН ДҮН	207 745	234 347	273 734	338 349	429 163	512 010	473 408	312 388	335 060	346 886	336 838
Хэрлэн сум	22 979	26 435	30 872	38 416	44 043	50 239	43 651	22 848	27 493	29 411	28 845
Баяндун	16 433	18 010	21 424	25 692	31 609	39 403	38 037	26 343	30 838	29 089	29 843
Баянтүмэн	10 056	14 540	16 447	22 651	31 835	37 481	34 042	21 032	22 401	24 526	22 902
Баян-Уул	11 427	12 311	13 796	17 139	21 495	26 554	26 695	18 984	19 141	20 960	21 972
Булган	11 397	13 656	15 709	21 945	28 317	31 731	23 399	18 810	21 101	22 864	22 176
Гурванзагал	8 648	8 926	12 073	15 560	23 522	27 044	23 297	16 314	20 040	22 676	22 550
Дашбалбар	24 201	25 665	29 823	35 279	42 296	49 505	54 112	44 264	45 906	42 686	41 910
Матад	14 544	16 129	17 237	23 327	27 776	31 165	27 674	23 904	23 940	23 218	21 832
Сэргэлэн	20 835	23 204	28 148	32 296	39 940	49 182	42 760	20 405	21 147	24 397	25 099
Халхгол	5 777	6 329	7 571	8 683	13 993	18 805	16 624	15 693	13 434	13 978	7 603
Хөлөнбуйр	10 536	12 466	13 448	17 024	21 195	23 938	22 988	14 666	17 076	18 696	18 347
Цагаан-овоо	31 815	34 482	39 671	46 237	59 833	71 271	67 640	31 495	32 464	36 125	35 987
Чойбалсан	12 673	15 508	18 755	23 214	28 791	36 925	34 318	20 819	22 520	22 038	21 459
Чулуунхороот	6 424	6 686	8 760	10 886	14 518	18 767	18 171	16 811	17 559	16 222	16 313

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Хээлтэгч малын тоо																	
	1991						2000						2010					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
АЙМГИЙН ДҮН	414 306	2 541	20 399	49 712	320 625	21 029	369 676	1 564	31 357	56 142	217 635	62 978	543 606	2 121	41 845	42 625	290 672	166 343
Хэрлэн	22 299	17	1 630	4 573	15 290	789	50 891	105	4 042	9 134	28 888	8 722	37 212	135	2 946	3 535	18 049	12 547
Баяндун	34 410	143	1 128	3 915	27 432	1 792	30 615	73	1 779	4 638	19 496	4 629	54 823	55	2 202	4 024	33 759	14 783
Баянтүмэн	21 372	122	893	1 761	17 745	851	15 953	87	1 699	1 997	9 217	2 953	40 990	248	3 542	2 708	22 355	12 137
Булган	24 177	293	958	1 861	19 851	1 214	20 517	120	1 861	2 903	12 198	3 435	31 445	163	2 822	2 129	16 778	9 553
Гурванзагал	18 288	67	621	1 729	14 536	1 335	12 516	72	1 564	2 501	6 208	2 171	28 319	84	2 685	2 023	14 486	9 041
Дашбалбар	48 919	290	1 588	2 734	41 225	3 082	42 116	149	2 564	4 649	28 041	6 713	69 412	207	4 106	4 070	40 597	20 432
Матад	29 882	273	1 676	2 696	24 243	994	22 992	281	2 975	3 970	12 053	3 713	37 763	319	4 170	4 168	18 206	10 900
Халхгол	36 315	140	2 227	9 064	23 940	944	14 243	108	1 698	3 608	7 074	1 755	31 714	157	2 998	5 566	14 617	8 376
Хөлөнбуйр	23 480	192	1 689	2 127	18 643	829	21 256	81	2 202	2 893	12 651	3 429	28 092	124	2 409	1 849	15 835	7 875
Сэргэлэн	34 080	224	1 597	3 720	25 860	2 679	43 712	165	3 456	6 019	26 296	7 776	40 285	187	3 690	1 784	23 338	11 286
Цагаан-Овоо	57 560	406	3 174	4 490	44 205	5 285	44 399	128	3 344	4 996	25 524	10 407	53 961	117	3 689	2 671	28 448	19 036
Баян-Уул	24 389	158	1 448	6 897	15 333	553	16 056	81	1 497	3 881	7 523	3 074	32 618	97	2 155	3 852	15 694	10 820
Чойбалсан	19 510	127	995	3 003	14 824	561	27 394	99	2 186	3 816	18 137	3 156	35 493	195	2 876	2 507	17 974	11 941
Чулуунхороот	19 625	89	775	1 142	17 498	121	7 016	15	490	1 137	4 329	1 045	21 479	33	1 555	1 739	10 536	7 616

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум	2012 оны хээлтэгч малын тоо							2013 оны хээлтэгч малын тоо						
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа		
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
АЙМГИЙН ДҮН	537 424	1 761	45 374	47 375	280 376	162 538	551 097	1 804	48 661	49 013	289 610	162 009		
Хэрлэн сум	43 858	122	3 744	4 425	21 729	13 838	42 684	103	4 160	5 236	20 163	13 022		
Баяндун	49 854	39	2 052	4 071	30 430	13 262	54 779	44	2 348	4 427	32 747	15 213		
Баянтүмэн	38 450	240	3 818	3 055	19 163	12 174	39 351	237	3 939	3 243	20 459	11 473		
Баян-Уул	32 070	76	2 336	4 253	14 945	10 460	33 109	67	2 614	4 695	15 163	10 570		
Булган	34 811	101	3 251	2 615	17 556	11 288	35 827	136	3 651	2 841	18 046	11 153		
Гурванзагал	33 727	84	2 857	2 223	16 942	11 621	33 628	103	2 984	2 359	17 731	10 451		
Дашбалбар	64 903	172	4 438	4 365	37 590	18 338	70 847	213	4 821	4 610	42 575	18 628		
Матад	35 470	227	4 466	4 257	16 305	10 215	35 308	209	4 517	4 554	16 227	9 801		
Сэргэлэн	40 711	170	3 804	2 168	23 376	11 193	44 802	175	3 925	2 430	25 928	12 344		
Халхгол	27 870	129	3 078	5 538	12 451	6 674	18 662	145	3 197	3 433	7 014	4 873		
Хөлөнбуйр	31 102	122	3 014	2 233	17 288	8 445	32 428	107	3 294	2 327	18 300	8 400		
Цагаан-овоо	50 901	123	3 875	3 368	26 944	16 591	53 530	124	4 114	3 903	27 966	17 423		
Чойбалсан	31 961	134	2 943	2 846	15 112	10 926	34 238	124	3 117	2 939	17 100	10 958		
Чулуунхороот	21 736	22	1 698	1 958	10 545	7 513	21 904	17	1 980	2 016	10 191	7 700		

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Бойжуулсан төлийн тоо																	
	1991					2000					2010							
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
АЙМГИЙН ДҮН	331 310	877	12 608	31 858	271 752	14 215	257 301	545	17 701	39 675	155 650	43 730	273 943	740	24 901	29 378	147 228	71 696
Хэрлэн	12 139	11	1 048	2 874	7 827	379	31 325	35	2 060	5 957	17 825	5 448	17 889	50	1 542	2 535	8 597	5 165
Баяндун	29 468	66	748	2 795	24 603	1 256	22 330	19	985	3 182	15 047	3 097	21 652	22	1 350	2 702	12 384	5 194
Баянтүмэн	19 529	33	573	1 178	17 100	645	10 747	33	825	1 266	6 683	1 940	16 216	69	1 649	1 681	8 761	4 056
БаЯнуул	19 366	134	662	1 055	16 755	760	13 170	41	998	1 995	7 835	2 301	19 658	65	1 692	1 379	10 897	5 625
Булган	14 258	9	376	1 215	11 917	741	7 689	23	770	1 693	3 910	1 293	13 642	38	1 669	1 244	7 278	3 413
Гурванзагал	43 095	136	1 182	1 879	37 735	2 163	32 215	57	1 527	3 846	21 319	5 466	46 253	98	3 162	3 108	27 167	12 718
Дашбалбар	31 578	93	1 161	1 872	27 583	869	16 604	87	1 878	2 938	9 010	2 691	26 170	110	3 065	3 217	12 496	7 282
Матад	32 277	29	1 213	6 938	23 202	895	9 216	49	992	2 451	4 527	1 197	17 283	46	1 599	3 809	8 204	3 625
Сэргэлэн	20 465	82	1 056	1 354	16 964	1 009	15 342	35	1 335	2 002	9 552	2 418	13 109	41	1 428	1 329	8 048	2 263
Халхгол	27 568	89	1 011	2 497	21 960	2 011	32 684	47	2 104	4 250	20 868	5 415	16 796	63	1 770	1 151	10 139	3 613
Хөлөнбуйр	40 563	118	1 967	2 720	32 890	2 868	33 054	32	2 074	3 614	20 208	7 126	19 426	33	2 060	1 732	11 549	4 052
Цагаан-овоо	16 506	12	429	2 833	13 097	135	12 003	35	755	2 936	5 917	2 360	16 060	28	1 265	2 677	7 621	4 469
Чойбалсан	15 937	35	687	1 740	13 029	446	16 212	46	1 112	2 746	10 142	2 166	14 281	64	1 568	1 637	7 544	3 468
Чулунхороот	8 561	30	495	908	7 090	38	4 710	6	286	799	2 807	812	15 568	13	1 082	1 177	6 543	6 753

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум	2012 онд бойжуулсан төлийн тоо						2013 онд бойжуулсан төлийн тоо					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	406 104	704	26 745	30 704	224 724	123 227	405 824	740	29 922	34 428	222 422	118 312
Хэрлэн сум	29 894	68	2 526	3 239	14 148	9 913	34 147	47	2 858	3 565	17 371	10 306
Баяндун	37 530	13	941	1 391	24 406	10 779	40 461	18	1 402	2 803	25 350	10 888
Баянтүмэн	26 397	79	2 914	2 595	12 857	7 952	32 943	107	3 091	2 658	17 024	10 063
Баян-Уул	22 420	33	1 119	3 062	10 527	7 679	25 119	48	1 781	3 391	11 746	8 153
Булган	28 812	63	2 864	2 129	14 643	9 113	31 863	52	3 272	2 407	16 050	10 082
Гурванзагал	19 134	29	1 051	1 000	10 610	6 444	25 416	30	1 405	1 832	13 517	8 632
Дашбалбар	58 112	73	2 938	3 283	35 866	15 952	53 119	95	2 769	3 093	32 766	14 396
Матад	26 618	113	2 702	3 413	12 656	7 734	26 096	88	3 761	3 846	11 802	6 599
Сэргэлэн	31 588	52	1 845	1 483	19 549	8 659	26 655	85	1 820	1 535	16 680	6 535
Халхгол	18 143	31	1 272	2 576	9 884	4 380	5 618	14	1 283	1 840	1 730	751
Хөлөнбуйр	25 108	38	2 183	1 814	14 986	6 087	24 738	61	2 047	1 796	14 440	6 394
Цагаан-овоо	45 301	53	2 938	2 597	24 963	14 750	42 896	51	3 119	2 865	23 654	13 207
Чойбалсан	20 011	50	712	1 128	11 345	6 776	21 517	41	590	1 698	12 383	6 805
Чулуунхороот	17 036	9	740	994	8 284	7 009	15 236	3	724	1 099	7 909	5 501

ХАВСРАЛТ 12.1.3 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ГА-ГААР

Сумын нэр	Үр тариа			Үүнээс: буудай			арвай			овъёос			бусад			Төмс			Хүнсний ногоо			байцаа		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	21
Аймгийн дүн	9412.4	13 030	11 070	9 410	8 860	6 040	800	860	20	90	200	4 000	242.3	273.7	263.6	138.2	88.6	101.9	25.6	19.0	21.8	19.0	19.0	21.8
Хэрлэн	22.4			20									54.2	32.4	64.6	61.9	32.4	37.1	8.1	6.5	4.5	6.5	4.5	4.5
Баяндун													18.0	13.0	4.0	14.0	3.0	4.6	4.0	1.0	3.1	4.0	1.0	3.1
Баянтүмэн													15.8	41.6	23.0	9.8	5.4	4.5	2.1	0.2	1.7	2.1	0.2	1.7
Баян-Уул	650	1 380		650	1 380								20.5	30.5	31.0	18.4	15.8	19.0	5.0	6.0	7.8	5.0	6.0	7.8
Булган													8.9	3.8	4.0	6.4	2.3	1.8	0.6		0.3	0.6		0.3
Гурванзагал													2.8	4.8	3.3	1.9	2.1	2.4	0.2	0.2	0.0	0.2	0.2	0.0
Дашбалбар													14.5	12.0	8.0	3.5	2.5	3.7	0.8	0.4	0.6	0.8	0.4	0.6
Матад													5.2	4.0	3.0	0.5	2.0	1.0	0.1	0.4		0.1	0.4	
Сэргэлэн													3.2	1.3	2.5	0.2	0.5	0.0	0.0	0.1	0.2	0.0	0.1	0.2
Халхгол	8850.0	9 010	9 440	8 850	8 010	4 410	800	860	20	90	200	4 000	8.0	9.0	35.8	5.0	5.5	3.6	0.9	0.4	0.6	0.9	0.4	0.6
Хөлөнбуйр													2.8	3.0	5.6	2.5	2.7	2.7	0.8	0.4	0.2	0.8	0.4	0.2
Цагаан Овоо	240.0	220	250	240	220	250							70.0	94.6	58.0	4.6	5.6	11.6	2.0	1.4	1.4	2.0	1.4	1.4
Чойбалсан	300.0			300									4.9	4.0	0.5	1.8	1.0	0.6						
Чулуунхороот													13.5	19.7	20.3	7.8	7.8	8.9	1.0	1.0	1.7	1.0	1.7	1.6

Сумын нэр	манжин			лууван			сонгино			өргөст хэмх			улаан лооль			бусад			Тэжээлийн ургамал		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
A	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Аймгийн дүн	22.8	15.9	22.4	22.9	18.8	17.7	10.5	7.4	7.8	22.1	12.8	11.5	21.2	8.1	7.5	2.1	7.6	13.2	43.0	10.5	3.2
Хэрлэн	8.6	5.0	9.7	10.2	5.8	6.7	6.0	3.9	4.0	8.8	4.4	4.3	9.5	3.5	3.2	1.0	3.2	4.8	1.0	1.0	2.9
Баяндун	2.5	1.0	0.2	2.0	1.0	0.5	1.0	0.2	0.2	2.0	1.0	0.2	2.5	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5	0.2
Баянтүмэн	1.8	1.8	0.6	2.1	2.4	1.7	0.1	0.2	0.2	1.9	0.1	0.4	1.5	0.1	0.1	0.3	0.6	0.1	0.1		0.1
Баян-Уул	3.1	2.8	3.0	1.5	3.2	3.5	0.5	0.5	1.0	3.1	1.5	1.5	5.1	1.0	1.0	0.1	0.8	1.2	3.0		
Булган	2.6	0.9	0.3	1.9	0.6	0.3	0.8	0.2	0.5	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.3			
Гурванзагал	0.3	0.3	0.5	0.4	0.3	0.7	0.1	0.1	0.1	0.3	0.6	0.4	0.3	0.4	0.2	0.2	0.2	0.5			
Дашбалбар	0.4	0.6	0.4	0.4	0.4	0.4	0.8	0.1	0.6	0.8	0.5	0.8	0.1	0.2	0.7	0.5					
Матад	0.1	0.5	0.3	0.1	0.5	0.3	0.1	0.3	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.2						
Сэргэлэн	0.1	0.2	0.1	0.0	0.2	0.1	0.0			0.1	0.1	0.1	0.0	0.0							
Халхгол	0.8	0.1	0.3	1.2	2.0	1.2	0.7	0.1	1.0	1.0	1.0	0.6	0.6	0.8	0.6	0.5	0.5	0.2	0.2		
Хөлөнбуйр	0.6	0.4	0.5	0.5	0.4	0.4	0.3	0.4	0.2	0.3	0.5	1.0	0.3	0.3	0.3	0.6	0.1				
Цагаан Овоо	0.8	1.3	1.4	0.8	1.3	1.3	0.2	0.2	0.3	0.4	0.6	0.7	0.3	0.6	0.6	0.2	5.9	43.0	6.0		
Чойбалсан	0.5	0.1	0.5	0.5	0.1	0.1	0.1	0.1	0.03	0.5	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.1					
Чулуунхороот	1.0	1.1	4.5	0.7	0.7	0.6	0.5	0.7	0.7	2.8	2.0	1.2	0.8	1.1	0.2	0.5	0.5	0.03			

ХАВСРАЛТ 12.1.4-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Хүнсний ногоо			байцаа			манжин			лууван			сонгино		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
А	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Аймгийн дүн	1 022.4	738.8	785.0	321.0	206.6	221.9	172.6	141.1	135.8	186.1	164.8	151.2	61.8	39.0	40.4
Хэрлэн	520.0	284.7	350.9	91.9	79.8	81.5	98.4	54.1	66.1	117.0	62.2	90.6	45.6	18.9	28.2
Баяндун	112.7	17.5	43.7	104.3	10.0	27.2	2.0	4.0	1.7	3.0	3.5	1.0	1.2	0.9	0.9
Баянтүмэн	117.6	30.3	21.0	25.2	3.3	13.0	21.6	12.0	0.7	25.2	9.7	4.8	1.2	0.8	0.8
Баян-Уул	67.4	205.4	175.8	45.4	70.0	64.0	9.8	38.7	26.8	3.8	50.0	15.0	1.1	4.0	1.0
Булган	44.8	21.4	26.0	10.4	6.0	14.9	5.9	4.0	10.6	3.9	1.5	2.9	3.0	2.5	2.5
Гурванзагал	3.2	18.0	32.9	0.4	2.0	1.5	0.5	2.5	8.6	0.7	2.5	6.2	0.1	0.2	1.5
Дашбалбар	13.3	20.0	15.2	2.7	6.0	2.8	-	5.0	2.0	4.8	5.5	3.4	2.3	0.1	1.3
Матад	4.8	10.0	7.5	1.9	1.5	1.5	1.2	2.6	3.0	0.6	2.3	1.5	0.6	0.5	1.0
Сэргэлэн	43.5	3.2	3.5	8.0	0.9	1.5	0.8	0.8	0.6	0.8	1.0	0.7	0.7	0.7	0.7
Халхгол	34.2	44.6	30.3	9.8	6.0	4.5	7.8	1.5	4.7	4.2	13.0	8.5	-	7.0	1.2
Хөлөнбуйр	3.7	17.0	16.1	0.6	3.5	4.2	6.8	2.8	0.5	6.9	2.9	3.9	3.9	1.8	0.3
Цагаан Овоо	38.0	38.1	45.2	17.2	10.2	10.0	6.8	8.9	14.0	5.8	6.8	12.0	1.7	1.3	1.2
Чойбалсан	5.9	9.0	3.6	-	2.5	0.6	0.6	0.5	1.8	1.4	0.8	0.9	-	0.7	0.9
Чулуунхороот	13.3	19.6	13.3	3.2	10.9	5.7	1.4	1.8	1.4	1.3	0.8	1.2	0.5	0.7	0.5

ХАВСРАЛТ 12.1.4-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	өргөст хэмж			улаан лооль			бусад			Тэжээлийн ургамал			Бэлтгэсэн өвс		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
A	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	
Аймгийн дүн	100.5	85.9	112.7	87.9	56.3	75.0	12.2	44.7	48.0	2.0	6.0	7.4	55 656.3	55 062.0	
Хэрлэн	50.1	26.4	36.8	54.3	21.5	21.9	1.1	18.9	25.9	0.0	0.0	7.1	5 863.5	4 622.5	
Баяндун	1.4	3.5	5.9	0.8	6.5	6.5	0.5	0.5	0.5	0.2	0.2	0.2	6 270.0	4 800.0	
Баянтүмэн	22.8	0.9	1.8	18.0	1.5	0.2	3.6	2.1	0.5	0.1	0.1	0.1	5 200.5	2 544.9	
Баян-Уул	3.5	20.0	31.0	3.8	15.0	28.0	0.6	8.0	10.0	2.0	2.0	7 001.1	7 225.0		
Булган	1.5	3.8	6.5	1.5	2.5	3.0	4.8	3.0	3.0	2 002.1	3 686.5				
Гурванзагал	0.5	5.0	13.0	0.6	4.0	0.8	1.8	1.3	1 545.0	1 270.0					
Дашбалбар	3.0	2.4	3.5	0.5	1.0	2.2	6 500.0	6 150.0							
Матад	-	1.7	1.0	-	1.4	1.0	1 250.1	1 829.0							
Сэргэлэн	0.5	0.3	0.7	0.3	0.2	4 140.0	4 056.0								
Халхгол	-	8.0	3.8	3.0	4.8	4.5	3.9	4.3	3.1	1 964.2	3 900.4				
Хөлөнбуйр	6.8	3.4	2.8	-	3.2	3.2	2.6	1.2	1 472.0	1 921.0					
Цагаан Овоо	3.4	5.5	4.0	2.5	3.4	3.5	0.8	0.5	2.0	4.0	7 436.0	8 233.7			
Чойбалсан	2.7	1.9	1.9	1.2	1.8	0.8	3 000.0	2 810.0							
Цулунхороот	4.3	3.1	1.9	1.4	1.7	0.7	0.6	2.0	1 622.0	1 851.0					

ХАВСРАЛТ 13.1.ГАР УТАС ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ТОО

Сум	2012	2013
АЙМГИЙН ДҮН	77233	95385
Хэрлэн	52487	66380
Баяндун	1863	2263
Баянтүмэн	578	896
Баян-Уул	2098	3936
Булган	936	1418
Гурванзагал	967	1100
Дашбалбар	3469	3905
Матад	3087	3546
Сэргэлэн	670	877
Халхгол	3278	3049
Хөлөнбуйр	1847	2125
Цагаан Овоо	1791	2793
Чойбалсан	2597	1392
Чулуунхороот	1565	1705

ХАВСРАЛТ 17.1. АЖ АХУЙ НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТООЛЛОГО

Сум	1998	2006	2011
Нийт	501	550	962
Баяндун	13	16	25
Баянтүмэн	14	13	16
Булган	12	13	18
Гурванзагал	9	12	12
Дашбалбар	15	15	31
Матад	8	11	19
Халхгол	18	32	48
Хөлөнбуйр	8	14	17
Сэргэлэн	4	18	23
Цагаан-Овоо	12	18	24
Баян-Уул	19	35	43
Чойбалсан	15	14	19
Чулуунхороот	10	18	17
Хэрлэн	344	321	650

ХАВСРАЛТ-2

(БАГААР)

ХАВСРАЛТ 1.2. БАГИЙН ӨРХ ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Сум, баг	Өрхийн тоо			Хүн амын тоо					Нэг өрхийн ам бүлийн тоо					2013 оны хүн ам, хүйсээр		
	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	эрэгтэй	эмэгтэй	хүйсийн харьцаа	
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13		
АЙМГИЙН ДҮН	65	18 895	21 890	22 105	68 873	74 723	75 101	3.6	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	37 463	37 638	99.5
Хэрлэн сум	10	10 480	12 023	12 063	38 615	41 678	41 812	3.7	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	20 303	21 509	94.4
1-р баг	1 135	1 446	1 412	1 412	4 477	5 141	5 212	3.9	3.6	3.7	3.7	3.7	3.7	2 558	2 654	96.4
2-р баг	1 214	1 422	1 452	1 452	4 873	5 353	5 410	4.0	3.8	3.7	3.7	3.7	3.7	2 707	2 703	100.1
3-р баг	467	628	639	639	1 720	2 211	2 248	3.7	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	1 118	1 130	98.9
4-р баг	1 696	1 763	1 806	1 806	6 390	6 251	6 336	3.8	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3 038	3 298	92.1
5-р баг	103	213	201	201	419	679	662	4.1	3.2	3.3	3.3	3.3	3.3	337	325	103.7
6-р баг	1 196	1 231	1 235	1 235	4 231	4 285	4 308	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	2 067	2 241	92.2
7-р баг	1 173	1 189	1 168	1 168	3 869	3 790	3 706	3.3	3.2	3.2	3.2	3.2	3.2	1 785	1 921	92.9
8-р баг	473	639	635	635	1 535	1 963	1 940	3.2	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1	929	1 011	91.9
9-р баг	1 407	1 421	1 425	1 425	4 681	4 862	4 790	3.3	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	2 250	2 540	88.6
10-р баг	1 616	2 071	2 090	2 090	6 420	7 143	7 200	4.0	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3 514	3 686	95.3
Баяндун сум	4	713	810	843	2 798	3 026	3 138	3.9	3.7	3.7	3.7	3.7	3.7	1 603	1 535	104.4
1-р баг, Түргэн	134	185	212	212	570	695	796	4.3	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	410	386	106.2
2-р баг, Хайрхан	89	118	132	132	343	465	500	3.9	3.9	3.8	3.9	3.8	3.8	262	238	110.1
3-р баг, Яргай	82	136	136	136	343	556	566	4.2	4.1	4.2	4.1	4.2	292	274	106.6	
4-р баг, Наран	408	371	363	363	1 542	1 310	1 276	3.8	3.5	3.5	3.5	3.5	639	637	100.3	
Баянтүмэн сум	4	589	693	695	1 873	2 085	2 099	3.2	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	1 091	1 008	108.2
1-р баг, Цагаан дэрс баг	194	300	299	299	580	910	920	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.1	447	473	94.5
2-р баг, Жаргалант	154	167	171	171	514	522	523	3.3	3.1	3.1	3.1	3.1	297	226	131.4	
3-р баг, Өлзийт баг	118	126	130	130	394	388	401	3.3	3.1	3.1	3.1	3.1	211	190	111.1	
4-р баг, Хотонт	123	100	95	95	385	265	255	3.1	2.7	2.7	2.7	2.7	136	119	114.3	
Баян-Уул сум	6	1 161	1 366	1 425	3 817	4 469	4 475	3.3	3.3	3.3	3.3	3.3	3.1	2 296	2 179	105.4
1-р баг, Заяат	92	153	159	159	300	512	509	3.3	3.3	3.3	3.3	3.3	3.2	264	245	107.8
2-р баг, Хар чулуут	119	247	251	251	416	811	824	3.5	3.3	3.3	3.3	3.3	3.3	438	386	113.5
3-р баг, Урт	85	150	157	157	283	523	528	3.3	3.3	3.4	3.5	3.4	268	260	103.1	

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4-р баг, Бэрх		353	369	377	1 184	1 177	1 160	3.4	3.2	3.1	580	580	100.0
5-р баг, Улз		387	293	312	1 236	934	942	3.2	3.2	3.0	471	471	100.0
6-р баг, Өвөр эрээн		125	154	169	398	512	512	3.2	3.3	3.0	275	237	116.0
Булган сум	4	494	520	533	1 749	1 674	1 686	3.5	3.2	3.2	869	817	106.4
1-р баг, Өндөр хошуу		259	222	221	900	709	682	3.5	3.2	3.1	344	338	101.8
2-р баг, Хулсан шанд		92	111	115	334	381	400	3.6	3.4	3.5	208	192	108.3
3-р баг, Баян-Уул		143	79	86	515	229	236	3.6	2.9	2.7	135	101	133.7
4-р баг, Чулуут		108	108	111	-	355	368	3.3	3.3	3.3	182	186	97.8
Гурванзагал сум	3	281	430	429	1 030	1 349	1 345	3.7	3.1	3.1	705	640	110.2
1-р баг, Рашаант		87	147	148	307	448	447	3.5	3.0	3.0	237	210	112.9
2-р баг, Цагаан хошуу		74	136	136	286	414	425	3.9	3.0	3.1	241	184	131.0
3-р баг, Сүмийн булаг		120	147	145	437	487	473	3.6	3.3	3.3	227	246	92.3
Дашбалбар сум	5	792	905	907	3 297	3 272	3 265	4.2	3.6	3.6	1 685	1 580	106.6
1-р баг, Сэвсүүл жараахай		205	245	237	911	933	905	4.4	3.8	3.8	471	434	108.5
2-р баг, Харзат		97	155	161	411	541	553	4.2	3.5	3.4	298	255	116.9
3-р баг, Чух		89	144	146	356	557	572	4.0	3.9	3.9	288	284	101.4
4-р баг, Номинт		82	151	154	286	531	525	3.5	3.5	3.4	267	258	103.5
5-р баг, Улз		319	210	209	1 333	710	710	4.2	3.4	3.4	361	349	103.4
Матад сум	5	689	818	854	2 510	2 577	2 631	3.6	3.2	3.1	1 382	1 249	110.6
1-р баг, Жаргалант		96	114	122	328	379	380	3.4	3.3	3.1	208	172	120.9
2-р баг, Баянхангай		84	125	131	343	439	464	4.1	3.5	3.5	234	230	101.7
3-р баг, Түмэнхаан		326	368	377	1 069	1 124	1 148	3.3	3.1	3.0	592	556	106.5
4-р баг, Буян-Өндөр		113	103	104	558	316	320	4.9	3.1	3.1	165	155	106.5
5-р баг, Мэнэн		70	108	120	212	319	319	3.0	3.0	2.7	183	136	134.6
Сэргэлэн сум	5	438	604	604	1 559	2 032	2 001	3.6	3.4	3.3	1 041	960	108.4
1-р баг, Барчин		67	120	118	239	410	404	3.6	3.4	3.4	199	205	97.1
2-р баг, Архоолой		89	149	151	313	461	461	3.5	3.1	3.1	241	220	109.5
3-р баг, Баян		41	93	89	139	320	308	3.4	3.4	3.5	169	139	121.6
4-р баг, Очир хүрээ		38	87	87	139	320	312	3.7	3.7	3.6	179	133	134.6
5-р баг, Галын гол		203	155	159	729	521	516	3.6	3.4	3.2	253	263	96.2
Халхгол сум	3	807	896	892	2 998	3 085	3 119	3.7	3.4	3.5	1 626	1 493	108.9

ХАВСРАЛТ 1.2-ЫН ҮРГЭЛЖЛЭЛ

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1-р баг, Цогтсүмбэр	464	534	531	1 678	1 707	1 713	3.6	3.2	3.2	3.2	877	836	104.9
2-р баг, Ялалт	267	266	262	1 044	997	1 010	3.9	3.7	3.9	3.9	539	471	114.4
3-р баг, Ташгай	76	96	99	276	381	396	3.6	4.0	4.0	4.0	210	186	112.9
Хөлөнбуйр сум	3	416	507	1 464	1 708	1 737	3.5	3.4	3.4	3.3	899	838	107.3
1-р баг, Баян-Өлзийт баг	85	164	169	306	582	571	3.6	3.5	3.4	3.4	291	280	103.9
2-р баг, Батхаан	118	166	174	397	536	552	3.4	3.2	3.2	3.2	291	261	111.5
3-р баг, Баян-Уул	213	177	187	761	590	614	3.6	3.3	3.3	3.3	317	297	106.7
Цагаан-Овоо сум	6	815	979	3 081	3 520	3 493	3.8	3.6	3.6	3.6	1 794	1 699	105.6
1-р баг, Баянгол	96	114	111	330	383	375	3.4	3.4	3.4	3.4	194	181	107.2
2-р баг, Элст	149	175	176	568	650	647	3.8	3.7	3.7	3.7	343	304	112.8
3-р баг, Зүрх	98	119	120	425	508	517	4.3	4.3	4.3	4.3	263	254	103.5
4-р баг, Хүрээт	129	139	142	566	541	520	4.4	3.9	3.7	3.7	273	247	110.5
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	96	100	103	349	323	337	3.6	3.2	3.3	3.3	186	151	123.2
6-р баг, Хөөвөр	247	332	329	843	1 115	1 097	3.4	3.4	3.4	3.3	535	562	95.2
Чойбалсан сум	4	702	814	2 549	2 644	2 664	3.6	3.2	3.2	3.3	1 342	1 322	101.5
1-р баг, Хулстай	363	411	404	1 289	1 336	1 337	3.6	3.3	3.3	3.3	640	697	91.8
2-р баг, Сүмбэр	158	175	175	571	552	561	3.6	3.2	3.2	3.2	292	269	108.6
3-р баг, Энгэр шанд	181	228	135	689	756	436	3.8	3.3	3.3	3.2	231	205	112.7
4-р баг			99	-	-	330		3.3	3.3	3.3	179	151	118.5
Чулуунхороот сум	3	518	525	1 533	1 604	1 636	3.0	3.1	3.1	3.1	827	809	102.2
1-р баг, Дэлгэр	276	245	238	760	707	702	2.8	2.9	2.9	2.9	344	358	96.1
2-р баг, Галуут	92	119	122	279	359	365	3.0	3.0	3.0	3.0	198	167	118.6
3-р баг, Цагаанчулуут	150	161	176	494	538	569	3.3	3.3	3.3	3.2	285	284	100.4

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

Сум, баг	2013 оны хүн ам, насаар									
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90>
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АЙМГИЙН ДҮН	15 212	12 025	15 651	11 829	9 110	6 839	2 603	1 312	471	49
Хэрлэн сум	8 325	6 391	8 850	6 567	5 164	3 847	1 539	811	289	29
1-р баг	1 148	766	1 107	852	525	486	184	122	19	3
2-р баг	1 103	818	1 191	863	619	472	193	114	35	2
3-р баг	475	338	487	306	259	241	77	51	12	2
4-р баг	1 186	1 054	1 407	937	817	576	201	94	56	8
5-р баг	138	91	148	94	66	57	40	20	8	-
6-р баг	868	646	904	717	555	402	122	63	28	3
7-р баг	694	559	700	616	515	391	124	72	31	4
8-р баг	371	276	416	265	250	201	94	49	17	1
9-р баг	862	711	846	868	669	408	271	119	33	3
10-р баг	1 480	1 132	1 644	1 049	889	613	233	107	50	3
Баяндун сум	590	537	683	482	373	285	117	49	21	1
1-р баг, Түргэн	166	127	179	132	89	70	20	10	3	-
2-р баг, Хайрхан	98	80	107	84	57	40	24	8	2	-
3-р баг, Яргай	112	100	115	88	72	40	20	10	9	-
4-р баг, Наран	214	230	282	178	155	135	53	21	7	1
Баянтүмэн сум	407	333	425	341	232	220	78	45	16	2
1-р баг, Цагаан дэрс баг	197	134	192	147	96	82	37	23	11	1
2-р баг, Жаргалант	93	93	107	88	63	51	19	8	1	-
3-р баг, Өлзийт баг	76	72	70	72	46	38	16	8	2	1
4-р баг, Хотонт	41	34	56	34	27	49	6	6	2	-
Баян-Уул сум	926	768	868	656	529	439	168	90	26	5
1-р баг, Заяат	111	90	88	95	48	55	13	6	3	-
2-р баг, Хар чулуут	197	148	147	140	84	64	26	13	5	-
3-р баг, Урт	128	93	85	82	62	33	22	18	4	1

ХАВСРАЛТ 1.2-ЫН ҮРГЭЛЖЛЭЛ

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4-р баг, Бэрх	216	224	223	165	147	117	35	25	6	2
5-р баг, Улз	182	135	224	107	120	104	45	20	5	-
6-р баг, Өвөр эрээн	92	78	101	67	68	66	27	8	3	2
Булган сум	313	273	342	272	213	177	60	28	8	-
1-р баг, Өндөр хошуу	113	114	151	96	98	75	22	9	4	-
2-р баг, Хулсан шанд	81	69	76	71	41	32	18	10	2	-
3-р баг, Баян-Уул	41	37	37	46	31	28	10	6	-	-
4-р баг, Чулуут	78	53	78	59	43	42	10	3	2	-
Гурванзагал сум	288	199	297	223	174	92	47	17	7	1
1-р баг, Рашаант	98	70	103	65	54	31	13	7	5	1
2-р баг, Цагаан хошуу	84	65	86	88	58	26	12	6	-	-
3-р баг, Сүмийн булаг	106	64	108	70	62	35	22	4	2	-
Дашбалбар сум	683	565	674	528	355	294	91	52	19	4
1-р баг, Сэвсүүл жараахай	199	163	184	165	78	70	32	7	6	1
2-р баг, Харзат	118	93	96	107	57	49	20	11	1	1
3-р баг, Чух	135	96	110	95	67	44	10	10	5	-
4-р баг, Номинт	117	82	116	83	53	48	13	10	1	2
5-р баг, Улз	114	131	168	78	100	83	16	14	6	-
Матад сум	599	437	575	447	269	218	48	24	14	-
1-р баг, Жаргалант	95	56	79	67	35	31	8	5	4	-
2-р баг, Баянхангай	115	84	96	75	43	36	9	4	2	-
3-р баг, Түмэнхаан	232	202	239	176	139	111	29	14	6	-
4-р баг, Буян-Өндөр	59	66	71	48	35	36	2	1	2	-
5-р баг, Мэнэн	98	29	90	81	17	4	-	-	-	-
Сэргэлэн сум	374	353	434	304	241	197	55	28	14	1
1-р баг, Барчин	86	79	78	68	44	29	10	8	2	-
2-р баг, Архоолой	82	87	94	71	62	41	15	6	3	-
3-р баг, Баян	59	51	76	34	40	32	9	6	-	1
4-р баг, Очир хүрээ	60	52	68	52	27	40	8	3	2	-
5-р баг, Галын гол	87	84	118	79	68	55	13	5	7	-
Халхгол сум	682	521	643	525	368	246	96	27	10	1

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
1-р баг, Цогтсүмбэр	401	259	372	300	191	130	47	10	3	-
2-р баг, Ялалт	188	186	198	157	125	97	38	14	6	1
1-р баг, Цогтсүмбэр	401	259	372	300	191	130	47	10	3	-
2-р баг, Ялалт	188	186	198	157	125	97	38	14	6	1
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3-р баг, Ташгай	93	76	73	68	52	19	11	3	1	-
Хөлөнбуйр сум	350	262	375	265	236	156	61	20	11	1
1-р баг, Баян-Өлзийт баг	113	98	119	91	72	45	23	8	2	-
2-р баг, Батхаан	118	78	117	95	73	46	15	4	5	1
3-р баг, Баян-Уул	119	86	139	79	91	65	23	8	4	-
Цагаан-Овоо сум	751	667	649	538	426	294	109	46	13	-
1-р баг, Баянгол	81	61	82	58	40	34	16	2	1	-
2-р баг, Элст	143	105	121	111	75	52	23	15	2	-
3-р баг, Зурх	117	117	94	80	60	36	7	5	1	-
4-р баг, Хүрээт	109	113	93	79	65	35	10	13	3	-
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	82	53	63	67	36	20	13	2	1	-
6-р баг, Хөөвөр	219	218	196	143	150	117	40	9	5	-
Чойбалсан сум	559	438	555	399	333	227	88	43	20	2
1-р баг, Хулстай	262	205	316	164	166	134	56	22	12	-
2-р баг, Сүмбэр	133	83	95	104	71	40	18	11	5	1
3-р баг, Энгэр шанд	92	83	78	77	55	34	8	6	2	1
4-р баг	72	67	66	54	41	19	6	4	1	-
Чулуунхороот сум	365	281	281	282	197	147	46	32	3	2
1-р баг, Дэлгэр	148	108	134	105	96	78	19	13	1	-
2-р баг, Галуут	84	67	48	75	47	26	7	8	1	2
3-р баг, Цагаанчулуут	133	106	99	102	54	43	20	11	1	-

ХАВСРАЛТ 2.2 БАГИЙН ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум, баг	Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо				Хагас өнчин хүүхдийн тоо				Өрх толгойлсон эх/эцгийн тоо			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	162	146	122	107	1012	1012	1055	934	4465	5520	6127	5189
Хэрлэн-бүгд	71	77	66	56	485	531	528	477	2056	2837	2588	2530
1-р баг	7	6	5	6	60	60	55	78	491	233	236	314
2-р баг	15	31	8	8	35	41	36	39	174	485	540	203
3-р баг	5	2	1	2	50	51	54	36	285	279	290	289
4-р баг	15	4	11	10	98	122	69	77	243	605	373	286
5-р баг	1	1	-	-	6	7	6	2	50	36	41	40
6-р баг	12	13	12	8	37	43	44	29	232	338	258	332
7-р баг	3	1	4	3	42	46	54	48	151	130	181	204
8-р баг	8	7	7	6	39	41	46	41	103	138	159	164
9-р баг	2	2	4	3	51	41	39	33	189	165	159	334
10-р баг	3	10	14	10	67	79	125	94	138	428	351	364
Баяндун сум-бүгд	10	7	4	5	40	-	30	24	150	124	803	164
1-р баг, Түргэн	2	1	-	-	11	-	10	7	22	24	198	29
2-р баг, Хайрхан	2	1	1	1	7	-	4	2	28	8	154	13
3-р баг, Яргай	1	1	1	1	10	-	5	3	29	12	187	20
4-р баг, Наран	5	4	2	3	12	-	11	12	71	80	264	102
Баянтүмэн-бүгд	10	6	5	2	32	33	40	23	179	226	118	130
1-р баг, Цагаан дэрс	4	2	2	-	15	13	16	14	89	136	62	71
2-р баг, Жаргалант	1	1	1	1	5	6	12	3	29	14	28	15
3-р баг, Өлзийт баг	1	1	-	-	6	6	4	2	33	32	16	27
4-р баг, Хотонт	4	2	2	1	6	8	8	4	28	44	12	17
Баян-Уул-бүгд	17	14	9	10	99	103	99	76	269	293	355	334
1-р баг, Заяат	-	-	-	-	4	9	-	7	33	37	34	14
2-р баг, Хар чулуут	2	1	1	2	22	19	18	11	31	31	31	33
3-р баг, Урт	3	2	-	1	12	13	16	13	31	21	54	30

ХАВСРАЛТ 2.2-ЫН ҮРГЭЛЖЛЭЛ

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4-р баг, Бэрх	4	3	3	4	33	29	34	20	88	81	98	108
5-р баг, Улз	5	6	3	-	14	20	19	10	54	85	89	107
6-р баг, Өвөр эрээн	3	2	2	3	14	13	12	15	32	38	49	42
Булган-бүгд	3	2	3	5	18	23	24	21	94	59	127	148
1-р баг, Өндөр хошуу	3	2	2	2	10	12	12	12	69	46	84	94
2-р баг, Хулсан шанд	-	-	-	-	4	6	6	5	18	9	14	15
3-р баг, Баян-Уул	-	-	-	-	4	5	5	3	7	4	10	13
4-р баг, Чулуут	-	-	1	3	-	-	1	1	-	-	19	26
Гурванзагал-бүгд	9	2	3	2	22	16	26	24	121	118	123	94
1-р баг, Рашаант	2	-	-	-	8	5	8	7	37	38	39	22
2-р баг, Цагаан хошуу	4	2	2	2	8	4	7	6	35	30	29	13
3-р баг, Сүмийн булаг	3	-	1	-	6	7	11	11	49	50	55	59
Дашбалбар-бүгд	1	2	2	1	60	46	50	46	227	245	238	250
1-р баг, Сэвсүүл жараахай	1	2	2	1	18	16	11	7	55	58	51	55
2-р баг, Харзат	-	-	-	-	6	3	4	4	40	46	47	50
3-р баг, Чух	-	-	-	-	6	4	5	6	34	27	26	26
4-р баг, Номинт	-	-	-	-	5	2	6	7	41	46	48	37
5-р баг, Улз	-	-	-	-	25	21	24	22	57	68	66	82
Матад-бүгд	7	10	4	2	43	46	50	41	191	250	288	170
1-р баг, Жаргалант	1	1	-	-	5	5	9	6	36	37	57	42
2-р баг, Баянхангай	1	2	-	-	14	13	13	6	30	48	50	32
3-р баг, Түмэнхаан	5	6	4	2	14	20	20	19	79	102	109	56
4-р баг, Буян-Өндөр	-	1	-	-	10	8	8	10	46	63	72	40
5-р баг, Мэнэн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэргэлэн-бүгд	3	5	4	4	38	26	23	26	220	203	175	198
1-р баг, Барчин	1	1	1	1	6	9	9	7	36	33	33	34
2-р баг, Архоолой	1	3	2	2	11	4	1	6	56	63	54	38
3-р баг, Баян	-	-	-	-	5	4	4	3	18	24	24	22
4-р баг, Очир хүрээ	-	-	-	-	8	2	2	4	18	10	10	27
5-р баг, Галын гол	1	1	1	1	8	7	7	6	92	73	54	77

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Халхгол-бүгд	13	9	7	7	31	36	41	48	213	245	280	268
1-р баг, Цогтсүмбэр	7	4	3	4	8	18	30	27	177	168	214	185
2-р баг, Ялалт	-	-	-	-	23	18	10	19	24	61	44	59
3-р баг, Ташгай	6	5	4	3	-	-	1	2	12	16	22	24
Хөленбуйр-бүгд	1	-	-	-	19	25	17	8	116	254	379	197
1-р баг, Баян-Өлзийт	-	-	-	-	4	6	4	2	38	34	164	61
2-р баг, Батхаан	-	-	-	-	1	4	5	4	36	162	166	59
3-р баг, Баян-Уул	1	-	-	-	14	15	8	2	42	58	49	77
Цагаан-Овоо-бүгд	4	4	8	8	68	71	76	63	340	331	330	314
1-р баг, Баянгол	1	1	1	1	4	5	6	5	35	30	40	10
2-р баг, Элст	1	2	2	3	14	12	14	13	50	54	54	65
3-р баг, Зурх	1	-	-	1	13	13	21	10	29	32	22	27
4-р баг, Хүрээт	-	-	-	3	15	19	17	15	44	39	49	22
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	-	-	-	1	-	1	-	-	37	36	28	44
6-р баг, Хөөвөр	1	1	1	-	22	21	18	20	145	140	137	146
Чойбалсан-бүгд	11	7	7	5	44	36	31	36	249	276	262	308
1-р баг, Хулстай	6	6	4	1	22	20	18	25	117	165	119	171
2-р баг, Сүмбэр	-	-	-	1	8	5	5	6	69	46	52	56
3-р баг, Энгэр шанд	5	1	3	-	14	11	8	1	63	65	91	55
4-р баг, Хөхнуур	-	-	-	3	-	-	-	4	-	-	-	26
Чулуунхороот-бүгд	2	1	-	-	13	20	20	21	40	59	61	84
1-р баг, Дэлгэр	1	1	-	-	7	13	13	14	23	36	27	41
2-р баг, Галуут	-	-	-	-	2	4	4	3	12	12	15	14
3-р баг, Цагаанчулуут	1	-	-	-	4	3	3	4	5	11	19	29

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4-р баг, Бэрх	78	71	86	91	25	22	20	24	38	32	37	84
5-р баг, Улз	43	72	76	82	16	14	13	26	40	33	31	64
6-р баг, Өвөр эрээн	19	27	29	34	6	8	10	14	17	10	17	35
Булган-бүгд	76	37	78	106	26	20	28	29	98	96	78	86
1-р баг, Өндөр хошуу	54	27	55	66	15	9	17	19	66	62	40	43
2-р баг, Хулсан шанд	16	7	6	12	4	4	5	5	27	27	21	21
3-р баг, Баян-Уул	6	3	7	11	4	5	3	4	5	7	4	9
4-р баг, Чулуут	-	-	10	17	3	2	3	1	-	-	13	13
Гурванзагал-бүгд	62	67	65	69	19	15	17	19	32	96	97	77
1-р баг, Рашаант	20	22	19	22	9	12	12	13	12	35	35	29
2-р баг, Цагаан хошуу	11	13	12	13	5	2	2	2	11	32	33	26
3-р баг, Сүмийн булаг	31	32	34	34	5	1	3	4	9	29	29	22
Дашбалбар-бүгд	134	149	145	147	26	36	19	23	132	205	202	187
1-р баг, Сэвсүүл жараахай	27	29	25	28	3	4	3	1	37	55	51	45
2-р баг, Харзат	24	24	26	27	7	9	6	7	25	43	40	34
3-р баг, Чух	21	16	18	17	6	10	4	9	23	30	31	35
4-р баг, Номинт	25	33	34	22	2	2	2	2	18	26	33	40
5-р баг, Улз	37	47	42	53	8	11	4	4	29	51	47	33
Матад-бүгд	135	96	116	117	23	22	36	50	130	131	55	86
1-р баг, Жаргалант	28	20	27	15	4	5	6	17	21	18	3	14
2-р баг, Баянхангай	20	23	18	19	5	4	7	3	27	25	8	17
3-р баг, Түмэнхаан	55	31	33	45	8	9	18	19	54	61	37	50
4-р баг, Буян-Өндөр	32	22	38	38	6	4	5	11	28	27	7	5
5-р баг, Мөнэн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэргэлэн-бүгд	102	104	85	110	19	23	18	20	90	92	92	117
1-р баг, Барчин	23	22	22	23	4	6	6	6	20	19	22	17
2-р баг, Архоолой	22	24	24	26	5	6	6	6	22	21	17	27
3-р баг, Баян	4	8	8	11	1	2	2	2	13	18	17	21
4-р баг, Очир хүрээ	9	7	7	13	2	1	1	2	13	14	10	14
5-р баг, Галын гол	44	43	24	37	7	8	3	4	22	20	26	38

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Халхгол-бүгд	125	127	150	156	19	22	18	27	85	116	105	100
1-р баг, Цогтсүмбэр	99	97	118	112	11	15	10	16	44	35	45	40
2-р баг, Ялалт	17	18	18	28	5	5	6	7	35	68	52	49
3-р баг, Ташгай	9	12	14	16	3	2	2	4	6	13	8	11
Хөлөнбуйр-бүгд	61	58	75	78	10	7	11	13	122	131	106	149
1-р баг, Баян-Өлзийт	17	13	25	22	1	1	4	3	50	48	36	46
2-р баг, Батхаан	14	17	20	22	3	4	4	6	40	46	45	43
3-р баг, Баян-Уул	30	28	30	34	6	2	3	4	32	37	25	60
Цагаан-Овоо-бүгд	174	169	175	172	50	29	31	40	191	193	202	227
1-р баг, Баянгол	22	15	17	10	8	3	3	5	25	28	30	22
2-р баг, Элст	20	25	23	29	5	3	4	5	52	40	44	52
3-р баг, Зүрх	17	16	16	17	9	5	1	1	16	22	27	25
4-р баг, Хүрээт	26	19	26	16	7	6	7	8	19	30	25	38
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	7	8	6	10	7	4	2	3	29	26	27	21
6-р баг, Хөөвөр	82	86	87	90	14	8	14	18	50	47	49	69
Чойбалсан-бүгд	135	182	173	185	49	55	52	22	108	118	114	125
1-р баг, Хулстай	52	110	109	117	25	23	24	3	52	79	64	65
2-р баг, Сүмбэр	49	27	27	33	11	10	11	3	29	22	17	34
3-р баг, Энгэр шанд	34	45	37	26	13	22	17	8	27	17	33	15
4-р баг, Хөхнуур	-	-	-	9	-	-	-	8	-	-	-	11
Чулуунхороот-бүгд	36	51	52	74	25	28	27	35	65	14	35	89
1-р баг, Дэлгэр	22	34	27	37	14	12	11	15	35	7	12	23
2-р баг, Галуут	10	7	13	10	6	8	8	12	18	4	13	33
3-р баг, Цагаанчулуут	4	10	12	27	5	8	8	8	12	3	10	33

ХАВСРАЛТ 12.2.1 БАГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум, баг	Малын тоо, бүгд			Үүнээс тэмээ			Адуу			Үхэр			Хонь			Ямаа																				
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014																		
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18																		
АЙМГИЙН ДҮН	1 207 253	1 220 143	5 007	4 714	150 845	160 902	119 737	124 696	584 778	592 993	346 886	336 838	96 109	102 737	310	281	11 541	150 845	160 902	119 737	124 696	584 778	592 993	346 886	336 838											
Хэрлэн сум	14 721	17 196	12	6	2 465	2 861	1 651	1 925	5 992	7 429	4 601	4 975	13 772	13 968	14	22	1 251	1 238	1 580	1 790	7 058	7 390	3 869	3 528	15 796	17 425	84	75	1 746	2 081	1 578	1 848	6 694	7 220	5 694	6 201
1-р баг	4 451	5 656	-	-	335	415	1 034	1 226	1 513	1 928	1 569	2 087	10 588	11 454	78	74	911	1 248	914	1 189	5 119	5 690	3 566	3 253	7 959	7 401	81	74	984	1 077	1 037	1 178	3 362	2 905	2 495	2 167
2-р баг	6 283	6 127	19	5	1 455	1 491	692	579	3 143	3 058	974	994	8 527	9 002	8	11	859	1 364	728	1 293	5 085	4 661	1 847	1 673	7 097	6 664	5	3	708	758	842	947	2 966	2 707	2 576	2 249
3-р баг	6 915	7 844	9	11	827	1 278	759	1 076	3 100	3 761	2 220	1 718	68 292	73 321	214	178	7 479	8 343	10 764	11 781	28 875	31 047	20 960	21 972	29 323	31 218	35	34	2 343	2 419	3 427	3 672	13 798	14 806	9 720	10 287
Баяндун сум	20 805	20 499	1	-	1 399	1 468	2 171	2 363	11 679	11 224	5 555	5 444	33 280	32 124	44	39	2 284	2 261	2 220	2 431	20 247	18 853	8 485	8 540	28 083	28 878	65	106	1 620	1 669	2 614	2 710	18 455	18 821	5 329	5 572
1-р баг, Цагаан дэрс баг	3 775	4 728	6	5	641	841	769	995	1 496	1 632	863	1 255	40 471	39 566	312	284	6 907	7 550	3 568	3 914	17 082	16 752	12 602	11 066	20 805	20 499	1	-	1 399	1 468	2 171	2 363	11 679	11 224	5 555	5 444
2-р баг, Жаргалант	24 930	25 405	256	279	3 217	3 196	1 710	1 866	13 162	13 583	6 585	6 481	13 766	14 991	60	66	1 692	1 862	1 602	1 620	5 936	7 343	4 476	4 100	28 083	28 878	65	106	1 620	1 669	2 614	2 710	18 455	18 821	5 329	5 572
3-р баг, Өлзийт баг	68 292	73 321	214	178	7 479	8 343	10 764	11 781	28 875	31 047	20 960	21 972	12 004	12 741	37	27	1 586	1 664	2 115	2 335	4 531	4 734	3 735	3 981	33 506	35 681	154	137	3 524	3 969	3 000	3 197	16 436	17 514	10 392	10 864
4-р баг, Хотонт	12 090	12 792	20	13	1 373	1 536	2 115	2 217	4 787	5 299	3 795	3 727	2 640	3 033	3	1	346	390	835	974	647	684	809	984	3 503	4 140	4	-	358	479	1 116	1 288	969	1 188	1 060	1 185
Баян-Уул сум	4 549	4 934	-	-	292	305	1 583	1 770	1 505	1 628	1 169	1 231	74 805	76 414	358	363	11 174	12 460	6 210	6 989	34 199	34 426	22 864	22 176	5 697	6 147	75	76	1 134	1 286	691	743	1 991	2 153	1 806	1 889
1-р баг, Өндөр хошуу	26 561	26 545	109	87	3 870	4 054	2 051	2 271	12 443	12 334	8 088	7 799	21 064	22 603	77	101	3 349	4 055	1 716	2 105	9 239	9 952	6 683	6 390	21 483	21 119	97	99	2 821	3 065	1 752	1 870	10 526	9 987	6 287	6 098
2-р баг, Хулсан шанд	70 728	74 605	198	204	9 490	10 074	5 578	6 248	32 786	35 529	22 676	22 550	27 164	28 358	132	144	4 497	4 522	1 822	1 965	13 119	14 192	7 594	7 535	34 743	37 529	63	57	4 039	4 472	2 619	3 018	15 015	17 178	13 007	12 804
3-р баг, Баян-Уул	21 483	21 119	97	99	2 821	3 065	1 752	1 870	10 526	9 987	6 287	6 098	8 821	8 718	3	3	954	1 080	1 137	1 265	4 652	4 159	2 075	2 211	21 064	22 603	77	101	3 349	4 055	1 716	2 105	9 239	9 952	6 683	6 390
4-р баг, Чулуут	70 728	74 605	198	204	9 490	10 074	5 578	6 248	32 786	35 529	22 676	22 550	27 164	28 358	132	144	4 497	4 522	1 822	1 965	13 119	14 192	7 594	7 535	34 743	37 529	63	57	4 039	4 472	2 619	3 018	15 015	17 178	13 007	12 804
Гурванзагал сум	27 164	28 358	132	144	4 497	4 522	1 822	1 965	13 119	14 192	7 594	7 535	8 821	8 718	3	3	954	1 080	1 137	1 265	4 652	4 159	2 075	2 211	21 064	22 603	77	101	3 349	4 055	1 716	2 105	9 239	9 952	6 683	6 390
1-р баг, Рашант	21 483	21 119	97	99	2 821	3 065	1 752	1 870	10 526	9 987	6 287	6 098	8 821	8 718	3	3	954	1 080	1 137	1 265	4 652	4 159	2 075	2 211	21 064	22 603	77	101	3 349	4 055	1 716	2 105	9 239	9 952	6 683	6 390
2-р баг, Цагаан хошуу	21 483	21 119	97	99	2 821	3 065	1 752	1 870	10 526	9 987	6 287	6 098	8 821	8 718	3	3	954	1 080	1 137	1 265	4 652	4 159	2 075	2 211	21 064	22 603	77	101	3 349	4 055	1 716	2 105	9 239	9 952	6 683	6 390
3-р баг, Сүмийн булаг	21 483	21 119	97	99	2 821	3 065	1 752	1 870	10 526	9 987	6 287	6 098	8 821	8 718	3	3	954	1 080	1 137	1 265	4 652	4 159	2 075	2 211	21 064	22 603	77	101	3 349	4 055	1 716	2 105	9 239	9 952	6 683	6 390

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дашбалбар сум	158 129	163 486	525	510	15 537	15 953	11 772	12 250	87 609	92 863	42 686	41 910
1-р баг, Сэвсүүл жараахай	41 848	42 494	99	67	4 079	4 113	3 066	2 986	23 006	23 963	11 598	11 365
2-р баг, Харзат	41 708	41 280	253	211	5 014	5 044	3 045	3 227	22 472	22 679	10 924	10 119
3-р баг, Чух	37 800	40 365	134	137	3 483	3 613	2 424	2 647	22 586	24 885	9 173	9 083
4-р баг, Номинт	25 454	26 451	39	94	2 405	2 528	1 941	2 134	13 483	14 072	7 586	7 623
5-р баг, Улз	11 319	12 896	-	1	556	655	1 296	1 256	6 062	7 264	3 405	3 720
Матад сум	86 685	86 287	638	524	15 681	15 738	11 693	12 634	35 455	35 559	23 218	21 832
1-р баг, Жаргалант	21 541	22 330	158	137	4 280	4 090	2 304	2 568	9 908	10 549	4 891	4 986
2-р баг, Баянхангай	21 248	21 467	155	84	2 807	2 983	2 320	2 503	8 763	9 216	7 203	6 681
3-р баг, Түмэнхаан	22 841	22 613	113	107	4 303	4 544	3 708	4 109	8 435	7 946	6 282	5 907
4-р баг, Буян-Өндөр	18 505	17 391	206	181	3 640	3 446	2 874	3 026	7 329	6 902	4 456	3 836
5-р баг, Мэнэн	2 550	2 486	6	15	651	675	487	428	1 020	946	386	422
Сэргэлэн сум	93 309	99 456	477	502	12 880	13 738	5 644	6 422	49 911	53 695	24 397	25 099
1-р баг, Барчин	18 707	19 668	88	91	2 207	2 287	1 097	1 173	10 484	10 952	4 831	5 165
2-р баг, Архоолой	36 475	39 042	236	257	5 700	6 159	2 500	2 795	19 914	21 077	8 125	8 754
3-р баг, Баян	15 883	15 583	57	50	2 175	2 242	831	965	7 892	7 649	4 928	4 677
4-р баг, Очир хүрээ	16 963	19 015	85	94	2 303	2 513	744	901	8 642	10 478	5 189	5 029
5-р баг, Галын гол	5 281	6 148	11	10	495	537	472	588	2 979	3 539	1 324	1 474
Халхгол сум	63 724	35 707	418	332	9 502	9 226	13 350	7 765	26 476	10 981	13 978	7 603
1-р баг, Цогтсүмбэр	6 555	3 698	2	-	1 362	1 220	1 993	1 292	1 798	502	1 400	684
2-р баг, Ялалт	34 586	19 583	267	242	4 584	4 717	6 697	3 707	15 374	6 791	7 664	4 126
3-р баг, Ташгай	22 583	12 426	149	90	3 556	3 089	4 660	2 766	9 304	3 688	4 914	2 793
Хөлөнбуйр сум	72 653	74 786	395	364	10 238	10 842	5 797	6 199	37 527	39 034	18 696	18 347
1-р баг, Баян-Өлзийт баг	33 934	35 082	175	148	4 390	4 644	2 358	2 499	18 495	19 559	8 516	8 232
2-р баг, Батхаан	28 797	29 456	215	211	4 236	4 458	2 315	2 482	14 315	14 433	7 716	7 872
3-р баг, Баян-Уул	9 922	10 248	5	5	1 612	1 740	1 124	1 218	4 717	5 042	2 464	2 243
Цагаан-Овоо сум	112 325	115 872	318	314	12 516	13 464	8 928	9 627	54 438	56 480	36 125	35 987
1-р баг, Баянгол	15 784	15 383	36	36	1 770	2 020	1 057	1 059	7 588	6 948	5 333	5 320
2-р баг, Элст	18 951	20 853	31	18	1 653	1 851	2 259	2 459	8 021	8 914	6 987	7 611
3-р баг, Зурх	24 123	25 135	134	134	3 012	3 421	1 195	1 460	12 137	12 625	7 645	7 495
4-р баг, Хүрээт	16 425	18 731	80	87	1 998	2 145	1 145	1 227	9 122	10 595	4 080	4 677
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	21 604	20 535	37	39	2 854	2 994	1 868	2 223	9 537	9 047	7 308	6 232
6-р баг, Хөөвөр	15 438	15 235	-	-	1 229	1 033	1 404	1 199	8 033	8 351	4 772	4 652
Чойбалсан сум	67 799	70 959	318	283	8 778	9 791	6 314	7 091	30 351	32 335	22 038	21 459
1-р баг, Хулстай	12 660	11 665	29	7	1 500	1 585	1 366	1 425	5 953	5 549	3 812	3 099
2-р баг, Сүмбэр	26 706	27 348	108	103	2 990	3 167	1 673	1 970	13 742	13 986	8 193	8 122
3-р баг, Энгэр шанд	28 433	19 292	181	165	4 288	3 343	3 275	2 112	10 656	8 567	10 033	5 105
4-р баг, Хөхнуур	-	12 654	-	8	-	1 696	-	1 584	-	4 233	-	5 133
Чулуунхороот сум	48 262	49 104	59	46	5 926	6 396	4 791	5 068	21 264	21 281	16 222	16 313
1-р баг, Дэлгэр	8 401	8 436	1	-	909	974	1 097	1 052	3 467	3 879	2 927	2 531
2-р баг, Галуут	18 994	20 827	23	19	1 998	2 394	1 979	2 169	8 783	9 449	6 211	6 796
3-р баг, Цагаанчулуут	20 867	19 841	35	27	3 019	3 028	1 715	1 847	9 014	7 953	7 084	6 986

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	2012 оны хээлтэгч малын тоо					2013 оны хээлтэгч малын тоо						
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь		
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	537 424	1 761	45 374	47 375	280 376	162 538	551 097	1 804	48 661	49 013	289 610	162 009
10-р баг	6 548	3	817	684	2 924	2 120	7 710	3	865	814	3 638	2 390
1-р баг	6 263	6	379	684	3 369	1 825	5 413	8	383	760	2 710	1 552
2-р баг	6 516	32	533	596	2 974	2 381	6 959	30	612	681	3 011	2 625
3-р баг	1 824	-	125	415	649	635	2 873	-	149	540	1 042	1 142
4-р баг	4 854	33	284	361	2 541	1 635	5 236	21	406	489	2 734	1 586
5-р баг	3 917	36	346	458	1 712	1 365	3 378	34	340	489	1 442	1 073
6-р баг	2 708	5	477	277	1 468	481	2 395	1	400	226	1 277	491
7-р баг	4 010	3	264	291	2 685	767	2 764	4	337	419	1 382	622
8-р баг	3 565	2	237	345	1 589	1 392	2 854	-	244	398	1 260	952
9-р баг	3 653	2	282	314	1 818	1 237	3 102	2	424	420	1 667	589
1-р баг, Түргэн	12 351	10	586	1 257	6 322	4 176	14 767	8	690	1 456	7 304	5 309
2-р баг, Хайрхан	9 558	-	377	907	5 406	2 868	10 309	-	451	942	6 054	2 862
3-р баг, Яргай	15 204	19	657	853	9 945	3 730	15 180	14	681	930	9 503	4 052
4-р баг, Наран	12 741	10	432	1 054	8 757	2 488	14 523	22	526	1 099	9 886	2 990
1-р баг, Цагаан дэрс баг	1 675	2	192	322	721	438	2 093	3	250	397	861	582
2-р баг, Жаргалант	18 968	115	2 070	1 401	8 529	6 253	18 061	99	2 170	1 463	8 661	5 688
3-р баг, Өлзийт баг	11 704	101	985	695	6 814	3 109	12 074	110	998	726	7 001	3 239
4-р баг, Хотонт	6 703	22	571	637	3 099	2 374	7 123	25	521	657	3 936	1 984
1-р баг, Заяат	5 509	13	520	860	2 301	1 815	6 122	9	564	948	2 593	2 008
2-р баг, Хар чулуут	16 072	58	1 091	1 217	8 527	5 179	15 894	55	1 234	1 265	8 272	5 068
3-р баг, Урт	5 575	5	412	821	2 490	1 847	5 755	2	445	935	2 588	1 785
4-р баг, Бэрх	1 230	-	109	346	347	428	1 441	1	142	400	375	523
5-р баг, Улз	1 529	-	111	409	476	533	1 786	-	147	485	586	588
6-р баг, Өвөр эрэн	2 155	-	93	600	804	658	2 111	-	82	662	749	618
1-р баг, Өндөр хошуу	2 815	1	308	282	1 376	848	2 961	28	287	288	1 430	928
2-р баг, Хулсан шанд	12 090	42	1 033	798	6 353	3 864	11 907	37	1 094	870	6 085	3 821
3-р баг, Баян-Уул	10 025	26	1 076	811	4 719	3 393	11 002	38	1 351	963	5 348	3 302
4-р баг, Чулуут	9 881	32	834	724	5 108	3 183	9 957	33	919	720	5 183	3 102
1-р баг, Рашаант	12 419	61	1 344	712	6 547	3 755	11 399	73	1 368	663	6 333	2 982
2-р баг, Цагаан хошуу	17 036	22	1 232	1 034	7 814	6 934	17 929	29	1 284	1 160	9 086	6 370
3-р баг, Сүмийн булаг	4 272	1	281	477	2 581	932	4 300	1	332	536	2 312	1 119

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-р баг, Сэвсүүл жараахай	14 801	32	1 153	1 157	8 162	4 297	17 463	24	1 257	1 163	10 140	4 879
2-р баг, Харзат	17 633	94	1 471	1 050	10 048	4 970	18 837	97	1 610	1 246	11 173	4 711
3-р баг, Чух	15 935	35	961	844	10 023	4 072	16 334	43	999	892	10 663	3 737
4-р баг, Номинт	10 368	11	703	741	5 612	3 301	11 684	48	741	792	6 642	3 461
5-р баг, Улз	6 166	-	150	573	3 745	1 698	6 529	1	214	517	3 957	1 840
1-р баг, Жаргалант	9 304	45	1 283	883	4 805	2 288	9 400	48	1 216	967	4 864	2 305
2-р баг, Баянхангай	9 284	60	836	933	4 141	3 314	9 603	34	884	974	4 548	3 163
3-р баг, Түмэнхаан	8 240	46	1 135	1 266	3 409	2 384	8 208	39	1 143	1 268	3 413	2 345
4-р баг, Буян-Өндөр	7 508	72	1 044	1 018	3 377	1 997	6 989	81	1 062	1 152	2 920	1 774
5-р баг, Мөнэн	1 134	4	168	157	573	232	1 108	7	212	193	482	214
1-р баг, Барчин	7 807	30	668	413	4 535	2 161	8 648	35	663	446	4 922	2 582
2-р баг, Архоолой	15 380	83	1 628	973	9 057	3 639	17 362	83	1 818	1 088	9 988	4 385
3-р баг, Баян	7 410	23	666	315	3 948	2 458	7 306	23	599	341	3 962	2 381
4-р баг, Очир хүрээ	7 103	31	684	277	3 866	2 245	8 175	31	688	332	4 798	2 326
5-р баг, Галын гол	3 011	3	158	190	1 970	690	3 311	3	157	223	2 258	670
1-р баг, Цогтсүмбэр	3 390	2	466	880	1 237	805	1 932	-	515	600	339	478
2-р баг, Ялалт	15 307	84	1 484	2 692	7 298	3 749	9 833	111	1 574	1 553	4 110	2 485
3-р баг, Ташай	9 173	43	1 128	1 966	3 916	2 120	6 897	34	1 108	1 280	2 565	1 910
1-р баг, Баян-Өлзийт баг	15 152	61	1 323	917	8 872	3 979	15 400	48	1 447	937	9 164	3 804
2-р баг, Батхаан	11 898	58	1 231	888	6 337	3 384	12 747	56	1 357	926	6 873	3 535
3-р баг, Баян-Уул	4 052	3	460	428	2 079	1 082	4 281	3	490	464	2 263	1 061
1-р баг, Баянгол	7 108	14	497	431	3 670	2 496	6 721	12	566	368	3 201	2 574
2-р баг, Элст	8 772	9	483	678	4 174	3 428	10 425	4	552	1 092	4 931	3 846
3-р баг, Зүрх	10 508	57	969	454	5 777	3 251	10 921	58	1 052	549	5 909	3 353
4-р баг, Хүрээт	7 127	31	571	446	4 341	1 738	8 477	38	636	477	5 151	2 175
5-р баг, Гүнцэнгэлэг	9 789	12	968	776	4 653	3 380	9 193	12	994	904	4 175	3 108
6-р баг, Хөөвөр	7 597	-	387	583	4 329	2 298	7 793	-	314	513	4 599	2 367
1-р баг, Хулстай	6 906	11	516	616	3 740	2 023	6 183	3	555	610	3 369	1 646
2-р баг, Сүмбэр	12 042	44	1 038	737	6 294	3 929	13 313	43	994	760	7 328	4 188
3-р баг, Энгэр шанд	13 013	79	1 389	1 493	5 078	4 974	8 721	73	1 028	876	4 101	2 643
4-р баг, Хөхнуур	-	-	-	-	-	-	6 021	5	540	693	2 302	2 481
1-р баг, Дэлгэр	3 976	1	259	447	1 937	1 332	4 450	-	338	404	2 226	1 482
2-р баг, Галууг	8 279	8	594	775	4 192	2 710	8 731	7	758	823	4 122	3 021
3-р баг, Цагаанчулуут	9 481	13	845	736	4 416	3 471	8 723	10	884	789	3 843	3 197

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	2012 онд бойжуулсан төлийн тоо										2013 онд бойжуулсан төлийн тоо																																																					
	Бүгд	1	2	3	4	5	Хурга	Ишиг	Бүгд	7	8	9	10	Тугал	Хурга	Ишиг																																																
А	406 104	704	26 745	30 704	224 724	123 227	405 824	740	29 922	34 428	222 422	118 312	1 160	2 250	468	1 208	752	352	627	1 010	891	1 588	2 605	1 649	2 609	4 025	423	4 974	2 638	2 028	1 450	4 095	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689																					
АЙМГИЙН ДҮН	3 179	2	131	283	1 791	972	4 307	4	151	253	2 739	1 160	6 324	18	440	596	2 774	2 496	6 221	12	494	618	2 847	2 250	1 494	-	34	377	564	519	1 501	-	109	348	576	468	1 208	752	352	627	1 010	891	1 588	2 605	1 649	2 609	4 025	423	4 974	2 638	2 028	1 450	4 095	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689
Хэрлэн	2 942	23	284	385	1 300	950	2 518	15	256	414	1 081	752	1 955	3	332	231	1 071	318	1 882	1	344	152	1 033	352	2 648	1	203	219	1 515	710	3 191	2	185	209	2 168	627	1 010	891	1 588	2 605	1 649	2 609	4 025	423	4 974	2 638	2 028	1 450	4 095	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689				
Баяндун	2 456	-	178	280	1 099	899	2 560	-	150	275	1 125	1 010	1 385	-	255	187	491	452	2 897	1	220	258	1 527	891	4 494	2	531	492	1 967	1 502	5 393	2	663	671	2 469	1 588	2 605	1 649	2 609	4 025	423	4 974	2 638	2 028	1 450	4 095	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689							
Баянтүмэн	11 050	4	349	629	6 156	3 912	8 345	-	430	959	4 351	2 605	7 170	-	200	268	4 740	1 962	6 128	-	245	626	3 608	1 649	10 511	9	271	267	7 049	2 915	10 025	6	399	633	6 378	2 609	4 025	423	4 974	2 638	2 028	1 450	4 095	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689										
Баян-Уул	8 799	-	121	227	6 461	1 990	15 963	12	328	585	11 013	4 025	1 287	2	155	297	532	301	1 481	-	202	341	515	423	12 875	29	1 583	1 187	6 027	4 049	15 384	46	1 728	1 224	7 412	4 974	2 638	2 028	1 450	4 095	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689													
Булган	7 849	38	786	555	4 201	2 269	10 500	47	754	587	6 474	2 638	4 386	10	390	556	2 097	1 333	5 578	14	407	506	2 623	2 028	3 718	4	184	517	1 694	1 319	4 258	7	316	555	1 920	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689																		
Гурванзагал	3 678	2	225	614	1 492	1 345	4 597	6	428	735	1 978	1 450	11 128	27	516	869	6 273	3 443	12 516	35	806	949	6 631	4 095	3 718	4	184	517	1 694	1 319	4 258	7	316	555	1 920	1 460	316	414	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689																		
Гурванзагал	869	-	63	288	221	297	930	-	83	312	219	316	1 666	-	67	291	391	917	1 228	-	77	343	394	414	1 361	-	64	483	456	358	1 590	-	71	497	604	418	946	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689																					
Гурванзагал	1 885	11	282	254	692	646	3 079	8	366	307	1 452	946	10 791	21	995	736	5 663	3 376	11 246	9	994	775	5 876	3 592	6 947	10	808	505	3 389	2 235	7 446	9	1 055	612	3 425	2 345	3 199	3 951	3 992	689																								
Гурванзагал	9 189	21	779	634	4 899	2 856	10 092	26	857	713	5 297	3 199	7 613	19	465	362	4 422	2 345	12 154	21	803	939	6 440	3 951	9 326	10	477	496	4 921	3 422	10 733	9	409	578	5 745	3 992	689																											
Гурванзагал	2 195	-	109	142	1 267	677	2 529	-	193	315	1 332	689	1 885	11	282	254	692	646	3 079	8	366	307	1 452	946	10 791	21	995	736	5 663	3 376	11 246	9	994	775	5 876	3 592	2 345	3 199	3 951	3 992	689																							

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A												
1-р баг, Сэвсүүл жараахай	18 804	13	936	1 060	11 567	5 228	16 553	14	681	754	10 761	4 343
2-р баг, Харзаат	13 975	39	762	724	8 695	3 755	12 673	31	662	763	8 125	3 092
3-р баг, Чух	12 308	18	437	715	8 403	2 735	12 234	35	818	756	7 345	3 280
4-р баг, Номинт	10 773	3	750	634	6 141	3 245	7 978	15	454	504	4 326	2 679
5-р баг, Улз	2 252	-	53	150	1 060	989	3 681	-	154	316	2 209	1 002
1-р баг, Жаргалант	6 497	17	658	541	3 585	1 696	6 735	18	994	805	3 452	1 466
2-р баг, Баянхангай	6 712	24	378	694	3 263	2 353	6 311	9	664	778	2 760	2 100
3-р баг, Түмэнхаан	7 247	23	928	1 160	2 944	2 192	6 811	27	1 063	1 129	2 774	1 818
4-р баг, Буян-Өндөр	5 611	47	720	881	2 574	1 389	5 312	29	903	998	2 316	1 066
5-р баг, Мөнэн	551	2	18	137	290	104	927	5	137	136	500	149
1-р баг, Барчин	7 233	19	331	295	4 730	1 858	4 564	25	353	230	2 752	1 204
2-р баг, Архоолой	12 051	17	785	533	7 677	3 039	10 479	39	590	630	6 992	2 228
3-р баг, Баян	5 122	8	346	249	2 929	1 590	4 314	9	345	275	2 497	1 188
4-р баг, Очир хүрээ	5 733	7	252	237	3 449	1 788	5 538	11	414	205	3 530	1 378
5-р баг, Галын гол	1 449	1	131	169	764	384	1 760	1	118	195	909	537
1-р баг, Цогтсүмбэр	1 755	-	257	615	432	451	693	-	154	346	101	92
2-р баг, Ялалт	9 334	27	705	1 236	5 214	2 152	2 976	12	645	818	1 070	431
3-р баг, Ташгай	7 054	4	310	725	4 238	1 777	1 949	2	484	676	559	228
1-р баг, Баян-Өлзийт баг	12 743	17	966	743	8 063	2 954	13 253	24	1 051	832	8 037	3 309
2-р баг, Батхаан	9 264	21	866	711	5 314	2 352	8 421	36	644	604	4 813	2 324
3-р баг, Баян-Уул	3 101	-	351	360	1 609	781	3 064	1	352	360	1 590	761
1-р баг, Баянгол	7 010	11	426	388	4 128	2 057	4 811	10	478	344	2 318	1 661
2-р баг, Элст	6 546	1	371	513	3 155	2 506	8 040	5	446	687	3 781	3 121
3-р баг, Зүрх	8 651	27	713	400	4 620	2 891	9 737	13	777	463	5 721	2 763
4-р баг, Хүрээт	6 879	9	456	336	4 137	1 941	7 640	15	469	376	5 012	1 768
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	10 730	5	666	543	5 864	3 652	7 662	8	712	637	3 922	2 383
6-р баг, Хөөвөр	5 485	-	306	417	3 059	1 703	5 006	-	237	358	2 900	1 511
1-р баг, Хулстай	2 823	3	128	298	1 406	988	2 832	1	234	445	1 349	803
2-р баг, Сүмбэр	9 411	17	196	279	6 102	2 817	9 273	21	267	652	5 597	2 736
3-р баг, Энгэр шанд	7 777	30	388	551	3 837	2 971	5 348	18	36	308	3 578	1 408
4-р баг, Хөхнуур	-	-	-	-	-	-	4 064	1	53	293	1 859	1 858
1-р баг, Дэлгэр	2 583	-	146	206	1 206	1 025	1 600	-	104	210	889	397
2-р баг, Галуут	7 442	6	294	528	3 561	3 053	7 385	3	316	579	3 909	2 578
3-р баг, Цагаанчулуут	7 011	3	300	260	3 517	2 931	6 251	-	304	310	3 111	2 526

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Баг	Улсын нийт 1592 багийн дунд эзлэх байр											
		2013 оны малын тоо, толгой				Улсын нийт 1592 багийн дунд эзлэх байр							
		Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Хэрлэн сум	10-р баг	17 196	6	2 861	1 925	7 429	4 975	1 087	960	268	569	976	1 233
Хэрлэн сум	1-р баг	13 968	22	1 238	1 790	7 390	3 528	1 192	801	773	603	981	1 352
Сэргэлэн сум	1-р баг, Барчин	19 668	91	2 287	1 173	10 952	5 165	997	520	374	835	737	1 223
Цагаан-Овоо сум	1-р баг, Баянгол	15 383	36	2 020	1 059	6 948	5 320	1 149	708	448	895	1 017	1 213
Хөлөнбуйр сум	1-р баг, Баян-Өлзийт баг	35 082	148	4 644	2 499	19 559	8 232	495	383	78	406	315	979
Чулуунхороот сум	1-р баг, Дэлгэр	4 436	-	974	1 052	3 879	2 531	1 361	1 117	933	896	1 281	1 415
Матад сум	1-р баг, Жаргалант	22 330	137	4 090	2 568	10 549	4 986	915	412	120	384	763	1 231
Баян-Уул сум	1-р баг, Заяат	12 741	27	1 664	2 335	4 734	3 981	1 232	763	560	444	1 196	1 316
Булган сум	1-р баг, Өндөр хошуу	6 147	76	1 286	743	2 153	1 889	1 428	561	740	1 064	1 415	1 457
Гурванзагал сум	1-р баг, Рашаант	28 358	144	4 522	1 965	14 192	7 535	717	393	87	550	560	1 031
Дашбалбар сум	1-р баг, Сэвсүүл жараахай	42 494	67	4 113	2 986	23 963	11 365	313	586	116	302	203	734
Баяндун сум	1-р баг, Түргэн	31 218	34	2 419	3 672	14 806	10 287	620	722	347	200	527	814
Чойбалсан сум	1-р баг, Хулстай	11 665	7	1 585	1 425	5 549	3 099	1 268	945	590	730	1 126	1 376
Баянтүмэн сум	1-р баг, Цагаан дэрс баг	4 728	5	841	995	1 632	1 255	1 466	979	1 020	920	1 456	1 498
Халхгол сум	1-р баг, Цогтсүмбэр	3 698	-	1 220	1 292	502	684	1 499	1 115	783	777	1 553	1 542
Хэрлэн сум	2-р баг	17 425	75	2 081	1 848	7 220	6 201	1 079	568	431	593	992	1 133
Сэргэлэн сум	2-р баг, Архоолой	39 042	257	6 159	2 795	21 077	8 754	395	251	22	334	273	942
Хөлөнбуйр сум	2-р баг, Батхаан	29 456	211	4 458	2 482	14 433	7 872	670	303	94	410	552	1 009
Матад сум	2-р баг, Баянхангай	21 467	84	2 983	2 503	9 216	6 681	940	544	248	404	845	1 095
Чулуунхороот сум	2-р баг, Галуут	20 827	19	2 394	2 169	9 449	6 796	962	823	353	487	832	1 088
Баянтүмэн сум	2-р баг, Жаргалант	39 566	284	7 550	3 914	16 752	11 066	382	237	6	169	438	757
Чойбалсан сум	2-р баг, Сүмбэр	27 348	103	3 167	1 970	13 986	8 122	749	483	215	547	571	989
Баяндун сум	2-р баг, Хайрхан	20 499	-	1 468	2 363	11 224	5 444	972	1 112	652	439	719	1 201
Баян-Уул сум	2-р баг, Хар чулуут	35 681	137	3 969	3 197	17 514	10 864	478	410	133	264	398	771
Дашбалбар сум	2-р баг, Харзаат	41 280	211	5 044	3 227	22 679	10 119	344	302	55	256	235	829
Булган сум	2-р баг, Хулсан шанд	26 545	87	4 054	2 271	12 334	7 799	777	536	125	457	659	1 017
Гурванзагал сум	2-р баг, Цагаан хошуу	37 529	57	4 472	3 018	17 178	12 804	440	617	93	296	414	645
Цагаан-Овоо сум	2-р баг, Элст	20 853	18	1 851	2 459	8 914	7 611	961	832	491	417	867	1 027
Халхгол сум	2-р баг, Ялалт	19 583	242	4 717	3 707	6 791	4 126	999	263	72	195	1 027	1 299
Хэрлэн сум	3-р баг	5 656	-	415	1 226	1 928	2 087	1 443	1 111	1 341	807	1 436	1 451
Сэргэлэн сум	3-р баг, Баян	15 583	50	2 242	965	7 649	4 677	1 141	648	383	934	954	1 262
Хөлөнбуйр сум	3-р баг, Баян-Уул	10 248	5	1 740	1 218	5 042	2 243	1 309	980	530	810	1 164	1 436
Булган сум	3-р баг, Баян-Уул	22 603	101	4 055	2 105	9 952	6 390	904	486	124	508	797	1 121
Цагаан-Овоо сум	3-р баг, Зурх	25 135	134	3 421	1 460	12 625	7 495	824	419	189	711	642	1 035
Баянтүмэн сум	3-р баг, Өлзийт баг	25 405	279	3 196	1 866	13 583	6 481	816	241	210	587	593	1 114
Гурванзагал сум	3-р баг, Сүмийн булаг	8 718	3	1 080	1 265	4 159	2 211	1 356	1 024	865	788	1 251	1 439
Халхгол сум	3-р баг, Ташгай	12 426	90	3 089	2 766	3 688	2 793	1 244	525	229	341	1 296	1 402
Матад сум	3-р баг, Түмэнхаан	22 613	107	4 544	4 109	7 946	5 907	903	472	85	150	928	1 156

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Баян-Уул сум	12 792	13	1 536	2 217	5 299	3 727	1 229	871	621	477	1 144	1 338
Чулуунхороот сум	19 841	27	3 028	1 847	7 953	6 986	988	764	236	594	926	1 067
Дашбалбар сум	40 365	137	3 613	2 647	24 885	9 083	361	411	173	366	187	921
Чойбалсан сум	19 292	165	3 343	2 112	8 567	5 105	1 005	356	199	507	880	1 226
Баяндун сум	32 124	39	2 261	2 431	18 853	8 540	594	698	377	425	344	956
Хэрлэн сум	11 454	74	1 248	1 189	5 690	3 253	1 275	572	766	822	1 116	1 365
Матад сум	17 391	181	3 446	3 026	6 902	3 836	1 080	339	184	291	1 021	1 327
Баян-Уул сум	3 033	1	390	974	684	984	1 520	1 083	1 357	927	1 537	1 519
Баяндун сум	28 878	106	1 669	2 710	18 821	5 572	702	477	554	355	348	1 190
Дашбалбар сум	26 451	94	2 528	2 134	14 072	7 623	781	509	326	499	566	1 025
Сэргэлэн сум	19 015	94	2 513	901	10 478	5 029	1 018	510	331	968	768	1 230
Баянтүмэн сум	14 991	66	1 862	1 620	7 343	4 100	1 160	590	488	661	982	1 302
Чойбалсан сум	12 654	8	1 696	1 584	4 233	5 133	1 235	926	545	666	1 244	1 224
Цагаан-Овоо сум	18 731	87	2 145	1 227	10 595	4 677	1 030	537	417	805	758	1 263
Булган сум	21 119	99	3 065	1 870	9 987	6 098	955	493	232	585	795	1 140
Хэрлэн сум	7 401	74	1 077	1 178	2 905	2 167	1 391	573	868	830	1 362	1 443
Сэргэлэн сум	6 148	10	537	588	3 539	1 474	1 427	903	1 241	1 161	1 307	1 487
Цагаан-Овоо сум	20 535	39	2 994	2 223	9 047	6 232	970	699	245	476	859	1 127
Матад сум	2 486	15	675	428	946	422	1 533	856	1 153	1 283	1 513	1 560
Баян-Уул сум	4 140	-	479	1 288	1 188	1 185	1 488	1 113	1 295	782	1 496	1 504
Дашбалбар сум	12 896	1	655	1 256	7 264	3 720	1 226	1 084	1 172	795	986	1 340
Хэрлэн сум	6 127	5	1 491	579	3 058	994	1 429	978	640	1 166	1 348	1 517
Баян-Уул сум	4 934	-	305	1 770	1 628	1 231	1 460	1 114	1 415	606	1 457	1 500
Цагаан-Овоо сум	15 235	-	1 033	1 199	8 351	4 652	1 154	1 116	895	817	892	1 265
Хэрлэн сум	9 002	11	1 364	1 293	4 661	1 673	1 350	891	709	776	1 203	1 471
Хэрлэн сум	6 664	3	758	947	2 707	2 249	1 416	1 023	1 085	943	1 383	1 435
Хэрлэн сум	7 844	11	1 278	1 076	3 761	1 718	1 376	892	745	882	1 291	1 469

ХАВСРАЛТ 12.2.2. БАГИЙН МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО

Сум, баг	Малчин өрхийн тоо				Сум, баг	Малчдын тоо			
	2012	2013	2012	2013		2012	2013	2012	2013
А	1	2	3	4	А	1	2	3	4
АЙМГИЙН ДҮН	3 744	3 738	7 360	7 377	Булган сум	240	259	471	505
Хэрлэн сум	509	535	1 014	1 134	1-р баг, Өндөр хошуу	6	9	9	13
1-р баг	106	112	185	212	2-р баг, Хулсан шанд	83	84	170	173
2-р баг	93	90	173	172	3-р баг, Баян-Уул	65	73	128	138
3-р баг	65	64	172	173	4-р баг, Чулуут	86	93	164	181
4-р баг	50	51	98	107	Гурванзагал сум	170	161	320	294
5-р баг	59	64	148	188	1-р баг, Рашаант	86	84	165	151
6-р баг	9	-	16	-	2-р баг, Цагаан хошуу	64	63	126	122
7-р баг	7	11	13	23	3-р баг, Сүмийн булаг	20	14	29	21
8-р баг	32	56	48	96	Дашбалбар сум	380	399	789	807
9-р баг	10	12	19	26	1-р баг, Сэвсүүл жараахай	123	124	259	264
10-р баг	78	75	142	137	2-р баг, Харзат	95	119	185	237
Баяндун сум	368	397	666	720	3-р баг, Чух	78	78	178	166
1-р баг, Түргэн	97	103	217	229	4-р баг, Номинт	80	74	154	132
2-р баг, Хайрхан	68	66	153	144	5-р баг, Улз	4	4	13	8
3-р баг, Яргай	73	66	146	144	Матад сум	315	252	592	499
4-р баг, Наран	36	39	73	83	1-р баг, Жаргалант	81	67	169	141
Баянтүмэн сум	368	397	666	720	2-р баг, Баянхангай	69	64	124	128
1-р баг, Цагаан дэрс баг	13	14	23	24	3-р баг, Түмэнхаан	86	57	166	123
2-р баг, Жаргалант	102	91	190	164	4-р баг, Буян-Өндөр	76	64	128	107
3-р баг, Өлзийт баг	68	70	156	144	5-р баг, Мэнэн	3	-	5	-
4-р баг, Хотонт	60	58	111	105	Сэргэлэн сум	254	248	486	475
Баян-Уул сум	368	397	666	720	1-р баг, Барчин	57	53	106	108
1-р баг, Заяат	81	84	148	145	2-р баг, Архоолой	82	88	153	159
2-р баг, Хар чулуут	118	126	227	239	3-р баг, Баян	47	42	91	83
3-р баг, Урт	66	63	123	120	4-р баг, Очир хүрээ	50	49	102	98
4-р баг, Бөрх	32	37	52	61	5-р баг, Галын гол	18	16	34	27
5-р баг, Улз	24	26	47	45					
6-р баг, Өвөр эрээн	47	61	69	110					
					Халхгол сум	195	193	391	374
					1-р баг, Цогтсүмбэр	38	31	60	53
					2-р баг, Ялалт	86	89	179	182
					3-р баг, Ташгай	71	73	152	139
					Хөлөнбуйр сум	206	210	398	397
					1-р баг, Баян-Өлзийт	104	112	211	212
					2-р баг, Батхаан	94	94	174	180
					3-р баг, Баян-Уул	8	4	13	5
					Цагаан-Овоо сум	260	257	521	505
					1-р баг, Баянгол	49	44	94	84
					2-р баг, Элст	62	63	125	121
					3-р баг, Зурх	42	48	78	100
					4-р баг, Хүрээт	46	42	98	86
					5-р баг, Гүн цэнгэлэг	45	49	87	91
					6-р баг, Хөвөөр	16	11	39	23
					Чойбалсан сум	227	217	432	419
					1-р баг, Хулстай	22	18	44	36
					2-р баг, Сүмбэр	105	103	195	200
					3-р баг, Энгэр шанд	100	61	193	120
					4-р баг, Хөхнуур	-	35	-	63
					Чулуунхороот сум	103	103	211	211
					1-р баг, Дэлгэр	9	11	15	19
					2-р баг, Галуут	52	52	109	104
					3-р баг, Цагаанчулуут	42	40	87	88

A	Б											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Гурванзагал сум	1-р баг, Рашаант	58	55	-	-	3	-	32	56	41	43	69
	2-р баг, Цагаан хошуу	58	55	3	-	-	-	1	50	40	29	55
	3-р баг, Сүмийн булаг	18	10	-	-	8	-	8	15	4	9	26
Дашбалбар сум	1-р баг, Сэвсүүл жараахай	112	112	-	-	-	-	110	110	16	105	111
	2-р баг, Харзат	84	78	2	4	-	-	77	77	70	78	94
	3-р баг, Чух	101	70	31	-	-	-	65	66	29	63	153
	4-р баг, Номинт	69	65	3	1	-	-	62	63	13	61	112
	5-р баг, Улз	4	4	-	-	-	-	4	4	-	4	4
Матад сум	1-р баг, Жаргалант	40	33	7	-	-	-	30	32	22	26	20
	2-р баг, Баянхангай	35	29	6	-	-	-	2	32	13	23	31
	3-р баг, Түмэнхаан	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1	2
	4-р баг, Буян-Өндөр	33	23	4	6	-	-	19	19	18	18	40
	5-р баг, Мэнэн	2	1	-	-	1	-	1	2	1	2	4
Сэргэлэн сум	1-р баг, Барчин	76	41	35	-	-	-	-	51	47	17	52
	2-р баг, Архоолой	74	74	-	-	-	-	48	61	49	60	57
	3-р баг, Баян	45	40	1	4	-	-	35	36	36	33	68
	4-р баг, Очир хүрээ	29	27	1	1	-	-	2	28	23	29	57
	5-р баг, Галын гол	12	6	-	-	-	6	-	15	7	12	36
Халхгол сум	1-р баг, Цогтсүмбэр	33	7	12	-	14	-	2	24	4	14	35
	2-р баг, Ялалт	68	41	25	1	1	-	45	54	9	42	48
	3-р баг, Ташгай	62	27	32	2	1	-	40	44	13	40	51
Хөлөнбуйр сум	1-р баг, Баян-Өлзийт баг	93	85	8	-	-	-	74	79	27	66	164
	2-р баг, Батхаан	79	74	5	-	-	-	65	70	23	56	94
	3-р баг, Баян-Уул	6	3	3	-	-	-	3	3	1	2	5
Цагаан-Овоо сум	1-р баг, Баянгол	52	44	8	-	-	-	41	41	10	39	92
	2-р баг, Элст	75	58	8	9	-	-	53	55	35	48	102
	3-р баг, Зүрх	39	29	-	10	-	-	27	28	27	25	28
	4-р баг, Хүрээт	48	47	-	1	-	-	33	42	23	41	87
	5-р баг, Гүн цэнгэлэг	41	38	1	-	2	-	17	41	5	13	71
Чойбалсан сум	6-р баг, Хөөвөр	8	6	2	-	-	-	1	2	1	2	4
	1-р баг, Хулстай	23	20	3	-	-	-	22	22	18	18	30
	2-р баг, Сүмбэр	110	103	5	2	-	-	68	72	37	61	136
Чулуунхороот сум	3-р баг, Энгэр шанд	98	92	6	-	-	-	86	86	68	64	161
	4-р баг, Хөхнуур	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сум	1-р баг, Дэлгэр	4	4	-	-	-	-	4	4	-	-	5
	2-р баг, Галуут	55	46	9	-	-	-	37	37	18	25	80
	3-р баг, Цагаанчулуут	42	36	1	-	5	-	12	38	7	26	41

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

Сум, баг	2013												
	Цахилгааны эх үүсгүүр	Нарны	Салхины	Бара оврын	Цахилгаан н систем	Бусад	Сансарын антенн	Төлвөзөр	Радио	Оёдлын машин	Гаp утас	Гаp аргаар хийсэн эсгий	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН		2 998	2 644	86	23	240	5	2 084	2 737	1 486	2 053	4 442	104
1-р баг		115	115	-	-	-	-	2	129	39	44	133	-
2-р баг		84	71	-	-	13	-	-	76	26	24	69	-
3-р баг		64	11	4	-	48	1	9	61	13	38	115	-
4-р баг		40	29	1	-	10	-	27	38	16	18	38	-
5-р баг		62	22	-	-	40	-	21	59	52	47	73	-
6-р баг		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7-р баг		8	6	-	-	2	-	6	8	3	4	12	-
8-р баг		26	16	2	-	8	-	12	43	15	21	59	-
9-р баг		7	4	-	-	3	-	4	7	6	5	12	1
10-р баг		75	55	2	3	15	-	41	65	53	51	121	-
1-р баг, Түргэн		96	94	1	1	-	-	79	88	26	88	338	-
2-р баг, Хайрхан		32	28	4	-	-	-	4	19	26	24	13	-
3-р баг, Яргай		87	85	2	-	-	-	63	65	16	57	119	-
4-р баг, Наран		37	31	6	-	-	-	-	24	4	20	30	-
1-р баг, Цагаан дэрс баг		12	4	-	-	8	-	8	12	11	9	17	-
2-р баг, Жаргалант		82	82	-	-	-	-	71	82	78	82	84	-
3-р баг, Өлзийт баг		60	60	-	-	-	-	58	58	56	49	62	-
4-р баг, Хотонт		63	61	1	-	1	-	54	54	45	36	104	-
1-р баг, Заяат		62	53	7	1	1	-	36	53	1	39	121	-
2-р баг, Хар чулуут		104	104	-	-	-	-	93	105	107	108	386	-
3-р баг, Урт		55	45	10	-	-	-	41	40	31	37	40	-
4-р баг, Бэрх		19	8	-	1	10	-	5	42	10	26	73	-
5-р баг, Улз		10	4	-	-	6	-	5	8	6	5	17	-
6-р баг, Өвөр эрзэн		38	19	1	-	18	-	56	56	5	9	79	-
1-р баг, Өндөр хошуу		10	3	-	-	7	-	6	10	10	5	10	-
2-р баг, Хулсан шанд		71	71	-	-	-	-	69	71	15	47	74	-
3-р баг, Баян-Уул		72	61	-	-	11	-	60	70	9	9	68	50
4-р баг, Чулуут		83	82	-	-	1	-	66	69	64	62	83	-

А	Б												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Гурванзагал сум	1-р баг, Рашаант	74	74	-	-	-	-	66	70	30	70	77	-
	2-р баг, Цагаан хошуу	54	54	-	-	-	-	53	54	60	60	118	-
	3-р баг, Сүмийн булаг	14	8	-	-	3	3	5	14	-	4	24	-
Дашбалбар сум	1-р баг, Сэвсүүл жараахай	113	112	1	-	-	-	92	99	17	84	101	-
	2-р баг, Харзат	45	43	1	1	-	-	41	42	14	42	47	3
	3-р баг, Чух	2	2	-	-	-	-	2	2	1	1	2	-
	4-р баг, Номинт	59	58	-	1	-	-	49	50	10	38	55	-
	5-р баг, Улз	2	1	1	-	-	-	1	1	1	1	2	-
Матад сум	1-р баг, Жаргалант	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2-р баг, Баянхангай	50	50	-	-	-	-	29	49	20	34	50	-
	3-р баг, Түмэнхаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4-р баг, Буян-Өндөр	40	39	1	-	-	-	33	33	8	19	28	-
	5-р баг, Мэнэн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэргэлэн сум	1-р баг, Барчин	60	57	3	-	-	-	22	40	29	37	52	-
	2-р баг, Архоолой	80	77	1	2	-	-	74	76	71	76	123	-
	3-р баг, Баян	30	30	-	-	-	-	29	31	29	31	44	-
	4-р баг, Очир хүрээ	41	41	-	-	-	-	12	37	28	37	44	-
	5-р баг, Галын гол	14	5	-	-	9	-	8	11	6	-	28	-
Халхгол сум	1-р баг, Цогтсүмбэр	21	12	3	-	6	-	10	21	1	11	19	-
	2-р баг, Ялалт	52	30	10	-	12	-	33	54	10	31	95	-
	3-р баг, Ташгай	48	26	10	3	8	1	42	43	19	33	115	-
Хөлөнбуйр сум	1-р баг, Баян-Өлзийт баг	113	113	-	-	-	-	93	97	82	81	218	-
	2-р баг, Батхаан	83	82	1	-	-	-	58	59	45	48	87	-
	3-р баг, Баян-Уул	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цагаан-Овоо сум	1-р баг, Баянгол	45	45	-	-	-	-	41	41	28	37	76	-
	2-р баг, Элст	58	58	-	-	-	-	52	45	21	32	57	-
	3-р баг, Зүрх	43	40	3	-	-	-	40	40	37	34	40	-
	4-р баг, Хүрээт	45	44	-	1	-	-	39	39	34	38	82	-
Чойбалсан сум	5-р баг, Гүн цэнгэлэг	51	47	1	3	-	-	45	46	35	42	92	-
	6-р баг, Хөөвөр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1-р баг, Хулстай	19	19	-	-	-	-	3	11	7	6	11	-
Чулуунхороот сум	2-р баг, Сүмбэр	109	102	1	6	-	-	75	73	48	66	171	50
	3-р баг, Энгэр шанд	55	55	-	-	-	-	54	55	38	53	59	-
	4-р баг, Хөхнуур	3	3	-	-	-	-	2	3	2	-	3	-
Чулуунхороот сум	1-р баг, Дэлгэр	7	7	-	-	-	-	7	8	1	-	12	-
	2-р баг, Галуут	54	46	8	-	-	-	41	41	9	19	79	-
	3-р баг, Цагаанчулуут	40	40	-	-	-	-	37	40	2	24	81	-

ХАВСРАЛТ 12.2.4 БАГИЙН ХАШАА, ХҮДГИЙН ТОО, 2012 оны тооллого

Сум	Баг	Нийт хашаа				
		1	2	3	4	5
А		4 207	121	3 365	721	721
АЙМГИЙН ДҮН						
Баяндун сум	1-р баг, Түргэн	105	-	97	8	8
	2-р баг, Хайрхан	60	-	56	4	4
	3-р баг, Яргай	79	-	76	3	3
	4-р баг, Наран	70	-	47	23	23
Баянтүмэн сум	1-р баг, Цагаан дэрс баг	44	-	44	-	-
	2-р баг, Жаргалант	63	1	60	2	2
	3-р баг, Өлзийт баг	73	3	44	26	26
	4-р баг, Хотонт	56	3	53	-	-
Баян-Уул сум	1-р баг, Заяат	70	1	69	-	-
	2-р баг, Хар чулуут	146	-	145	1	1
	3-р баг, Урт	52	1	50	1	1
	4-р баг, Бэрх	45	-	43	2	2
	5-р баг, Улз	50	15	28	7	7
	6-р баг, Өвөр эрзэн	63	-	56	7	7
Булган сум	1-р баг, Өндөр хошуу	-	-	-	-	-
	2-р баг, Хулсан шанд	57	-	49	8	8
	3-р баг, Баян-Уул	37	2	35	-	-
	4-р баг, Чулуут	34	4	28	2	2
Гурванзагал сум	1-р баг, Рашаант	113	4	72	37	37
	2-р баг, Цагаан хошуу	153	1	83	69	69
	3-р баг, Сүмийн булаг	28	-	19	9	9
Дашбалбар сум	1-р баг, Сэвсүүл жараахай	101	-	98	3	3
	2-р баг, Харзат	80	-	76	4	4
	3-р баг, Чух	67	-	65	2	2
	4-р баг, Номинт	78	-	63	15	15
	5-р баг, Улз	4	-	4	-	-
Матад сум	1-р баг, Жаргалант	62	-	59	3	3
	2-р баг, Баянхангай	34	-	33	1	1
	3-р баг, Түмэнхаан	65	-	60	5	5
	4-р баг, Буян-Өндөр	37	7	21	9	9
5-р баг, Мэнэн	1	-	1	-	-	

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

	А	1	2	3	4	5
	1-р баг, Барчин	66	1	65	-	-
	2-р баг, Архоолой	106	-	98	8	8
Сэргэлэн сум	3-р баг, Баян	43	-	43	-	-
	4-р баг, Очир хүрээ	56	-	47	9	9
	5-р баг, Галын гол	28	-	21	7	7
	1-р баг, Цогтсүмбэр	41	-	27	14	14
	2-р баг, Ялалт	88	2	36	50	50
Халхгол сум	3-р баг, Ташгай	66	3	30	33	33
	1-р баг, Баян-Өлзийт баг	119	-	63	56	56
Хөлөнбуйр сум	2-р баг, Батхаан	63	2	61	-	-
	3-р баг, Баян-Уул	21	-	20	1	1
	10-р баг	118	6	67	45	45
	1-р баг	148	22	104	22	22
	2-р баг	100	-	71	29	29
	3-р баг	78	13	59	6	6
	4-р баг	84	1	49	34	34
Хэрлэн сум	5-р баг	90	-	55	35	35
	6-р баг	9	-	9	-	-
	7-р баг	14	2	6	6	6
	8-р баг	93	-	84	9	9
	9-р баг	13	-	10	3	3
	1-р баг, Баянгол	47	-	47	-	-
	2-р баг, Элст	73	8	60	5	5
	3-р баг, Зүрх	62	4	53	5	5
Цагаан-Овоо сум	4-р баг, Хүрээт	66	4	55	7	7
	5-р баг, Гүн цэнгэлэг	49	2	43	4	4
	6-р баг, Хөөвөр	77	-	76	1	1
	1-р баг, Хулстай	54	2	52	-	-
Чойбалсан сум	2-р баг, Сүмбэр	97	5	89	3	3
	3-р баг, Энгэр шанд	100	2	90	8	8
	1-р баг, Дэлгэр	59	-	46	13	13
Чулуунхороот сум	2-р баг, Галуут	78	-	42	36	36
	3-р баг, Цагаанчулуут	74	-	53	21	21

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

Сум	Баг	1	2	3	4	5	6
		Худаг, бүгд	Гүний өрөмдмөл	Богино яндант	Энгийн уурхайн	Бусад	Усан сан
		А	Б	В	Г	Д	Е
АЙМГИЙН ДҮН		2 522	333	102	1 998	89	6
Баяндун сум	1-р баг, Түргэн	67	5	-	62	-	-
	2-р баг, Хайрхан	50	1	1	48	-	-
	3-р баг, Яргай	76	12	6	58	-	-
	4-р баг, Наран	22	4	-	18	-	-
Баянтүмэн сум	1-р баг, Цагаан дэрс баг	11	-	-	11	-	-
	2-р баг, Жаргалант	51	8	-	43	-	-
	3-р баг, Өлзийт баг	58	4	-	54	-	-
	4-р баг, Хотонт	39	10	1	28	-	-
Баян-Уул сум	1-р баг, Заяат	56	2	1	53	-	1
	2-р баг, Хар чулуут	130	19	2	109	-	-
	3-р баг, Урт	29	-	-	28	1	-
	4-р баг, Бэрх	44	8	-	36	-	-
	5-р баг, Улз	54	1	-	53	-	-
	6-р баг, Өвөр эрзэн	6	1	-	5	-	-
Булган сум	1-р баг, Өндөр хошуу	23	22	1	-	-	-
	2-р баг, Хулсан шанд	28	4	2	22	-	-
	3-р баг, Баян-Уул	38	5	-	33	-	-
	4-р баг, Чулуут	22	6	2	14	-	-
Гурванзагал сум	1-р баг, Рашаант	36	4	5	27	-	-
	2-р баг, Цагаан хошуу	94	11	2	81	-	-
	3-р баг, Сүмийн булаг	12	3	1	8	-	-
Дашбалбар сум	1-р баг, Сэвсүүл жараахай	104	7	4	92	1	-
	2-р баг, Харзат	79	9	-	70	-	-
	3-р баг, Чух	72	2	9	52	9	-
	4-р баг, Номинт	77	6	3	68	-	-
	5-р баг, Улз	4	-	-	4	-	-
Матад сум	1-р баг, Жаргалант	46	2	1	43	-	-
	2-р баг, Баянхангай	27	1	-	26	-	-
	3-р баг, Түмэнхаан	37	3	1	33	-	-
	4-р баг, Буян-Өндөр	44	7	-	37	-	-
5-р баг, Мэнэн	-	-	-	-	-	-	

	1	2	3	4	5	6
А						
Сэргэлэн сум						
1-р баг, Барчин	61		3	-	58	-
2-р баг, Архоолой	77	13	13	2	62	-
3-р баг, Баян	38	5	5	4	29	-
4-р баг, Очир хүрээ	43	6	6	-	37	-
5-р баг, Галын гол	15	-	-	-	15	-
Халхгол сум						
1-р баг, Цогтсүмбэр	-	-	-	-	-	-
2-р баг, Ялалт	16	1	1	2	13	-
3-р баг, Ташгай	9	1	1	6	2	-
Хөлөнбуйр сум						
1-р баг, Баян-Өлзийт баг	26	5	5	3	18	-
2-р баг, Батхаан	17	8	8	4	3	2
3-р баг, Баян-Уул	5	2	2	-	3	-
10-р баг	47	9	9	1	36	1
1-р баг	30	2	2	-	24	4
2-р баг	36	4	4	1	25	6
3-р баг	33	4	4	1	28	-
4-р баг	28	1	1	-	20	7
5-р баг	5	3	3	-	2	-
6-р баг	8	-	-	-	6	2
7-р баг	1	1	1	-	-	-
8-р баг	52	2	2	-	49	1
9-р баг	3	-	-	-	3	-
Цагаан-Овоо сум						
1-р баг, Баянгол	30	11	11	-	19	-
2-р баг, Элст	57	6	6	6	45	-
3-р баг, Зүрх	30	8	8	8	-	14
4-р баг, Хүрээт	36	3	3	7	23	3
5-р баг, Гүн цэнгэлэг	44	-	-	1	40	3
6-р баг, Хөөвөр	39	16	16	8	4	11
Чойбалсан сум						
1-р баг, Хулстай	38	7	7	-	29	2
2-р баг, Сүмбэр	77	10	10	-	67	-
3-р баг, Энгэр шанд	78	12	12	4	62	-
Чулуунхороот сум						
1-р баг, Дэлгэр	27	3	3	-	4	20
2-р баг, Галуут	35	8	8	2	24	1
3-р баг, Цагаанчулуут	45	12	12	-	32	1